

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN
TUOMIO (kolmas jaosto)

3 päivänä huhtikuuta 2003 *

Asiassa T-119/02,

Royal Philips Electronics NV, kotipaikka Eindhoven (Alankomaat), edustajinaan
asianajajat E. H. Pijnacker Hordijk ja N. G. Cronstedt,

kantajana,

jota tukee

De'Longhi SpA, kotipaikka Treviso (Italia), edustajinaan asianajajat M. Merola,
I. van Schendel, G. Crichlow ja D. P. Domenicucci,

väliintulijana,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään V. Superti ja K. Wiedner, avustajanaan asianajaja J. E. Flynn, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jota tukee

SEB SA, kotipaikka Écully (Ranska), edustajinaan asianajajat D. Voillemot ja S. Hautbourg,

ja

Ranskan tasavalta, asiamiehinään G. de Bergues ja F. Million, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijana,

jossa kantaja vaatii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan ensinnäkin asetuksen (ETY) N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 2 artiklan sekä Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen 57 artiklan nojalla 8.1.2002 tehdyn komission päätöksen SG(2002) D/228078 olla vastustamatta SEB:n ja Moulinexin keskittymää ja julistaa se yhteismarkkinoille soveltuvaksi ja

Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen mukaiseksi sillä edellytyksellä, että ehdotettuja sitoumuksia noudatetaan (asia COMP/M.2621, SEB/Moulinex), ja toiseksi asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla 8.1.2002 tehdyn komission päätöksen C(2002) 38, jolla keskittymän tutkinta on osittain siirretty Ranskan viranomaisille,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja K. Lenaerts sekä tuomarit J. Azizi ja M. Jaeger,

kirjaaja: hallintovirkamies J. Plingers,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 9.10.2002 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Sovellettava lainsäädäntö

- 1 Yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 4064/89 (EYVL L 395, s. 1, sellaisena kuin se on oikaistuna,

EYVL 1990, L 257, s. 13, ja sellaisena kuin se on muutettuna 30.6.1997 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1310/97, EYVL L 180, s. 1; jäljempänä asetus N:o 4064/89) sovelletaan sen 1 artiklan mukaan tämän artiklan 2 ja 3 kohdassa määritelyihin yhteisönlaajuisiin keskittymiin.

- 2 Asetuksen N:o 4064/89 4 artiklan 1 kohdan mukaan keskittymistä on ilmoitettava komissiolle etukäteen.

- 3 Asetuksen N:o 4064/89 7 artiklan 1 kohdassa säädetään lisäksi, ettei keskittymää saa toteuttaa, ennen kuin siitä on tehty ilmoitus tai ennen kuin se on julistettu yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Asetuksen 7 artiklan 4 kohdan mukaan komissio kuitenkin voi pyynnöstä myöntää luvan poiketa tästä keskittymän lykkäämisvelvoitteesta.

- 4 Asetuksen N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetään, että jos komissio toteaa, että ilmoitettuun keskittymään tosin sovelletaan tätä asetusta, mutta vakavia epäilyjä ei kuitenkaan ole sen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, komissio päättää, että se ei vastusta keskittymää, ja julistaa, että keskittymä soveltuu yhteismarkkinoille (jäljempänä ensimmäinen vaihe).

- 5 Jos komissio sitä vastoin toteaa 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti, että ilmoitettuun keskittymään sovelletaan asetusta N:o 4064/89 ja että keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille on vakavia epäilyjä, se päättää menettelyn aloittamisesta (jäljempänä toinen vaihe).

6 Asetuksen N:o 4064/89 6 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos komissio toteaa, että ilmoitettuun keskittymään ei siihen osallistuvien yritysten tekemien muutosten jälkeen enää kohdistu 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja vakavia epäilyjä, se voi tehdä päätöksen, jolla se julistaa keskittymän yhteismarkkinoille soveltuvaksi 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.

Komissio voi liittää 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun päätökseensä ehtoja ja velvoitteita, joiden tarkoituksena on varmistaa, että keskittymään osallistuvat yritykset noudattavat komissiolle antamia sitoumuksia keskittymän saattamiseksi yhteismarkkinoille soveltuvaksi.”

7 Neuvoston asetuksessa N:o 4064/89 säädetyistä ilmoituksista, määräajoista ja kuulemisista 1 päivänä maaliskuuta 1998 annetun komission asetuksen (EY) N:o 447/98 (EYVL L 61, s. 1) 18 artiklan 1 kohdan mukaan ”sitoumukset, joita kyseiset yritykset ehdottavat komissiolle asetuksen — — N:o 4064/89 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja joihin osapuolet haluavat kyseisen asetuksen 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla tehtävän päätöksen perustuvan, on annettava komissiolle tiedoksi kolmen viikon kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta”.

8 Komissio on neuvoston asetuksen N:o 4064/89 ja komission asetuksen N:o 447/98 mukaan hyväksyttävistä korjaustoimenpiteistä antamassaan tiedonannossa (EYVL 2001, C 68, s. 3; jäljempänä korjaustoimenpiteistä annettu tiedonanto) antanut sitoumuksia koskevat ohjeet.

9 Asetuksen N:o 4064/89 21 artiklan 1 kohdassa säädetään, että ainoastaan komissiolla on toimivalta tehdä tässä asetuksessa tarkoitettuja päätöksiä. Tämän artiklan 2 kohdassa säädetään, että jäsenvaltio ei saa soveltaa kansallista kilpailulainsäädäntöään yhteisönlaajuiseen keskittymään.

10 Asetuksen N:o 4064/89 9 artiklassa kuitenkin annetaan komissiolle toimivalta siirtää yhteisönlaajuiseen keskittymään tutkinta jäsenvaltioille. Tässä artiklassa säädetään erityisesti seuraavaa:

”1. Komissio voi päätöksellä, joka annetaan viipymättä tiedoksi keskittymään osallistuville yrityksille ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, seuraavin edellytyksin siirtää ilmoitettua keskittymää koskevan asian asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi.

2. Jäsenvaltio voi kolmen viikon kuluessa ilmoituksesta jäljennöksen saatuaan ilmoittaa komissiolle, joka puolestaan ilmoittaa keskittymään osallistuneille yrityksille, että

- a) keskittymä uhkaa luoda sellaisen määrävän aseman tai vahvistaa sellaista määrävää asemaa, jonka seurauksena tehokas kilpailu olennaisesti estyy kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit täyttävillä kyseessä olevan jäsenvaltion markkinoilla, tai
- b) keskittymä vaikuttaa kilpailuun kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit täyttävillä kyseisen jäsenvaltion markkinoilla, jotka eivät muodosta merkittävää osaa yhteismarkkinoista.

3. Jos komissio katsoo kyseessä olevien tavaroiden tai palvelujen markkinat ja 7 kohdassa tarkoitettut maantieteelliset viitemarkkinat huomioon ottaen, että sellaiset erilliset markkinat ja sellainen uhka ovat olemassa:

- a) se käsittelee itse tapauksen säilyttääkseen tehokkaan kilpailun kyseessä olevilla markkinoilla tai palauttaakseen sen; taikka
- b) se siirtää koko tapauksen tai osan siitä kyseessä olevan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi niin, että sovelletaan jäsenvaltion kansallista kilpailulainsäädäntöä.

Jos komissio kuitenkin katsoo, että tällaisia erillisiä markkinoita tai tällaista uhkaa ei ole olemassa, se tekee asiassa kyseessä olevalle jäsenvaltiolle osoitetun päätöksen.

Tapauksissa, joissa jäsenvaltio ilmoittaa komissiolle, että keskittymä vaikuttaa sen alueella oleviin erillisiin markkinoihin, jotka eivät ole merkittävä osa yhteismarkkinoita, komissio siirtää erillisiin markkinoihin liittyvän tapauksen tai osan siitä jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi, jos se katsoo keskittymän vaikuttavan tällaisiin erillisiin markkinoihin.

— —

6. Kyseessä olevan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on julkaistava kertomus tai ilmoitus keskittymää koskevan käsittelyn tuloksesta viimeistään neljän kuukauden kuluttua siitä, kun komissio on siirtänyt tapauksen sen käsiteltäväksi.

7. Maantieteelliset viitemarkkinat muodostuvat alueista, joilla kyseessä olevat yritykset toimivat tuotteiden tai palvelujen tarjonnassa ja kysynnässä ja joilla kilpailun edellytykset ovat riittävän yhdenmukaisia ja jotka erottuvat läheisistä alueista erityisesti siinä, että kilpailun edellytykset ovat niillä huomattavan erilaiset. Tässä arvioinnissa olisi erityisesti otettava huomioon kyseessä olevien tuotteiden tai palvelujen luonne ja ominaisuudet, markkinoillepääsyn esteet, kuluttajien valinnat, merkittävät erot yritysten markkinaosuuksissa kysymyksessä olevan ja läheisten alueiden välillä sekä olennaiset hintaerot.

8. Tämän artiklan säännöksiä sovellettaessa kyseessä olevat jäsenvaltiot voivat toteuttaa ainoastaan toimenpiteitä, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä tehokkaan kilpailun turvaamiseksi kyseessä olevilla markkinoilla tai sen palauttamiseksi.

9. Perustamissopimuksen asiaa koskevien määräysten mukaisesti jäsenvaltio voi kansallisen kilpailulainsäädäntönsä soveltamiseksi saattaa asian yhteisön tuomioistuimen käsiteltäväksi ja erityisesti pyytää, että 186 artiklaa sovelletaan.

— — ”

Tosiseikat

1. Yritykset, joita asia koskee

- 11 Royal Philips Electronics NV (jäljempänä Philips tai kantaja) vaatii kanteellaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan ensinnäkin komission

päätöksen, jolla tämä on tietyin varaumin hyväksynyt SEB:n ja Moulinexin keskittymän (8.1.2002 tehty komission päätös SG(2002) D/228078), ja toiseksi komission päätöksen, jolla keskittymän tutkinta on osittain siirretty Ranskan viranomaisille (8.1.2002 tehty komission päätös C(2002) 38).

- 12 Kantaja on alankomaalainen yhtiö, joka erityisesti kehittää, valmistaa ja myy pieniä kodinkoneita. Kantajan pieniä sähkölaitteita myydään Euroopassa Philips-merkillä.
- 13 SEB on ranskalainen yhtiö, joka suunnittelee, valmistaa ja myy pieniä kodinkoneita maailmanlaajuisesti. SEB myy tuotteitaan kahdella maailmanlaajuisella tavaramerkillä (Tefal ja Rowenta) ja neljällä paikallisella tavaramerkillä (Ranskassa ja Belgiassa merkeillä Calor ja SEB, Brasiliassa ja Mercosur-maissa merkillä Arno sekä Andien sopimukseen kuuluvissa maissa merkillä Samurai).
- 14 Moulinex on ranskalainen yhtiö, joka suunnittelee, valmistaa ja myy pieniä kodinkoneita maailmanlaajuisesti. Moulinex myy tuotteitaan kahdella kansainvälisellä tavaramerkillä (Moulinex ja Krups) ja yhdellä paikallisella tavaramerkillä (merkillä Swan Yhdistyneessä kuningaskunnassa).

2. Kansallinen menettely

- 15 Tribunal de commerce de Nanterre (Ranska) aloitti 7.9.2001 Moulinexia koskevan yrityssaneerausmenettelyn. Tribunal de commercen määräämien selvittäjien oli Ranskan lainsäädännön mukaisesti todettava, pystyikö

yrittäjänsaneerausessa oleva yritys jatkamaan toimintaansa vai oliko se luovutettava kolmannelle tai asetettava selvitystilaan. Koska tässä tapauksessa Moulinexin toiminnan jatkaminen osoittautui mahdottomaksi, selvittäjät yrittivät löytää ostajan Moulinexin koko toiminnalle tai sen osalle.

16 Tämän menettelyn aikana SEB ilmoittautui halukkaaksi ostamaan tietyt Moulinexin pienet kodinkoneet -toimialan toiminnot eli seuraavat toiminnot:

- kaikki Moulinex-, Krups- ja Swan-merkkien käyttöön liittyvät oikeudet kaikkien kyseessä olevien tuotteiden osalta,

- sellaisen osan tuotantovälineistä (kahdeksan kaikkiaan 18 tehtaasta ja tietyt tuotantovälineet tehtaista, joita se ei osta), joka mahdollistaa ainakin tiettyjen mallien tuotannon kaikkien Moulinexin valmistamien tuotteiden osalta pölynimureita ja mikroaaltouuneja lukuun ottamatta,

- tietyt myyntiyhtiöt eli Euroopan osalta pelkästään Saksan ja Espanjan myyntiyhtiöt.

17 Kantaja on selvittäjille (20.9.2001) lähettämässään kirjeessä ja Tribunal de commercen presidentille (3.10.2001) lähettämässään kirjeessä tehnyt ostotarjouksia Moulinexista, tarkemmin sanottuna kaikesta Krups-merkillä harjoitettavasta toiminnasta. Kantajan käsityksen mukaan selvittäjät eivät ole missään vaiheessa ottaneet huomioon sen tarjouksia. Philips ei ainakaan ole saanut muodollista vastausta tekemiinsä tarjouksiin.

- 18 Tribunal de commerce de Nanterre hyväksyi SEB:n ostosuunnitelman 22.10.2001 antamallaan tuomiolla.

3. *Menettely komissiossa*

- 19 Komissio on SEB:n pyynnöstä myöntänyt 27.9.2001 asetuksen N:o 4064/89 7 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun luvan poiketa lykkäävästä vaikutuksesta. Komission päätöstä on perusteltu pääasiallisesti sillä, että selvittäjät olivat vakuineet, että kaikkien ostotarjousten on oltava ehdottomia. Komission myöntämä poikkeus koski vain ostettujen varojen hallintaa.
- 20 Komissio sai 13.11.2001 asetuksen N:o 4064/89 4 artiklan mukaisen ilmoituksen siitä, että SEB aikoo ostaa Moulinexin tietyt varat osittain.
- 21 Komissio julkaisi asetuksen N:o 4064/89 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun tiedonannon 21.11.2001 Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä. Komissio on tiedonannon 4 kohdassa kehottanut ”asianomaisia kolmansia osapuolia esittämään sille mahdolliset ehdotettua toimenpidettä koskevat huomautuksensa”.
- 22 Komissio lähetti 16.11.2001 kantajalle asetuksen N:o 4064/89 11 artiklaan perustuvan tietojensaantipyynnön. Philips vastasi komission pyyntöön 26.11.2001.

- 23 Lisäksi kantaja antoi NERA:lle tehtäväksi arvioida, mikä vaikutus suunnitellulla keskittymällä on kilpailuun. Philips esitti 4.12.2001 päivätyn selvityksen komissiolle tutkinnan aikana.
- 24 Keskittymän osapuolet ehdottivat 5.12.2001 komissiolle sitoumuksia.
- 25 Kantaja neuvotteli komission kanssa 6.12.2001.
- 26 Ranskan kilpailuviranomaiset pyysivät 7.12.2001 asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan perusteella, että asia siirrettäisiin osittain niiden käsiteltäväksi, siltä osin kuin kysymys oli keskittymän vaikutuksista kilpailuun Ranskassa tietyillä pienten kodinkoneiden myyntimarkkinoilla.
- 27 Kantaja esitti komissiolle 10. ja 19.12.2001 lisää todisteita ja tietoja.
- 28 Komission esittämän arvostelun johdosta keskittymän osapuolet muuttivat 18.12.2001 alkuperäisiä sitoumuksiaan.
- 29 Asetuksen N:o 4064/89 11 artiklan perusteella 19.12.2001 esittämässään toisessa tietojensaantipyynnössä komissio pyysi Philipsiä lausumaan mielipiteensä ehdotetuista sitoumuksista muutetussa muodossaan. Philips esitti 21.12.2001 antamassaan vastauksessa komissiolle huomautuksensa ehdotetuista

korjaustoimenpiteistä. Philips selvitti vastauksessaan, miksi toimenpiteet olivat sen mielestä riittämättömiä. Lisäksi se kehotti komissiota hylkäämään pyynnön, jonka Ranskan viranomaiset olivat esittäneet asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla.

- 30 Kolmansien osapuolten huomautusten johdosta keskittymän osapuolet muuttivat sitoumuksiaan uudelleen.
- 31 Komissio on 8.1.2002 tietyin ehdoin hyväksynyt SEB:n ja Moulinexin keskittymän asetuksen N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 2 kohdan sekä Euroopan talousalueesta (ETA) tehdyn sopimuksen 57 artiklan perusteella (jäljempänä hyväksymispäätös). Päätös ei kuitenkaan koske Ranskan markkinoita, koska komissio on 8.1.2002 tekemällään toisella päätöksellä (jäljempänä siirtopäätös) hyväksynyt Ranskan viranomaisten pyynnön asian osittaisesta siirtämisestä.
- 32 Hyväksymispäätös annettiin Philipsille tiedoksi 7.2.2002. Siirtopäätöstä ei ole julkaistu eikä annettu tiedoksi Philipsille.

Hyväksymispäätös

1. *Relevantit tuotemarkkinat*

- 33 Hyväksymispäätöksen 16 perustelukappaleen mukaan elinkeinoelämän ala, jota keskittymä koskee, on pienten kotitalouskoneiden myynti, joka voidaan jakaa

seuraaviin 13 tuoteryhmään: rasvakeittimet, pienoisuunit, leivänpaahtimet, voileipägrillit ja vohveliraudat, seurusteluruoanlaittoon tarkoitetut laitteet (kivitaso-raclettegrillit, wokpannut, raclettegrillit, fonduepadat jne.), sähkökäyttöiset barbecuegrillit ja sisägrillit, riisinkeittimet ja höyrykeittimet, suodatinkahvin kahvinkeittimet, vedenkeittimet, espressokeittimet, sekoittimet ja yleiskoneet, silitysraudat, henkilökohtaiseen hoitoon tarkoitetut laitteet (terveyden- ja kauneudenhoitolaitteet). Näistä tuoteryhmistä 11:tä ensin mainittua kutsutaan yhteisesti keittiötuotteiksi.

- 34 Komissio katsoo, että jokainen pienten kotitalouskoneiden laiteryhmä voi muodostaa erilliset tuotemarkkinat lukuun ottamatta yleiskoneita, silitysrautoja ja höyrysilitysasemia sekä henkilökohtaiseen hoitoon tarkoitettuja laitteita. Sen sijaan se, onko nämä tuoteryhmät jaettava alaryhmiin, voidaan komission mielestä jättää avoimeksi, koska kilpailuanalyysin tulokset ovat samat siitä riippumatta, miten nämä ryhmät määritellään (hyväksymispäätöksen 25 perustelukappale).
- 35 Komission päätelmät perustuvat keskeisesti kysynnän korvattavuutta koskevaan analyysiin, koska kullakin tuoteryhmällä on erityinen tehtävä ja erillinen lopullinen käyttötarkoitus.
- 36 Komissio katsoo lisäksi, ettei tarjonnassa ole korvattavuutta tavarantoimittajien osalta. Komissio korostaa, että vaikka oletettaisiin, että kaikki valmistajat pystyvät valmistamaan kaikkia pieniä kodinkoneita, uusille tuotemarkkinoille pääsy voi vaatia huomattavia kustannuksia ja paljon aikaa.

2. Relevantit maantieteelliset markkinat

- 37 Komission mukaan ”sitä, että relevantit maantieteelliset markkinat ovat kansalliset, on ensimmäisen vaiheen tutkinnan päättyessä pidettävä kaikkein todennäköisimpänä” (hyväksymispäätöksen 30 perustelukappale).

3. Tavaramerkkien tärkeys

- 38 Komissio toteaa, että tavaramerkit ovat eräs tärkeimmistä kuluttajien valintapäätökseen vaikuttavista tekijöistä ja siten yksi tärkeimmistä tekijöistä pienten kodinkoneiden tuottajien välisessä kilpailussa (hyväksymispäätöksen 36 perustelukappale).
- 39 Tässä yhteydessä komissio korostaa, että SEB ja Moulinex sijoittavat huomattavia summia tavaramerkkiensä tunnettuuden säilyttämiseen (hyväksymispäätöksen 38 perustelukappale). Komissio toteaa myös, että Moulinexia myytäessä saadut tarjoukset kohdistuivat lähes yksinomaan konsernin tavaramerkkeihin eivätkä tuotantoyksiköihin (päätöksen 39 perustelukappale).

4. Kilpailuanalyysi

- 40 Siltä osin kuin on kysymys riidanalaisen keskittymän vaikutuksista kilpailuun, komissio hylkää ensinnäkin väitteen, jonka mukaan keskittymän vaikutukset eivät poikkea niistä kilpailutilanteeseen kohdistuvista vaikutuksista, joita olisi seurannut Moulinex-konsernin selvitystilasta. Komissio toteaa tältä osin seuraavaa:

”Ensimmäisen vaiheen tutkinnan päätteeksi on todettava, ettei väitettä voida hyväksyä, koska tietty määrä yrityksiä oli heti Moulinex-konsernin yritysaneeraukseen asettamisen jälkeen ilmoittanut kiinnostuksestaan konsernin omistamien tavaramerkkien ostamiseen. Ei myöskään voida pitää poissuljettuna, että muut kolmannet osapuolet kuin SEB olisivat ostaneet tietyt tuotantovälineet tai teollisoikeudet. Kun otetaan huomioon, kuinka suuri merkitys tavaramerkillä on relevanteilla markkinoilla, on katsottava, että nämä Moulinexin omaisuutta ostavat kolmannet osapuolet olisivat todennäköisesti pystyneet palauttamaan Moulinexin kilpailukyvyyn kokonaan tai osittain” (hyväksymispäätöksen 41 perustelukappale).

41 Komissio katsoo analyysinsä lopuksi, että on vakavia epäilyjä ilmoitetun keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, siltä osin kuin on kysymys tietystä joukosta keittiötuotteiden markkinoita (hyväksymispäätöksen 44 perustelukappale). Hyväksymispäätöksessä tarkasteltujen maantieteellisten markkinoiden osalta komissio toteaa pääasiallisesti seuraavaa:

— Portugalissa, Kreikassa, Belgiassa ja Alankomaissa, joissa SEB:llä ja Moulinexilla on jo ennen keskittymää ollut erittäin huomattava asema pienten kodinkoneiden alalla, yritysten yhdistyminen vahvistaisi niiden asemaa entisestään ja keskittymistoimen seurauksena syntyvät yhdistyneet markkinaosuudet olisivat joissakin tapauksissa suuria huomattavassa osassa kyseisiä tuoteryhmiä. Komission mukaan ainutlaatuinen tavaramerkkivalikoima korostaisi yhdistetyn yksikön vahvuutta, sillä Philipsin, Braunin tai Tauruksen kaltaisilla toimijoilla on kullakin vain yksi tavaramerkki (hyväksymispäätöksen 43 sekä 45—47 perustelukappale)

— Saksassa, Itävallassa, Tanskassa, Ruotsissa ja Norjassa keskittymistoimi muuttaisi oleellisesti kilpailun edellytyksiä tietyllä määrällä tuotemarkkinoita (hyväksymispäätöksen 43 perustelukappale)

— muissa jäsenvaltioissa keskittymistoimi muuttaisi kilpailun edellytyksiä vain vähän (hyväksymispäätöksen 43 perustelukappale).

42 Komission mukaan on siis vakavia epäilyjä ilmoitetun keskittymistoimen soveltuudesta yhteismarkkinoille seuraavien markkinoiden osalta:

— Saksa: rasvakeittimet ja barbecuegrillit

— Itävalta: rasvakeittimet ja seurusteluruoanlaittoon tarkoitetut laitteet

— Belgia: yleiskoneet, espressokeittimet, vedenkeittimet, leivänpaahtimet, seurusteluruoanlaittoon tarkoitetut laitteet, barbecuegrillit sekä silitysraudat ja höyrysilitysasemat

— Tanska: rasvakeittimet ja pienoisuunit

— Kreikka: rasvakeittimet, vedenkeittimet, voileipägrillit ja vohveliraudat, espressokeittimet ja yleiskoneet

— Norja: rasvakeittimet ja pienoisuunit

- Alankomaat: rasvakeittimet, espressokeittimet, pienoisuunit, seurustelu-ruoanlaittoon tarkoitetut laitteet, barbecuegrillit sekä silitysraudat ja höyrysilitysasemat

- Portugali: rasvakeittimet, leivänpaahtimet, kahvinkeittimet, espressokeittimet, vedenkeittimet, pienoisuunit, voileipägrillit ja vohveliraudat, seurustelu-ruoanlaittoon tarkoitetut laitteet, barbecuegrillit ja yleiskoneet

- Ruotsi: rasvakeittimet.

43 Komission mukaan ilmoitettuun keskittymään ei sitä vastoin liity vakavia epäilyjä, siltä osin kuin on kysymys henkilökohtaiseen hoitoon tarkoitettujen laitteiden markkinoista, joilla osapuolten yhteenlaskettu markkinaosuus on alle 20 prosenttia siitä riippumatta, mistä maasta on kysymys (Ranskaa lukuun ottamatta) tai mitä tuotemarkkinoiden määritelmää käytetään (hyväksymispäätöksen 44 perustelukappale).

5. Keskittymän osapuolten sitoumukset

44 Keskittymän osapuolten ehdottamien sitoumusten johdosta komissio on kuitenkin katsonut, että vakavat epäilyt keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille voitiin hälventää, koska sitoumukset olivat yksinkertainen ja välitön ratkaisu päätöksessä muiden kuin Ranskan markkinoiden osalta tunnistettuihin kilpailuongelmiin.

45 Keskittymän osapuolten 5.12.2001 tarjoamissa sitoumuksissa määrättiin alun perin, että kaikki Moulinex-merkkiset tuotteet poistetaan markkinoilta koko

Euroopan talousalueella kahden vuoden ajaksi seuraavien tuoteryhmien osalta: rasvakeittimet, pienoisuunit, seurusteluruoanlaittoon tarkoitettut laitteet, barbecuegrillit, silitysraudat ja höyrysilitysasemat. Komission mukaan nämä alkupe-
räiset sitoumukset eivät kuitenkaan olisi mahdollistaneet Moulinex-konsernin korvaamista toisella toimijalla, eivätkä ne koskeneet kokonaisuudessaan niitä markkinoita, joilla keskittymistoimi saattoi aiheuttaa vakavia epäilyjä (hyväksymispäätöksen 135 perustelukappale).

- 46 Keskittymän osapuolet esittivät 18.12.2001 ”parannuksia ehdotukseensa tehdäkseen siitä toimivan ja tehokkaan” (hyväksymispäätöksen 135 perustelukappale). Uuden ehdotuksen mukaan Moulinex-merkkiin olisi annettu yksinoikeuslisenssi kolmen vuoden ajaksi (minkä lisäksi SEB olisi sitoutunut olemaan tulematta markkinoille Moulinex-merkillä yhden vuoden ajan tämän jälkeen) kaikkien tuoteryhmien osalta Belgiassa, Kreikassa, Alankomaissa ja Portugalissa sekä rasvakeitinten tuoteryhmän osalta Saksassa, Itävallassa, Tanskassa, Norjassa ja Ruotsissa. Tällaisen lisenssin saajille olisi asetettu hankintavelvollisuus leivänpaahdinten, kahvinkeitinten, vedenkeitinten ja yleiskoneiden osalta.
- 47 Asiassa kuullut kolmannet kuitenkin arvostelivat erityisesti lisenssin voimassaoloaikaa ja markkinoille tulosta pidättymisen kestoa, hankintavelvollisuutta, niiden vaikutusten korjaamatta jättämistä, joita ilmoitetulla keskittymistoimella on kilpailuun tietyillä markkinoilla, sellaisen riittävän kriittisen koon puuttumista, joka tekisi uuden toimijan tulon relevanteille markkinoille taloudellisesti perustelluksi, sekä sitä, ettei Moulinex-merkin lisenssinsaaaja pysty harjoittamaan tehokasta valvontaa erityisesti rasvakeittimiin liittyvien korjaustoimenpiteiden osalta, koska SEB:llä on edelleen oikeus käyttää tätä merkkiä muissa tuotteissa (hyväksymispäätöksen 136 perustelukappale).
- 48 Hyväksymispäätöksen mukaan SEB on siis ”täydentänyt” sitoumuksiaan laajentamalla tavaramerkkiin annettavan lisenssin koskemaan kaikkia pieniä kodinkonetuotteita Saksassa, Itävallassa, Tanskassa, Norjassa ja Ruotsissa. SEB on siten yhdenmukaistanut näitä viittä maata koskevan sitoumuksen Belgian, Kreikan, Alankomaiden ja Portugalin osalta jo tarjotun sitoumuksen kanssa. SEB on samaten pidentänyt lisenssin voimassaoloajan viideksi vuodeksi (ja markkinoille tulosta pidättymisen keston kolmeksi vuodeksi) ja poistanut lisenssinsaajalta hankintavelvollisuuden (hyväksymispäätöksen 137 perustelukappale).

49 Hyväksymispäätöksen 146 perustelukappaleessa on esitetty seuraava yhteenveto komission kunkin kyseessä olevan yhdeksän maan (Belgia, Kreikka, Alankomaat, Portugali, Saksa, Itävalta, Tanska, Ruotsi ja Norja) osalta hyväksymistä sitoumuksista:

- a) sitoumus, jonka mukaan SEB myöntää Moulinex-merkkiin viiden vuoden ajaksi yksinoikeuslisenssin, joka kattaa kodinkoneiden myynnin tässä päätöksessä mainittujen 13 tuoteryhmän osalta, sellaisena kuin sitoumus määrittellään tämän päätöksen liitteenä olevien sitoumusten 1 kohdan a alakohdassa;
- b) sitoumus, jonka mukaan SEB pidättyy myymästä kyseisissä maissa Moulinex-merkkisiä tuotteita lisenssisopimuksen voimassaoloaikana ja kolmen vuoden aikana sen päättymisestä, siten kuin 1 kohdan c alakohdassa määrätään;
- c) sitoumus, jonka mukaan SEB pidättyy myymästä kyseisissä maissa Moulinex-merkin malleja muulla kuin Moulinex-merkillä alueilla, joiden osalta lisenssinsaaja tai -saajat ovat tehneet hankintasopimuksen tai teollisoikeuden lisenssiä koskevan tehokkaasti vaikuttavan sopimuksen, siten kuin 1 kohdan e alakohdassa määrätään;
- d) sitoumus, jonka mukaan SEB tekee kaikkien sitä pyytävien lisenssinsaaajien kanssa hankintasopimuksen (jonka mukainen luovutushinta vastaa teollista omakustannushintaa, johon lisätään yleiskustannukset, jotka liittyvät tuotteiden valmistamiseen ja toimittamiseen lisenssinsaajalle) ja/tai teollisoikeuden lisenssiä koskevan sopimuksen kaikista relevanteista tuotteista lukuun ottamatta yleiskoneita Saksassa, siten kuin sitoumusten 1 kohdan d alakohdassa määrätään;

- e) sitoumus, jonka mukaan SEB jatkaa uusien mallien yleistä kehityspolitiikkaa ja säilyttää Moulinex-merkin täyden taloudellisen ja kilpailullisen arvon lisenssisopimusten tekemiseen saakka kussakin niistä yhdeksästä valtiosta, joita asia koskee, siten kuin sitoumusten 1 kohdan h alakohdassa määrätään.”

50 Hyväksymispäätöksen liitteessä on yksityiskohtainen selvitys SEB:n tarjoamista sitoumuksista.

51 Sitoumuksia koskevan liitteen 2 kohdan g alakohdassa määrätään seuraavaa:

”Jos se, että jokin toinen kilpailuviranomainen hyväksyy tämän keskittymän, edellyttää sitoumuksia, jotka joko ovat ristiriidassa näiden sitoumusten kanssa tai johtavat tilanteeseen, joka ylittää sen, mikä on tarpeen kilpailutilanteen palauttamiseksi kullakin relevanteista markkinoista, SEB-konserni voi pyytää komissiota muuttamaan näitä sitoumuksia ristiriitaisuuksien poistamiseksi tai SEB-konsernin vapauttamiseksi kokonaan tai osittain niistä näihin sitoumuksiin sisältyvistä ehdoista ja velvollisuuksista, jotka eivät enää ole tarpeellisia.”

Siirtopäätös

52 Ranskan viranomaiset pyysivät 7.12.2001 kirjeitse komissiota siirtämään keskittymän käsittelyn niille, siltä osin kuin on kysymys sen analysoimisesta, miten keskittymä vaikuttaa rasvakeitinten, leivänpaahdinten, kahvinkeitinten, espressokeitinten, vedenkeitinten, uunien, vohvelirautojen, seurusteluruoanlaittoon

tarkoitettujen laitteiden, barbecuegrillien, painekeitinten, yleiskoneiden ja silitysrautojen markkinoihin Ranskassa.

- 53 Pyyntö perustui asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a alakohtaan, koska Ranskan viranomaiset katsoivat, että keskittymä tämän säännöksen mukaisesti ”uhkaa luoda sellaisen määräävän aseman tai vahvistaa sellaista määräävää asemaa, jonka seurauksena tehokas kilpailu olennaisesti estyy kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit täyttävillä kyseessä olevan jäsenvaltion markkinoilla”.
- 54 Komissio hyväksyi Ranskan viranomaisten esittämän siirtopyynnön ja teki siirtopäätöksen 8.1.2002.
- 55 Komissio on ensinnäkin todennut siirtopäätöksen 11—22 kohdassa, että jokainen pienten kodinkoneiden ryhmä muodostaa erilliset tuotemarkkinat ja että pienten kodinkoneiden maantieteelliset markkinat ovat laajuudeltaan kansalliset.
- 56 Komissio on seuraavaksi päätellyt 23—41 perustelukappaleeseen sisältyvän analyysin päätteeksi, että ”keskittymä uhkaa ensi arviolta luoda sellaisen määräävän aseman, jonka seurauksena tehokas kilpailu olennaisesti estyy pienten kodinkoneiden myyntimarkkinoilla Ranskassa”. Siirtopäätöksessä on tältä osin todettu ensinnäkin, että uusi yksikkö on relevanteilla Ranskan markkinoilla ylivertainen kooltaan (29—32 perustelukappale), tuotevalikoimaltaan (33—35 perustelukappale) ja tavaramerkkivalikoimaltaan (36—38 perustelukappale), ja toiseksi, että todellinen ja mahdollinen kilpailu on näillä markkinoilla riittämätöntä (39—41 perustelukappale).

57 Komissio on tämän perusteella katsonut, että Ranskan viranomaisten esittämä siirtopyyntö oli perusteltu ja asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 3 kohdan mukainen.

58 Siirtopäätöksen päätösosassa komissio on todennut seuraavaa:

”Ilmoitettu keskittymä, jossa on kysymys SEB:n suunnitelmasta ostaa tietyt Moulinexin toiminnot, siirretään tällä päätöksellä ja yrityskeskittymien valvonnasta 21 päivänä joulukuuta 1989 annetun neuvoston asetuksen — — N:o 4064/89 9 artiklan 3 kohdan perusteella Ranskan tasavallan toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi kansallisen lainsäädännön soveltamista varten, siltä osin kuin on kysymys pienten kodinkoneiden markkinoista Ranskassa.”

59 Ranskan talousministeri hyväksyi keskittymän 8.7.2002 vaatimatta korjaustoimenpiteitä ”maksukyvyttömän yrityksen pelastamista koskevan failing firm defence -opin” perusteella.

Oikeudenkäyntimenettely sekä asianosaisten ja väliintulijoiden vaatimukset

60 Kantaja nosti tämän kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 17.4.2002 toimittamallaan kannekirjelmällä.

61 Kantaja pyysi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen samana päivänä toimittamallaan erillisellä asiakirjalla, että asia käsiteltäisiin ensimmäisen oikeus-

asteen tuomioistuimen työjärjestyksen 76 a artiklan mukaisessa nopeutetussa menettelyssä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hyväksyi pyynnön 2.7.2002.

- 62 Komissio esitti 24.6.2002 työjärjestyksen 114 artiklan mukaisen oikeudenkäyntiväitteen, siltä osin kuin kanne kohdistuu siirtopäätökseen. Kantaja vastasi 28.6.2002 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjalliseen kysymykseen, jossa sitä oli pyydetty osoittamaan, että kanteen tutkittavaksi ottaminen on perusteltua tältä osin. Kantaja esitti 15.7.2002 kirjalliset huomautuksensa komission oikeudenkäyntiväitteestä.
- 63 SEB ja Ranskan tasavalta toimittivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 19.7.2002 ja 27.8.2002 väliintulohakemuksen, jossa ne pyysivät saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia. De'Longhi toimitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 8.8.2002 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen kantajan vaatimuksia. Kolmannen jaoston puheenjohtaja hyväksyi väliintulohakemukset 19.9.2002 antamallaan määräyksellä. SEB sai pyynnöstään luvan toimittaa väliintulokirjelmän, ja De'Longhi sai pyynnöstään luvan esittää tiettyjä väliintulohakemuksessaan mainitsemiaan asiakirjoja.
- 64 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (kolmas jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn ja kehotti prosessinjohtotoimenpiteinään asianosaisia esittämään tiettyjä asiakirjoja ja vastaamaan kirjallisiin kysymyksiin. Asianosaiset noudattivat näitä kehotuksia määräajassa.
- 65 Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat ja vastaukset suullisiin kysymyksiin kuultiin 9.10.2002 pidetyssä julkisessa istunnossa.

Asianosaisten vaatimukset

- 66 Kantaja vaatii De'Longhin tukemana, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuim
- kumoaa hyväksymispäätöksen ja velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut sekä
  - kumoaa siirtopäätöksen ja velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 67 Komissio vaatii SEB:n ja Ranskan tasavallan tukemana, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuim
- hylkää kanteen ja
  - velvoittaa Philipsin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

- 68 Koska kantaja vaatii nyt käsiteltävänä olevalla kanteella sekä hyväksymispäätöksen että siirtopäätöksen kumoamista, näitä kahta vaatimusten osaa on käsiteltävä peräjälkeen.

1. Kanteen arviointi siltä osin kuin sillä vaaditaan hyväksymispäätöksen kumoamista

- 69 Kannekirjelmästä ilmenee, että kantaja esittää kanteensa tueksi kaksi kanneperustetta, siltä osin kuin sillä vaaditaan hyväksymispäätöksen kumoamista.

Ensimmäinen kanneperuste koskee SEB:n ensimmäisen vaiheen aikana tarjoamien sitoumusten riittämättömyyttä. Toinen kanneperuste koskee sitoumusten myöhästymistä.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee SEB:n ensimmäisen vaiheen aikana tarjoamien sitoumusten riittämättömyyttä

- 70 Tässä kanneperusteessaan kantaja väittää pääasiallisesti, että ensimmäisen vaiheen aikana hyväksytyt sitoumukset eivät olleet niin riittäviä, että komissio olisi niiden perusteella voinut hälventää kaikki vakavat epäilyt keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, joten komission olisi pitänyt aloittaa toinen vaihe.
- 71 Tämän kanneperusteen tueksi kantaja väittää kannekirjelmässään, että sitoumusten riittämättömyys johtuu seuraavista seikoista:
- lisenssinsaajia ei suojata siltä, että SEB:n Moulinex-merkillä myymiä tuotteita tuodaan maahan rinnakkaistuontina
  - lisenssien voimassaoloaika samoin kuin sitä seuraava Moulinex-merkin käyttökieltoaika ovat lyhyitä
  - relevantit Ranskan markkinat on jätetty sitoumusten soveltamisalan ulkopuolelle
  - lisenssien maantieteellisen jakauman tuhoiset vaikutukset on jätetty huomiotta

- lisenssejä on mahdollista myöntää vähittäisliikkeille

- on mahdollista, että eri jäsenvaltioissa on eri lisenssinsaajat

- sitoumuksista on mahdollista neuvotella uudelleen, kun Ranskan kilpailuviranomaiset ovat lopettaneet asian käsittelyn.

72 Kantaja on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen huomautuksen johdosta kuitenkin istunnossa peruuttanut väitteen, joka koskee mahdollisuutta myöntää lisenssejä vähittäisliikkeille.

73 De'Longhi on puolestaan väittänyt istunnossa, että sitoumusten riittämättömyys johtuu seuraavista seikoista:

- Italian, Espanjan ja Suomen jättäminen lisenssivaatimuksen ulkopuolelle

- markkinat on jaettu Moulinex-merkin osalta

- lisenssinsaajia ei suojata siltä, että SEB:n Moulinex-merkillä myymiä tuotteita tuodaan maahan rinnakkaistuontina.

a) Alustavat huomautukset

- 74 Tämän kanneperusteen käsittelyä silmällä pitäen on syytä muistuttaa, että komissio on ensimmäisen vaiheen lopuksi todennut, että vakavat epäilyt koskivat useita pienten kodinkonetuotteiden markkinoita yhdeksässä Euroopan talousalueen jäsenvaltiossa eli Saksassa, Itävallassa, Belgiassa, Tanskassa, Kreikassa, Norjassa, Alankomaissa, Portugalissa ja Ruotsissa.
- 75 Hyväksymispäätöksestä ja erityisesti sen 44 perustelukappaleesta ilmenee, että nämä vakavat epäilyt perustuivat pääasiallisesti siihen, että keskittymä johtaa näissä yhdeksässä jäsenvaltiossa siihen, että yhteenlasketut markkinaosuudet ovat relevanteilla tuotemarkkinoilla yli 40 prosenttia, ja että näitä yhteenlaskettuja markkinaosuuksia korostaa tietyissä jäsenvaltioissa vielä se, että uudella yksiköllä on kilpailijoihinsa verrattuna ainutlaatuinen tavaramerkkivalikoima (portfoliovaikutus). Komissio on SEB:n tarjoamien sitoumusten johdosta kuitenkin päättänyt olla vastustamatta keskittymää ja julistaa sen yhteismarkkinoille soveltuvaksi ensimmäisen vaiheen lopuksi tekemällään päätöksellä. Komission hyväksymissä sitoumuksissa määrätään pääasiallisesti, että SEB on kaikissa kyseessä olevissa yhdeksässä jäsenvaltiossa velvollinen yhtäältä myöntämään Moulinex-merkkiin viiden vuoden ajaksi yksinoikeuslisenssin, joka koskee myyntiä 13:ssa pienten kodinkoneiden tuoteryhmässä (sitoumusten 1 kohdan a alakohdan ensimmäinen alakohta), ja toisaalta olemaan myymättä näihin ryhmiin kuuluvia tuotteita ja muita kodinkoneita Moulinex-merkillä näissä samoissa jäsenvaltioissa lisenssisopimuksen voimassaoloaikana ja kolmena vuotena sen päättymisen jälkeen (sitoumusten 1 kohdan c alakohdan ensimmäinen alakohta). Sitoumusten 1 kohdan a alakohdan kolmannen alakohdan mukaan ”lisenssillä on tarkoitus sallia Moulinex-merkin käyttö yhdessä lisenssinsaajan oman tavaramerkin kanssa, jotta lisenssinsaaja voisi tämän ’co-branding’-ajan kuluessa ja sen jälkeen vakiinnuttaa oman tavaramerkkinsä relevanteilla markkinoilla tai vahvistaa sitä”.
- 76 On syytä todeta, ettei kantaja nyt käsiteltävänä olevassa kanteessa riitautu hyväksymispäätöksessä kuvailtuja vakavia epäilyjä. Erityisesti on todettava, ettei

kantaja väitä, että komission olisi pitänyt esittää muita vakavia epäilyjä kuin ne, joita on kuvailtu päätöksessä. Kantaja ei myöskään kiistä, että komission hyväksymillä sitoumuksilla pyritään hälventämään hyväksymispäätöksessä kuvailut vakavat epäilyt. Kantaja kiistää tällä kanteellaan sitä vastoin sen, että sitoumukset olisivat olleet niin riittäviä, että komissio olisi niiden perusteella voinut hälventää esiin tuomansa vakavat epäilyt, ja kantaja väittää, että komission olisi pitänyt aloittaa toinen vaihe.

- 77 On huomautettava, että vaikka komissiolla ei ole toisen vaiheen aloittamisen osalta mitään vapaata harkintavaltaa silloin, kun esille tulee vakavia epäilyjä keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, koska asetuksen N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetään, että tällaisessa tapauksessa komissio ”päättää menettelyn aloittamisesta”, sillä on kuitenkin tietty harkintamarginaali, kun se selvittää ja tutkii asiaan liittyviä seikkoja määrittääkseen, nouseeko niiden johdosta esiin vakavia epäilyjä tai nouseeko niiden johdosta edelleen esiin vakavia epäilyjä, sen jälkeen kun sitoumuksia on ehdotettu (ks. vastaavasti asia T-73/98, Prayon-Rupel v. komissio, tuomio 15.3.2001, Kok. 2001, s. II-867, 45—47 kohta). On nimittäin todettava, että vaikka ”vakavien epäilyjen” käsite on objektiivinen, komissio joutuu tällaisten epäilyjen olemassaoloa selvittäessään väistämättä suorittamaan monitahoisia taloudellisia arviointoja erityisesti silloin, kun sen on arvioitava, riittävätkö keskittymän osapuolten ehdottamat sitoumukset hälventämään nämä vakavat epäilyt.
- 78 Kun otetaan huomioon ne monitahoiset taloudelliset arvioinnit, joita komissio joutuu tekemään käyttäessään harkintavaltaa, joka sillä on keskittymän osapuolten ehdottamia sitoumuksia arvioidessaan, on kantajan asia näyttää toteen, että komissio on tehnyt ilmeisen arviointivirheen, jos kantaja haluaa saada keskittymän hyväksymistä koskevan päätöksen kumottua sillä perusteella, että sitoumukset eivät riittäneet hälventämään vakavia epäilyjä.
- 79 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on valvontavaltaansa käyttäessään kuitenkin otettava huomioon ensimmäisen vaiheen aikana annettujen sitoumus-

ten erityinen päämäärä, sillä näillä sitoumuksilla ei toisen vaiheen aikana annetuista sitoumuksista poiketen pyritä estämään määräävän aseman luomista tai vahvistamista vaan hälventämään kaikki tätä koskevat vakavat epäilyt. Tästä seuraa, että ensimmäisen vaiheen aikana sitoumusten on oltava sellainen yksinkertainen ja riittävä ratkaisu, joka selvästi kumoaa esiin tuodut vakavat epäilyt.

- 80 Kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin joutuu tutkimaan, ovatko ensimmäisen vaiheen aikana annetut sitoumukset ulottuvuudeltaan ja sisällöltään sellaisia, että komissio on voinut tehdä hyväksymispäätöksen toista vaihetta aloittamatta, sen on näin ollen varmistuttava siitä, että komissio on voinut ilmeistä arviointivirhettä tekemättä katsoa, että sitoumukset ovat sellainen yksinkertainen ja riittävä ratkaisu, joka selvästi hälventää kaikki vakavat epäilyt.
- 81 Kantajan tämän kanneperusteen tueksi esittämiä väitteitä ja perusteita on tutkittava näiden periaatteiden valossa.

b) Lisenssit, jotka mahdollistavat SEB:n tuotteiden rinnakkaiskaupan Moulinex-merkillä

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

- 82 Kantaja, jota De'Longhi tukee, katsoo, että komissio on tehnyt ilmeisen arviointivirheen, kun se on Moulinex-merkin lakkauttamisen sijasta sallinut tilapäisten (yksinoikeus)lissenssien myöntämisen, koska Moulinex-merkin lissenssinsaajia ei suojata sellaisten Moulinex-merkkisten tuotteiden rinnakkaisuonnilta, joita SEB on myynyt lissenssin kattaman alueen ulkopuolella.

- 83 Kantaja muistuttaa, että yhteisön oikeuden mukaan lisenssit eivät anna haltijoilleen ehdotonta suojaa tavaramerkin omistajaa vastaan lisenssin kattamalla alueella. Kun tavaramerkin omistaja on myynyt kyseisellä tavaramerkillä varustettuja tuotteita itsellään säilyttämällä alueilla, tuotteiden on saatava liikkua vapaasti yhteisössä ja siis myös lisenssin kattamalla alueella.
- 84 Nyt esillä olevassa asiassa kantaja katsoo, että se, ettei lisenssinsaajaa suojata SEB:n myymien Moulinex-merkkisten tuotteiden rinnakkaiskauppaa vastaan edes lisenssin voimassaoloaikana, heikentää huomattavasti vaikutusta, joka lisenssillä on sitä kautta, että lisenssinsaaja saa hyödyntää Moulinexiin liittyvää merkki-imagoa siirtämällä Moulinex-merkillä myymänsä tuotteet vähitellen omalle merkilleen, ja tekee todennäköisemmäksi, että SEB saa helposti takaisin Moulinex-merkille uskollisen asiakaskunnan, sen jälkeen kun sitoumuksissa määrätty käyttökieltoaika päättyy.
- 85 Kantaja huomauttaa tältä osin, että vaikka saattaa pitää paikkansa, että komissio on analysoinut pienten kodinkoneiden todellista rajatylittävää myyntiä, se ei ole tarkastellut, missä määrin ehdotetut sitoumukset saattavat kannustaa rinnakkaiskauppaa.
- 86 Kantajan käsityksen mukaan ainoa tapa, jolla voidaan antaa täydellistä alueellista suojaa (ja jolla tällainen suoja voidaan osoittaa), on se, että kyseinen tavaramerkki lakkautetaan täydellisesti ja peruuttamattomasti niiden alueiden osalta, joilla Moulinex-merkin osto aiheuttaa vakavia kilpailuoikeudellisia epäilyjä.
- 87 Komissio vaatii Ranskan tasavallan ja SEB:n tukemana, että kantajan tältä osin esittämät väitteet ja perustelut on hylättävä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 88 On muistutettava, että komissio on relevantteja maantieteellisiä markkinoita määritellesään todennut hyväksymispäätöksen 30 perustelukappaleen mukaan, että ”sitä, että relevantit maantieteelliset markkinat ovat kansalliset, on ensimmäisen vaiheen tutkinnan päättyessä pidettävä kaikkein todennäköisimpänä”.
- 89 Hyväksymispäätöksen 27 perustelukappaleesta ilmenee, että tämä toteamus perustuu tuloksiin, joita on saatu komission ensimmäisessä vaiheessa suorittamasta tutkinnasta, jossa ilmeni, että näillä markkinoilla olevien toimijoiden markkinaosuudet vaihtelevat suuresti jäsenvaltioittain ja tuoteryhmittäin (27 perustelukappaleen a alakohta), että merkkien pääsy markkinoille vaihtelee suuresti eri maantieteellisten alueiden kesken (27 perustelukappaleen b alakohta), että tuotteiden ominaisuudet voivat kuluttajien erityispiirteiden ja valintojen vuoksi vaihdella jäsenvaltioittain (27 perustelukappaleen c alakohta), että asiakkaiden ja tavarantoimittajien väliset suhteet muodostuvat pääasiallisesti kansallisesti (27 perustelukappaleen d alakohta), että jälleenmyyjiltä laskutettujen hintojen tasot voivat vaihdella huomattavasti eri kansallisten markkinoiden välillä ja että niiden suuntaukset poikkeavat toisistaan (27 perustelukappaleen e alakohta), että logistiset rakenteet ovat kansalliset (27 perustelukappaleen f alakohta) ja että jakelurakenteet ovat kansalliset ja jakelukanavien suhteellinen merkitys vaihtelee samaten suuresti jäsenvaltioittain (27 perustelukappaleen g alakohta).
- 90 Komissio on erityisesti asiakkaiden ja tavarantoimittajien välisten suhteiden osalta todennut 27 perustelukappaleen d alakohdassa seuraavaa:

”Asiakkaiden ja tavarantoimittajien väliset suhteet muodostuvat pääasiallisesti kansallisesti. Vaikka tiettyjen kansainvälisten suurmyymäläkonsernien kanssa on tehty maailmanlaajuisia sopimuksia, sopimukset koskevat vain vuosittaisia kokonaismyyntitavoitteita. Kyseiset konsernit ovat komission suorittaman tut-

kinnan yhteydessä vahvistaneet, että niiden hankintapolitiikka pysyy kansallisena. Kansalliset sopimukset sisältävät näin ollen kaikki tuotteita, hintoja, hankintaa ja laskutusta koskevat viitelausekkeet.”

- 91 On huomautettava, ettei kantaja tällä kanteella kiistä sen enempää sitä, että relevantit markkinat ovat laajuudeltaan kansalliset, kuin mitään niistä toteamuksista, joita komissio on esittänyt hyväksymispäätöksen 27 perustelukappaleessa.
- 92 On päinvastoin todettava, että komission tältä osin tekemät päätelmät perustuvat vastauksiin, joita komissio on saanut keskittymän osapuolten kilpailijoille asetuksen N:o 4064/89 11 artiklan mukaisesti 16.11.2001 lähettämiinsä tietojensaantipyyntöihin (jäljempänä kilpailijoille osoitettu kysely). Kantaja on kyselyn 12. kysymykseen antamassaan vastauksessa itse korostanut, että markkinat ovat laajuudeltaan kansalliset. Kantajan komissiolle hallinnollisen menettelyn aikana toimittaman NERA:n selvityksen 2 kohdassa päädytään samoin nimenomaisesti siihen tulokseen, että relevantit markkinat ovat kansalliset. Sekä kantaja että NERA vetoavat tämän päätelmän tueksi pääasiallisesti niihin tekijöihin, jotka on otettu huomioon hyväksymispäätöksen 27 perustelukappaleessa.
- 93 Näin ollen on selvää, että komissio on erityisesti kilpailijoiden, muun muassa kantajan, huomautuksiin tukeutuen ensimmäisessä vaiheessa hylännyt sen relevanttien maantieteellisten markkinoiden määritelmän, jota keskittymän osapuolet olivat ehdottaneet väittäen, että markkinat ovat maailmanlaajuiset.
- 94 Vaikka pitää paikkansa, että eräs niistä komission esiin tuomista tekijöistä, joiden perusteella se on päätellyt, että on olemassa erillisiä kansallisia markkinoita, eli se, että hintatasot vaihtelevat jäsenvaltioittain, on omiaan johtamaan jäsenvaltioiden välisen rinnakkaistuonnin kehittymiseen, on todettava, että muut tekijät, jotka komissio on tuonut esiin tämän päätelmän tueksi, eli se, että

tuotteiden tavaramerkit ja ominaisuudet vaihtelevat jäsenvaltioittain, ja se, että hankinta-, logistiikka- ja jakelurakenteet ovat kansallisia, ovat omiaan estämään rinnakkaistuonnin kehittymistä.

95 Kantaja on lisäksi tunnustanut tämän seikan paikkansapitävyyden hallinnollisessa menettelyssä, kun se on kilpailijoille osoitetun kyselyn 16. kysymyksen vastatessaan ilmoittanut komissiolle seuraavaa:

”Kokemuksemme mukaan Euroopan unionissa esiintyy rinnakkaistuontia ja -vientiä, joka ei kuitenkaan ole suurisuuntaista, koska markkinoiden kansalliset ominaispiirteet poikkeavat toisistaan unionin eri maissa. Arvioimme, että rinnakkaistuonnilla tuotujen tuotteiden osuus määräytyillä markkinoilla olevista tuotteista kasvaa keskimäärin kaikkiaan 5 prosenttia, jos hinnat nousevat 10 prosenttia.”

96 De’Longhi on samaan kysymyksen vastatessaan todennut samoin seuraavaa:

”Relevanttien markkinoiden analyysi viideltä viime vuodelta osoittaa, kuinka harvinainen ilmiö rinnakkaistuonti on. Ei ole ennakoitavissa, että asiantila muuttuisi lähitulevaisuudessa.”

97 On lisäksi todettava, että kantaja on komissiolle 10.12.2001 lähettämässään relevanttien markkinoiden maantieteellistä laajuutta koskeneessa sähköpostissa tukenut kantaa, jonka mukaan relevantit markkinat ovat kansalliset, toteamalla seuraavaa:

”Viittaamme lisäksi komission asiassa Kingfisher/BUT (IV/M.1248, 1998) ja asiassa Kingfisher/Grosslabor (IV/M.1282, 1999) tekemiin päätöksiin, joissa

komissio on vahvistanut, että muun muassa leivänpaahdinten ja silitysrautojen rajatylittävä kauppa on Euroopassa vähäistä ja että useilla toimittajilla, jotka kaikki toimivat maailmanlaajuisesti, on kuluttajien erilaisten valintojen vuoksi kansallinen myyntipolitiikka.”

- 98 Näissä olosuhteissa on katsottava, että asianosaiset ovat yhtä mieltä siitä, että ennen kyseessä olevaa keskittymää Moulinex-merkkisten tuotteiden rinnakkaisuus on Euroopan unionin alueella ollut vähäistä, koska relevantit markkinat ovat laajuudeltaan kansalliset.
- 99 Kantaja väittää kuitenkin, ettei komissio ole tutkinut, missä määrin hyväksymispäätöksessä hyväksytyt sitoumukset voivat lisätä rinnakkaisuutta. Kantaja ja De'Longhi ovat istunnossa täsmentäneet tältä osin, että sitoumusten luonne voi johtaa esimerkiksi siihen, että SEB houkuttelee sitoumusten soveltamisalan ulkopuolelle jäävillä alueilla toimivia jälleenmyyjiään toimittamaan tuotteita sitoumusten soveltamisalaan kuuluvissa jäsenvaltioissa toimiville itsenäisille myyjille, minkä seurauksena rinnakkaisuus kasvaa aiheuttaen vahinkoa Moulinex-merkin lisenssinsaaajille viimeksi mainituissa valtioissa.
- 100 On kuitenkin todettava, etteivät kantaja tai De'Longhi ole sen enempää hallinnollisen menettelyn kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käytävän menettelyn aikana esittäneet mitään näyttöä tukeakseen näitä väitteitä, joita ei ole muutoinkaan näytetty toteen.
- 101 De'Longhi on kilpailijalle osoitetun kyselyn 16. kysymykseen vastatessaan päinvastoin korostanut nimenomaisesti, että ”ei ol[lut] ennakoitavissa”, että rinnakkaisuus vähämerkityksisyys ”muuttuisi lähitulevaisuudessa”.

102 Kantaja ja De'Longhi eivät myöskään kiistä, että kansalliset markkinat ovat kyseessä olevien tuotteiden osalta edelleen erilliset keskittymän toteutumisen jälkeen.

103 Näissä olosuhteissa ei voida todeta, että sitoumukset voisivat olla omiaan lisäämään rinnakkaistuontia olennaisesti. Se, että sitoumusten sanamuodon mukaan Moulinex-merkki voidaan kussakin niistä jäsenvaltioista, joita asia koskee, luovuttaa eri lisenssinsaajalle, on päinvastoin omiaan vahvistamaan relevanttien markkinoiden kansallista luonnetta. Sen sijaan, että Moulinex-merkki olisi vain yhden taloudellisen toimijan hallinnassa, se on tässä tapauksessa sellaisten erillisten taloudellisten toimijoiden hallinnassa, joilla on oikeus käyttää sitä niille osoitetulla alueella. De'Longhi on istunnossa kuitenkin korostanut, että tällainen lisenssijärjestelmä johtaa sellaiseen markkinoiden eristämiseen, joka on omiaan asettamaan lisäesteitä yhteisön sisäiselle kaupalle.

104 Kantajan väitteet, jotka koskevat rinnakkaistuonnin huomiotta jättämistä, eivät näin ollen osoita, että komissio olisi tehnyt tältä osin ilmeisen arviointivirheen.

c) Lisenssien voimassaoloajan ja sitä seuraavan myyntikieltoajan selvästi liian lyhyt kesto

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

105 Kantaja väittää De'Longhin tukemana, että yksinoikeuslisenssin voimassaoloaika ja sitä seuraava myyntikieltoaika ovat selvästi liian lyhyitä, jotta kilpailija voisi hyödyntää Moulinex-merkkiin liittyvää merkki-imagoa.

- 106 Kantajan mukaan uusien tavaramerkkien onnistunut tuominen relevanteille tuotemarkkinoille on täysin poikkeuksellista ja tuotteiden onnistunut siirto tavaramerkistä toiseen kestää relevanttien markkinoiden kaltaisilla markkinoilla selvästi yli viisi vuotta.
- 107 Kantaja mainitsee esimerkkinä, että Philipsiltä kesti Brasiliassa yli kymmenen vuotta, ennen kuin se sai asiakaskunnan siirtymään Walita-merkistä Philips-merkkiin henkilökohtaiseen hoitoon tarkoitettujen tuotteiden alalla tapauksessa, jossa ”alkuperäinen” merkki oli tarkoitus poistaa kokonaan markkinoilta asteittain.
- 108 Kantaja toteaa lisäksi, että — toisin kuin Brasilian tapauksessa — nyt esillä olevassa tapauksessa a) SEB jää lähimarkkinoille sen tavaramerkin omistajana, jonka asiakaskunta on tarkoitus siirtää lisenssinsajalle; b) SEB epäilemättä tulee lisenssin kattamalle alueelle uudelleen Moulinex-merkillä myyntikiellon päätyttyä ja c) lisenssinsaja ei saa edes lisenssin voimassaoloaikana suojaa SEB:n Moulinex -merkkisten tuotteiden rinnakkaiskaupalta. Kantaja katsoo, että tämä tilanne vähentää suuresti todennäköisyyttä, että Moulinex-merkkiin liittyvä merkki-imago pystyttäisiin siirtämään onnistuneesti tämän merkin lisenssinsajalle, koska samalla mahdollistetaan, että SEB voi hankkia merkki-imagon takaisin itselleen, kun annettuihin sitoumuksiin liittyvä tavaramerkin käyttökieltoaika päättyy.
- 109 Kantaja korostaa tältä osin, että toisin kuin komissio näyttää ajattelevan (hyväksymispäätöksen 140 perustelukappale), kodinkoneen keskimääräisen eliniän (kolme vuotta) ja lisenssin voimassaoloajan sekä sitä seuraavan markkinoilletuloikiellon keston välillä ei ole mitään yhteyttä, koska merkkiuskollisuus ei liity yksittäisiin tuotteisiin.
- 110 Lopuksi kantaja katsoo, että kun myyntikielto päättyy, SEB:n on suhteellisen helppoa tuoda Moulinex-merkki uudelleen markkinoille tämänhetkisen merkkinä-asemansa vahvuuden ja tavaramerkkivalikoimansa ansiosta, kun otetaan

huomioon, että SEB saa jatkaa Moulinex-merkkiin liittyvää toimintaa huomattavassa määrässä Euroopan yhteisöön tai Euroopan talousalueeseen kuuluvia maita, joita ehdotetut korjaustoimenpiteet eivät koske, ja sen ansiosta, ettei Moulinex ole uusi merkki vaan että sillä päinvastoin oli vielä muutama vuosi sitten hyvin vahva asema jäsenvaltioissa, joissa se tuodaan uudelleen markkinoille.

- 111 Komissio vaatii Ranskan tasavallan ja SEB:n tukemana, että kantajan tältä osin esittämät väitteet ja perustelut on hylättävä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 112 Sitoumusten kestoja koskevien kantajan väitteiden tarkastelun aluksi on syytä muistuttaa, että sitoumusten 1 kohdan a alakohdan toisen alakohdan mukaan sitoumuksilla on tarkoitus sallia Moulinex-merkin käyttö yhdessä lisenssinsaajan oman tavaramerkin kanssa, jotta lisenssinsaaja voisi tämän ”co-branding”-ajan kuluessa ja sen jälkeen vakiinnuttaa oman tavaramerkkinsä relevanteilla markkinoilla tai vahvistaa sitä. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi lisenssinsaajalla on Moulinex-merkkiä koskevien lisenssien voimassaoloaikana oikeus joko käyttää Moulinex-merkkiä välittömästi yhdessä oman merkkinsä kanssa tai käyttää sitä tilapäisesti sellaisenaan siirtyäkseen ”co-brandingiin”. Tämän saman määräyksen mukaan lisenssinsaajalla on myös vapaus siirtyä ”co-brandingistä” vain oman tavaramerkkinsä käyttöön milloin tahansa lisenssin voimassaoloaikana.
- 113 On myös muistutettava, että tämän tavoitteen saavuttamiseksi sitoumusten 1 kohdan g alakohdan kolmannessa alakohdassa määrätään, että lisenssinsaajilla on oltava oma tavaramerkki, joka voidaan yhdistää Moulinex-merkkiin, mutta että ne eivät ollen saa pääasiallisesti vähittäismyyntiä harjoittavia toimijoita.

- 114 Edellä todetusta seuraa, ettei sitoumuksilla pyritä siihen, että kukin lisenssinsaajista voisi hyödyntää Moulinex-merkkiä sellaisenaan, vaan siihen, että lisenssinsaajat voisivat sen siirtymävaiheen aikana, jonka kuluessa niillä on oikeus käyttää omaa tavaramerkkiään Moulinex-merkin yhteydessä, varmistaa siirtymisen Moulinex-merkistä niiden omiin merkkeihin, jotta nämä pystyisivät kilpailemaan Moulinex-merkin kanssa tehokkaasti siirtymävaiheen päättymisen jälkeen, kun SEB:llä on taas oikeus käyttää Moulinex-merkkiä kyseisissä yhdeksässä jäsenvaltiossa.
- 115 Tästä seuraa, että — toisin kuin kantaja väittää — sitoumusten tarkoituksena ei ole, että kyseisissä yhdeksässä jäsenvaltiossa tuotaisiin markkinoille uusi tavaramerkki, vaan niillä pyritään mahdollistamaan, että lisenssinsaajat pystyvät vakiinnuttamaan oman tavaramerkkinsä Moulinex-merkin kanssa tehokkaasti kilpailevana merkinä tai vahvistamaan omaa tavaramerkkiään tällaisena merkinä.
- 116 On lisäksi todettava, että koska sitoumuksilla pyritään mahdollistamaan, että lisenssinsaajat pystyvät vakiinnuttamaan oman merkinsä Moulinex-merkin kanssa tehokkaasti kilpailevana merkinä tai vahvistamaan sitä tällaisena merkinä, se kantajan esiin tuoma seikka, että SEB pystyy sen tämänhetkinen vahva markkinaosuus, tavaramerkkivalikoima ja Moulinex-merkin tunnettuus huomioon ottaen helposti tuomaan Moulinex-merkin uudelleen markkinoille kyseisissä yhdeksässä jäsenvaltiossa, on merkityksetön. Kysymys ei nimittäin ole siitä, pystyykö SEB tuomaan Moulinex-merkin uudelleen markkinoille kyseisissä jäsenvaltioissa, mitä on sitä paitsi pidettävä oletusarvona arvioitaessa, ovatko hyväksymispäätöksessä hyväksytyt sitoumukset riittäviä, vaan siitä, pystyvätkö lisenssinsaajat vakiinnuttamaan oman asemansa SEB:n tehokkaina kilpailijoina tai vahvistamaan sitä.
- 117 On näin ollen tutkittava, onko sitoumusten mukainen siirtymävaihe riittävän pitkä tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

- 118 Tältä osin on ensinnäkin todettava, että sitoumusten 1 kohdan c alakohdan ensimmäisen alakohdan mukaan kaikki kyseisissä yhdeksässä jäsenvaltioissa tehdyt Moulinex-merkkiä koskevat lisenssisopimukset ovat voimassa viisi vuotta. Edellä mainitun määräyksen ja 1 kohdan c alakohdan toisen alakohdan mukaan SEB lisäksi pidättyy lisenssisopimuksen voimassaoloaikana ja kolmena vuotena sen päättymisen jälkeen myymästä kyseisissä yhdeksässä jäsenvaltiossa Moulinex-merkillä sellaisia pieniä kodinkoneita, jotka kuuluvat johonkin kyseessä olevista 13 tuoteryhmästä, sekä muita kotitalouskäyttöön tarkoitettuja laitteita, jotka eivät kuulu näihin tuoteperheisiin, kuten pölynimureita ja mikroaaltouuneja.
- 119 Näistä määräyksistä ilmenee, että — toisin kuin kantaja antaa ymmärtää — sitoumusten, joiden mukaan SEB ei saa myydä tuotteita Moulinex-merkillä, kokonaisvoimassaoloaika ei ole viisi vaan kahdeksan vuotta, ja se muodostuu viiden vuoden pituisesta ensimmäisestä ajanjaksosta, jonka kuluessa lisenssinsaajalla on yksinoikeus käyttää Moulinex-merkkiä sellaisenaan tai yhdessä oman merkkinsä kanssa, ja kolmen vuoden pituisesta jälkimmäisestä ajanjaksosta, jonka kuluessa SEB pidättyy kaikesta Moulinex-merkillä tapahtuvasta myynnistä kyseisissä maissa. Tästä seuraa, että SEB menettää kahdeksan vuoden ajaksi oikeuden käyttää Moulinex-merkkiä kyseisissä jäsenvaltioissa.
- 120 Edellä mainituista määräyksistä ilmenee myös, että Moulinex-merkin käyttö lakkaa kyseisissä yhdeksässä jäsenvaltiossa täysin vähintään kolmeksi vuodeksi ja ainakin teoriassa enintään kahdeksaksi vuodeksi. Sitoumusten sanamuodon mukaan kukin lisenssinsaaja on nimittäin vapaa valitsemaan ajankohdan, jona se päättää siirtyä ”co-brandingistä” pelkästään oman tavaramerkkinsä käyttöön. SEB on väliintulokirjelmässään siten huomauttanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle, että ne, jotka ovat tällä hetkellä ehdokkaina lisenssinsaajiksi, aikovat siirtyä ”co-brandingistä” omaan merkkiinsä 3—4 vuoden kuluttua, mistä seuraa, että Moulinex-merkki katoaa kyseisissä jäsenvaltioissa markkinoilta noin viideksi vuodeksi.
- 121 Se, ettei Moulinex-merkkisiä tuotteita ole myynnissä, antaa lisenssinsaajille tilaisuuden vakiinnuttaa oman tavaramerkkinsä tunnettuus pysyvästi. Se mer-

kitsee myös, ettei SEB pysty valtaamaan Moulinexin asemia takaisin, sitten kun se saa tuoda Moulinex-merkin takaisin relevanteille markkinoille myyntikieltoajan päätyttyä.

- 122 On lisäksi huomattava, että komissio on hyväksymispäätöksen 140 perustelukappaleessa todennut, että pienten kodinkonetuotteiden keskimääräinen elinikä on noin kolme vuotta, mitä kantaja ei ole kiistänyt.
- 123 Sitoumusten voimassaoloaika vastaa näin ollen melkein kolmea tuotteiden elinkaarta, kun taas jakso, jonka ajaksi Moulinex-merkin käyttö lakkaa kokonaan, vastaa vähintään yhtä tuotteiden elinkaarta.
- 124 Tältä osin on todettava, että komissio on kantajan sitä kiistämättä todennut, että kyseessä olevien tuotteiden lähimarkkinoilla eli suurten kodinkoneiden markkinoilla Whirlpool onnistui siirtymään Philips-merkistä Whirlpool-merkkiin kolmessa vuodessa vuosina 1990—1993, mikä vastaa tuotteen elinkaarta. Siirtyminen toteutui, vaikka Philips-merkki oli käytössä ja Philips piti sitä yllä lähimarkkinoilla.
- 125 On myös huomattava, että komissio on keskittymiin suoraan liittyvistä ja niiden kannalta välttämättömistä rajoituksista antamassaan tiedonannossa (EYVL 2001, C 188, s. 5, 15 kohta) todennut, että kun on kysymys yrityksen luovutuksesta, kilpailukiellon, joka asetetaan myyjälle sen varmistamiseksi, että luovutettu omaisuus siirtyy ostajalle täydessä arvossaan, hyväksyttävä kesto on enintään kolme vuotta, jos yrityksen luovutus kattaa asiakaskunnan ja taitotiedon, ja kaksi vuotta, jos luovutus kattaa vain asiakaskunnan. Nyt esillä olevassa asiassa SEB kuitenkin pidättyi käyttämästä Moulinex-merkkiä lisenssinsaajille osoitetuilla alueilla kahdeksan vuoden ajan.

- 126 Toiseksi on todettava, että sitoumusten 1 kohdan g alakohdan ensimmäisen alakohdan mukaan lisenssinsaajien on oltava ”elinkelpoisia toimijoita, jotka tällä hetkellä toimivat markkinoilla tai pystyvät tulemaan niille ja jotka ovat riippumattomia ja vailla mitään yhteyttä SEB-konserniin ja joilla on tarvittava pätevyys ja motivaatio aktiivisen ja tehokkaan kilpailun harjoittamiseen relevanteilla markkinoilla”. Kuten edellä on todettu, sitoumusten 1 kohdan g alakohdan kolmannessa alakohdassa määrätään lisäksi, että lisenssinsaajilla on oltava oma tavaramerkki, joka voidaan yhdistää Moulinex-merkkiin, mutta että ne eivät saa olla pääasiallisesti vähittäismyyntiä harjoittavia toimijoita.
- 127 On todettava, että kun näissä määräyksissä määrätään, että lisensoija myöntää vain toimijoille, jotka jo toimivat markkinoilla tai pystyvät tulemaan niille nopeasti ja joilla on oma tavaramerkki, määräykset edistävät tehokkaasti sitä, että lisenssinsaajista tulee sitoumuksissa määrättyssä ajassa tehokkaita kilpailijoita. Tätä vahvistaa vielä se, että sitoumusten 1 kohdan g alakohdan kolmannen alakohdan mukaan pääasiallisesti vähittäismyyntiä harjoittavat toimijat on siitä huolimatta, että niillä on omia tavaramerkkejä, kuitenkin suljettu pois Moulinex-merkkiä koskevan lisenssin mahdollisten saajien joukosta. Komissio on hyväksymispäätöksen 27 perustelukappaleen d alakohdassa ja 37 perustelukappaleessa nimittäin todennut, että näiden toimijoiden omilla tavaramerkeillä eli niin sanotuilla jälleenmyyjien tavaramerkeillä on vain vähäinen merkitys relevanteilla markkinoilla, mitä kantaja ei ole kiistänyt.
- 128 Nämä seikat huomioon ottaen on katsottava, että sitoumusten kesto ei ole selvästi riittämätön sen mahdollistamiseksi, että Moulinex-merkin lisenssinsaajat pystyvät vakiinnuttamaan oman merkkinsä Moulinex-merkin kanssa tehokkaasti kilpailevana merkinä tai vahvistamaan sitä tällaisena merkinä kyseisissä yhdeksässä jäsenvaltiossa.
- 129 Sitoumusten keston kohdistuvat kantajan väitteet on näin ollen hylättävä.

d) Ranskan jättäminen ulkopuolelle, vaikka kilpailuoikeudelliset epäilyt ovat sen osalta kaikkein vakavimmat

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

- 130 Kantaja väittää De'Longhin tukemana, ettei komissio ole asettanut mitään ehtoja niiden kansallisten markkinoiden osalta, joilla tavaramerkin osto heikentää kilpailun edellytyksiä kaikkein eniten, eli Ranskan markkinoiden osalta, vaikkei ole epäilystäkään siitä, että niin kauan kuin lisenssinsaajilla ei ole mitään varmuutta Ranskan markkinoita koskevasta lopullisesta ”ratkaisusta” ja niin kauan kuin tämän seurauksena on olemassa vakava vaara, että SEB:n asema Ranskan markkinoilla mitätöi muiden kyseessä olevien jäsenvaltioiden osalta edellytetyt sitoumukset, SEB:n on vaikea löytää vakavasti otettavia ja elinkelpoisia ehdokkaita lisenssinsaajiksi.
- 131 Kantajan mukaan tämä johtuu ensinnäkin siitä, että SEB hoitaa edelleen tänä ajanjaksona Moulinexin toimintaa kuten omaansa ja pystyy hyödyntämään Moulinex-merkkiä käymällä kauppaa jakeluverkostojen kanssa kaikkialla yhteisössä. Toiseksi se, että SEB voi saada kaupallisesti arkaluonteisia tietoja Moulinexin tuotannosta (tai sen puuttumisesta), kapasiteetista, strategiasta ja menestyksestä markkinoilla, antaa sille vielä toisen kilpailuedun, koska se pystyy muuttamaan markkinakäyttämistään sellaisten tietojen mukaisesti, joita sen kilpailijoilla ei ole.
- 132 Komissio vaatii Ranskan tasavallan ja SEB:n tukemana, että kantajan tältä osin esittämät väitteet ja perustelut on hylättävä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 133 On muistutettava, että komissio on asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan perusteella 8.1.2002 tekemällään päätöksellä siirtänyt asian Ranskan kilpailuviranomaisten tutkittavaksi, siltä osin kuin on kysymys keskittymän vaikutuksista relevantteihin Ranskan markkinoihin. Kuten komissio on nimenomaisesti todennut hyväksymispäätöksen 43 perustelukappaleessa, hyväksymispäätös ei tämän vuoksi koske näitä markkinoita.
- 134 Koska se, että relevantit Ranskan markkinat on jätetty hyväksymispäätöksen yhteydessä suoritettun tutkinnan ulkopuolelle, johtuu siirtopäätöksestä, sen ratkaiseminen, oliko komissiolla oikeus sulkea kyseiset markkinat niiden sitoumusten soveltamisalan ulkopuolelle, joita keskittymän osapuolet olivat ehdottaneet siinä tarkoituksessa, että komissio olisi ensimmäisen vaiheen lopuksi pystynyt hälventämään kaikki vakavat epäilyt, liittyy siirtopäätöksen lainmukaisuuden tutkintaan. Tätä kysymystä tarkastellaan jäljempänä käsiteltäessä kannetta siltä osin kuin siinä vaaditaan siirtopäätöksen kumoamista.
- 135 Käsiteltäessä kannetta siltä osin kuin siinä vaaditaan hyväksymispäätöksen kumoamista on näin ollen tarkasteltava pelkästään sitä, voiko se, että Ranskan kilpailuviranomaiset suorittavat relevanttien Ranskan markkinoiden osalta erillisen tutkinnan, joka oli hyväksymispäätöksen tekoajankohtana vielä kesken ja jonka tulosta ei vielä tiedetty, vaikuttaa niiden sitoumusten tehokkuuteen, joita komissio on hyväksynyt kyseisten yhdeksän jäsenvaltion osalta, kuten kantaja väittää.
- 136 Tältä osin on korostettava, että — kuten edellä on jo todettu — asianosaiset ovat yksimielisiä siitä, että kansalliset markkinat ovat erilliset kyseessä olevien tuotteiden osalta. Komissio on hyväksymispäätöksen 27 perustelukappaleessa

todennut erityisesti, että asiakkaiden ja tavarantoimittajien väliset suhteet, logistiset rakenteet ja jakelurakenteet on järjestetty kansallisesti, mitä kantaja ei ole kiistänyt.

- 137 Edellä on lisäksi todettu, että kyseisten tuotteiden rinnakkaistuonti jäsenvaltioiden välillä on vähämerkityksistä.
- 138 Näissä olosuhteissa on todettava, että epätietoisuus Ranskassa käytävän menetelyn tuloksesta ei ole omiaan vaikeuttamaan Moulinex-merkkiä koskevien lisenssisopimusten tekemistä vakavasti otettavien ja elinkelpoisten lisenssinsaa- jien kanssa muissa jäsenvaltioissa. Kun otetaan huomioon, että relevantit tuote- markkinat ovat maantieteelliseltä laajuudeltaan kansalliset ja ettei jäsenvaltioiden välillä ole merkittävää rinnakkaistuontia, ne, jotka ovat kyseisissä yhdeksässä jäsenvaltiossa saaneet lisenssin Moulinex-merkkiin, eivät nimittäin kilpaile relevanteilla Ranskan markkinoilla Moulinex-merkillä toimintaa harjoittavan tai harjoittavien kanssa. Sitäkin suuremmalla syyllä on todettava, että epätietoisuus siitä, kuka jatkossa harjoittaa toimintaa Moulinex-merkillä Rans- kassa, ei näin ollen voi vaikuttaa Ranskan ulkopuolella toimivien lisenssinsaa- jien tilanteeseen.
- 139 Vaikka kantajan esiin tuoma epätietoisuus vaikeuttaisi lisenssisopimusten teke- mistä vakavasti otettavien ja elinkelpoisten toimijoiden kanssa kyseisissä yhdeksässä jäsenvaltiossa, on joka tapauksessa todettava, että — kuten komissio on perustellusti huomauttanut — SEB:n suorittama lisenssinsaa- jien valinta edellyttää sitoumusten 1 kohdan i alakohdan mukaan komission hyväksymistä, josta päättäessään komissio varmistuu sitoumusten 1 kohdan g alakohdan mukaisesti, että lisenssinsaaajat ovat ”elinkelpoisia toimijoita, jotka tällä hetkellä toimivat markkinoilla tai pystyvät tulemaan niille ja jotka ovat riippumattomia ja vailla mitään yhteyttä SEB-konserniin ja joilla on tarvittava pätevyys ja moti- vaatio aktiivisen ja tehokkaan kilpailun harjoittamiseen relevanteilla markki- noilla”.

140 On lisäksi todettava, että sitoumuksilla varmistetaan, että se aika, jonka SEB voi vielä hyödyntää Moulinex-merkkiä lisenssisopimuksista neuvoteltaessa, ei ylitä sitä, mikä on välttämätöntä kyseisten sopimusten tekemiseksi, koska sitoumusten 1 kohdan h alakohdan mukaan siinä tapauksessa, ettei SEB tee lisenssisopimuksia asetetuissa määräajoissa, joita tarpeen vaatiessa pidennetään poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi, komission hyväksymä riippumaton asiamies hoitaa tämän tehtävän SEB:n sijasta. Sitoumusten 2 kohdan e alakohdan iv alakohdan mukaan asiamiehellä on aikaraja tehtävän suorittamiselle.

141 Se, että Ranskan viranomaisten on asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 6 kohdan mukaan annettava keskittymää koskeva ratkaisunsa viimeistään neljän kuukauden kuluttua, sitä paitsi lähtökohtaisesti rajoittaa epätietoisuutta Ranskassa käytävän menettelyn tuloksesta.

142 Kantaja väittää vielä, että sillä aikaa kun Ranskan kilpailuviranomaiset tutkivat keskittymää, SEB hoitaa edelleen Moulinexin toimintaa ja sillä on oikeus hyödyntää Moulinex-merkkiä käymällä kauppaa jakeluverkostojen kanssa kaikkialla yhteisössä, koska se ei pysty ehdottamaan vakavasti otettavia ja elinkelpoisia lisenssinsaajia. Kantaja katsoo lisäksi, että SEB voi saada Moulinexia koskevia arkaluonteisia kaupallisia tietoja, joten se pystyy muuttamaan markkina-käyttäytymistään sellaisten tietojen mukaisesti, joita sen kilpailijoilla ei ole.

143 Näillä väitteillään kantaja siis moittii komissiota siitä, että tämä on antanut SEB:n toteuttaa keskittymän ehdoitta, koska odotettaessa, että kaikki lisenssisopimukset on tehty, SEB:llä on edelleen oikeus hyödyntää Moulinex-merkkiä kaikissa jäsenvaltioissa, sitoumusten kohteena olevat jäsenvaltiot mukaan lukien, minkä johdosta SEB voi erityisesti saada tiettyjä arkaluonteisia kaupallisia tietoja.

- 144 Sen lisäksi, että tämä väite ei millään tavalla liity siihen, että relevantit Ranskan markkinat on jätetty sitoumusten soveltamisalan ulkopuolelle, on huomautettava, ettei kantaja ole väittänyt, että SEB:llä on käytettävissään liian pitkä aika lisenssisopimusten tekemiseen.
- 145 On lisäksi todettava, että se, että SEB hyödyntää Moulinex-merkkiä aikana, jona lisenssisopimuksista neuvotellaan, on perusteltua sen vuoksi, että SEB on sitoumusten 1 kohdan h alakohdan neljännen alakohdan mukaan velvollinen säilyttämään ”Moulinex-merkin täyden taloudellisen ja kilpailullisen arvon lisenssisopimusten tekemiseen saakka kussakin niistä yhdeksästä valtiosta, joita asia koskee”. Kyseinen määräys ei suinkaan heikennä sitoumusten tehokkuutta vaan kiistattomasti auttaa sen varmistamista, koska määräyksen johdosta lisenssinsaajat pääsevät heti tehokkaan kilpailijan asemaan. Ei nimittäin voida kiistää, että lisenssisopimusten tekeminen yhdeksässä eri jäsenvaltiossa on melko monimutkainen prosessi ja että se, ettei Moulinex-merkkiä hyödynnettäisi tämän prosessin aikana, olisi omiaan heikentämään merkin kilpailukykyä.
- 146 Edellä todetusta seuraa, ettei komissio ole tehnyt ilmeistä arviointivirhettä jätettäessään relevantit Ranskan markkinat sitoumusten soveltamisalan ulkopuolelle.

e) Lisenssien jakauman maantieteellisen vaikutuksen huomiotta jättäminen

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

- 147 Kantaja väittää De’Longhin tukemana, ettei tilapäisten lisenssien myöntämistä koskeva sitoumus, joka kattaa vain tietyn määrän jäsenvaltioita, jotka jossakin

tapauksessa ovat maantieteellisesti erillään toisistaan, merkitse, että SEB:lle olisi asetettu kilpailuoikeudellisesti asianmukainen pakote.

- 148 Kantaja toteaa erityisesti Espanjan osalta, että hyväksymispäätöksellä ei sallita pelkästään sitä, että SEB saa hankkia määräävän aseman tai vahvistaa sitä tietyllä joukolla Espanjan tuotemarkkinoita, vaan sillä sallitaan myös se, että SEB saa saartaa Portugalin markkinat eli eräät niistä kansallisista markkinoista, joilla SEB:n ja Moulinexin yhteinen asema on kaikkein vahvin. Kantaja ei tässä tilanteessa ymmärrä, miten kellään, joka on Moulinex-merkkiä koskevan tilapäisen lisenssin potentiaalinen saaja Portugalissa, voi tavanomaisissa markkinaolosuhteissa olla riittävän houkuttelevat kaupalliset näkymät.
- 149 Kantaja väittää, että keskittymistoimen varaukseton hyväksyminen Espanjan markkinoiden osalta vaikuttaa olennaisella tavalla SEB:n Portugalin alueen osalta ehdottamien sitoumusten tehokkuuteen. Kantaja toteaa vielä, että SEB:n vahvistunut asema Espanjan markkinoilla uhkaa välittömästi kaikkien niiden toimenpiteiden tehokkuutta, joita voitaisiin määrätä Ranskan osalta.
- 150 Kantaja huomauttaa, että koska komissio ei ole ottanut huomioon relevanteilla markkinoilla esiintyvään kilpailuun liittyviä rajatylittäviä näkökohtia ja niiden vaikutusta vaadittujen korjaustoimenpiteiden tehokkuuteen nyt käsiteltävänä olevaa asiaa silmällä pitäen, se on poikennut vakiintuneesta käytännöstä, sellaisena kuin tämä ilmenee asiassa COMP/M.1802 — Unilever/Amora-Maille 8.3.2000 tehdystä päätöksestä, asiassa IV/M.1578 — Sanitec/Sphinx, 1.12.1999 tehdystä päätöksestä ja asiassa COMP/M.2283 — Schneider/Legrand, 10.10.2000 tehdystä päätöksestä.
- 151 Komissio vaatii Ranskan tasavallan ja SEB:n tukemana, että kantajan tältä osin esittämät väitteet ja perustelut on hylättävä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 152 Tällä väitteellään kantaja arvostelee komissiota pääasiallisesti siitä, että se on rajoittanut sitoumukset koskemaan vain jäsenvaltioita, joissa se on katsonut olevan vakavia epäilyjä keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, eikä ole ulottanut niitä koskemaan muita jäsenvaltioita. Kantajan mukaan SEB:llä on viimeksi mainituissa valtioissa sellainen asema, joka on omiaan heikentämään ensin mainittujen valtioiden osalta hyväksytyt sitoumusten tehokkuutta.
- 153 Aluksi on todettava, että — kuten komissio on perustellusti huomauttanut — kantaja tyytyy tämän väitteensä yhteydessä esittämään yleisluonteisia toteamuksia tukematta niitä millään näytöllä. Ainoa konkreettinen seikka, jonka kantaja on kannekirjelmässä esittänyt väitteensä tueksi on se, että ”komission olisi erityisesti pitänyt ottaa huomioon Espanjan tilanne” pääasiallisesti siitä syystä, että SEB ”pystyy — — saartamaan Portugalin markkinat eli eräät niistä kansallisista markkinoista, joilla SEB:n ja Moulinexin tavaramerkkien yhteinen asema on ylivoimaisesti kaikkein vahvin”. Kantaja vetoaa myös siihen, että SEB:n asema Espanjassa uhkaa kaikkien niiden toimenpiteiden tehokkuutta, joita voitaisiin määrätä Ranskan osalta, esittämättä kantansa tueksi tältä osin mitään näyttöä.
- 154 Kantaja on vastatessaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjalliseen kysymykseen, jolla sitä on pyydetty täsmentämään väitteensä ulottuvuutta tältä osin, selvittänyt, ettei se tällä väitteellään riitautu relevantteja Espanjan markkinoita koskevaa kilpailuanalyysia sellaisenaan vaan ainoastaan sen, ettei komissio ole tutkinut eri kansallisten markkinoiden mahdollista vuorovaikutusta. Sen lisäksi, että kantaja on kannekirjelmässä viitannut vuorovaikutukseen, jota esiintyy yhtäältä relevanttien Espanjan markkinoiden ja toisaalta relevanttien Portugalin ja Ranskan markkinoiden välillä, se on vastauksissaan maininnut Suomen tilanteen suhteessa Skandinavian maihin. Kantaja on vastauksissaan

toistanut kantansa, jonka mukaan komission olisi pitänyt sisällyttää sitoumusten soveltamisalaan jäsenvaltiot, joiden osalta ei ollut todettu mitään vakavia epäilyjä, jotta sitoumukset mahdollistaisivat riippumattoman kilpailijan menestyksekkään sijoittumisen markkinoille.

- 155 Tämän väitteen käsittelyn aluksi on syytä muistuttaa, että SEB on sitoumusten mukaan sitoutunut myöntämään kolmannelle henkilölle Moulinex-merkkiä koskevan yksinoikeuslisenssin yhdeksässä jäsenvaltiossa eli Itävallassa, Saksassa, Belgiassa, Tanskassa, Kreikassa, Norjassa, Alankomaissa, Portugalissa ja Ruotsissa. Sitoumuksissa ei sitä vastoin ole asetettu SEB:lle velvollisuutta tehdä tällaista lisenssisopimusta muissa jäsenvaltioissa eli Espanjassa, Suomessa, Ranskassa, Irlannissa, Italiassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa.
- 156 Kantaja on näin ollen oikeassa todetessaan sen ainoan esimerkin osalta, jonka tueksi se on kannekirjelmässä esittänyt näyttöä, että sitoumuksissa määrätään tavaramerkkiä koskevan lisenssisopimuksen tekemisestä Portugalin osalta mutta ei Espanjan osalta.
- 157 Seuraavaksi on todettava, että se, että sitoumukset kattavat relevantit markkinat Itävallassa, Saksassa, Belgiassa, Tanskassa, Kreikassa, Norjassa, Alankomaissa, Portugalissa ja Ruotsissa, johtuu siitä, että komissio on todennut, että keskittymän soveltavuudesta yhteismarkkinoille on näissä jäsenvaltioissa vakavia epäilyjä useilla relevanteilla tuotemarkkinoilla.
- 158 Koska komissio on siirtänyt asian tutkinnan Ranskan kilpailuviranomaisille, siltä osin kuin on kysymys keskittymän vaikutuksista relevantteihin Ranskan markkinoihin, sitoumukset eivät sitä vastoin kata näitä markkinoita. Relevanttien Espanjan, Suomen, Irlannin, Italian ja Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoi-

den osalta komissio on hyväksymispäätöksen 83—127 perustelukappaleeseen sisältyvän analyysin mukaan arvioinut, että näillä markkinoilla keskittymä muuttaa kilpailun edellytyksiä vain vähän. Komissio on tämän perusteella katsonut, ettei keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille ollut vakavia epäilyjä näillä markkinoilla.

- 159 Komissio on hyväksymispäätöksen 115—117 perustelukappaleen mukaan näin ollen katsonut relevanttien Espanjan markkinoiden osalta, että huolimatta SEB:n ja Moulinexin vahvasta markkina-asetuksesta kaksilla tuotemarkkinoilla eli vedenkeitinten ja pienoisuunien markkinoilla, jälleenmyyntiä harjoittavilla asiakkailla on käytettävissään vaihtoehtoisia tavaramerkkejä, joilla on vahva maine ja jotka kattavat pienten kodinkoneiden valikoiman kokonaisuudessaan korvaten keskittymän osapuolten tavaramerkit. Komissio on näissä olosuhteissa katsonut, että ”kaikista yrityksistä harjoittaa näillä markkinoilla kilpailua rajoittavaa toimintaa rangaistaisiin siis vähentämällä SEB:n ja Moulinexin tuotteiden ostoja sellaisilla muilla markkinoilla, joilta yhdistetty yksikkö saa [85—95 prosenttia] liikevaihdostaan, mikä saattaisi tehdä kaikki keskittymän osapuolten hinnankorotukset kannattamattomiksi”. Kantaja on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjalliseen kysymykseen vastatessaan vahvistanut, ettei se kiistä näiden arviointien paikkansapitävyyttä.
- 160 On lisäksi syytä muistuttaa, että — kuten edellä on jo todettu — asianosaiset ovat yksimielisiä siitä, että kansalliset markkinat ovat erilliset kyseessä olevien tuotteiden osalta. Tältä osin on aiheellista muistuttaa, että — kuten edellä 91 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa on todettu — kantaja on komissiossa käydyn hallinnollisen menettelyn aikana itse puoltanut kantaa, jonka mukaan relevantit markkinat ovat maantieteelliseltä laajuudeltaan kansalliset.
- 161 Voidaan näin ollen pitää toteen näytettynä, että relevantit Espanjan markkinat ja relevantit Portugalin markkinat ovat samalla tavoin kuin muiden jäsenvaltioiden relevantit markkinat erillisiä kansallisia markkinoita.
- 162 Kuten edellä on todettu, kantaja on itse myöntänyt, että rinnakkaistuonti on relevanteilla markkinoilla vähämerkityksistä.

- 163 Näissä olosuhteissa on katsottava, että toisessa jäsenvaltiossa vallitseva tilanne ei voi missään tapauksessa vaikuttaa Moulinex-merkkiä koskevan lisenssin myöntämiseen jossakin niistä yhdeksästä jäsenvaltiosta, jotka kuuluvat sitoumusten soveltamisalaan, vaikka tämä toinen jäsenvaltio olisi naapurivaltio, kuten relevanttien Espanjan markkinoiden tapauksessa. Koska kantaja on myöntänyt yhtäältä, ettei relevanteilla Espanjan markkinoilla ole vaaraa määrävän aseman syntymisestä tai vahvistamisesta, ja toisaalta, että relevantit Espanjan markkinat ovat relevanteista Portugalin markkinoista erilliset kansalliset markkinat ja että näiden markkinoiden välinen rinnakkaistuonti on vähämerkityksistä, on pääteltävä, että kantaja myöntää, ettei Espanjan osalta ollut aihetta vaatia lisenssisopimuksen tekemistä ja ettei Espanjassa vallitseva kilpailutilanne ole omiaan heikentämään Moulinex-merkin lisenssinsaaajan kilpailuasemaa Portugalissa.
- 164 Siitä kantajan korostamasta seikasta, että Moulinexin ja SEB:n tavaramerkkien asema Portugalissa olisi yksi kaikkein vahvimmista, on todettava, ettei tämä seikka suinkaan osoita, että relevantteja Portugalin markkinoita koskevan lisenssin houkuttelevuus olisi vähäinen, vaan se on päinvastoin omiaan houkuttelemaan toimijaa hakemaan näitä markkinoita koskevaa lisenssiä, etenkin kun se, jolla on tässä jäsenvaltiossa suurin markkinaosuus, ei ole SEB vaan Moulinex.
- 165 Perusteiden yhtäpitävyyden vuoksi samat toteamukset pätevät siltä osin kuin on kysymys vaikutuksista, joita sillä, että SEB:n asema vahvistuu Espanjassa, väitetään olevan Ranskan osalta tarpeen vaatiessa määrättäviin sitoumuksiin, tai vaikutuksista, joita sillä, että SEB:n asema vahvistuu Suomessa, väitetään olevan Ruotsin, Norjan ja Tanskan osalta määrättyihin sitoumuksiin.
- 166 Lopuksi on täsmennettävä, että edellä esitettyjen päätelmien paikkansapitävyyttä ei kyseenalaista myöskään se, että komissio on kussakin niistä yhdeksästä jäsenvaltiosta, jotka kuuluvat sitoumusten soveltamisalaan, ”portfoliovaikutuksen” vuoksi ulottanut tavaramerkkilisenssin koskemaan kaikkia kyseessä olevia tuotteita, myös niitä tuotteita, joiden osalta keskittymä ei luo tai vahvista määrävää asemaa.

- 167 Hyväksymispäätöksen 141 perustelukappaleesta nimittäin ilmenee, että sitoumusten ulottaminen koskemaan kaikkia kyseessä olevia tuotteita johtuu siitä, että komissio on halunnut estää, että SEB voisi käyttää Moulinex-merkkiä kilpaillessaan lisenssinsaajan kanssa kyseisissä yhdeksässä jäsenvaltiossa. On kuitenkin todettava, ettei se seikka, että SEB voi jatkaa Moulinex-merkin käyttöä sitoumusten ulkopuolelle jäävillä kansallisilla markkinoilla, merkitse käänteisesti, että se kilpailisi lisenssinsaajien kanssa niissä jäsenvaltioissa, joiden osalta komissiolla on ollut vakavia epäilyjä, koska lisenssinsaajilla on näissä valtioissa yksinoikeuslisenssi. Riidanalaisen päätöksen 141 perustelukappaleen taustalla olevat syyt eivät näin ollen edellyttäneet, että komission olisi pitänyt ulottaa sitoumukset koskemaan kaikkia jäsenvaltioita.
- 168 Kantajan tämän väitteen perusteella ei siten voida todeta, että komissio olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen. Väite on näin ollen hylättävä.

f) Mahdollisuus, että eri jäsenvaltioissa on eri lisenssinsaajat

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

- 169 Kantaja väittää De'Longhin tukemana, että sitoumuksiin sisältyvä mahdollisuus, että eri jäsenvaltioissa on eri lisenssinsaajat, heikentää vakavasti korjaustoimenpiteiden tehokkuutta markkinatilanteen osalta lisäämällä vaaraa, että SEB:n löytämät lisenssinsaajat eivät todellisuudessa ole elinkelpoisia kilpailijoita.

- 170 Komissio vaatii Ranskan tasavallan ja SEB:n tukemana, että kantajan tältä osin esittämät väitteet ja perustelut on hylättävä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 171 On muistutettava, että sitoumusten 1 kohdan a alakohdan ensimmäisen alakohdan mukaan SEB sitoutuu tekemään Moulinex-merkkiin myönnettävää yksinoikeuslisenssiä koskevan sopimuksen kussakin niistä yhdeksästä jäsenvaltiosta, joita asia koskee. Sitoumusten ja erityisesti niiden 1 kohdan c alakohdan viimeisen alakohdan mukaan kyseiset lisenssisopimukset voidaan tehdä yhden tai useamman lisenssinsaajan kanssa.
- 172 Kantajan väitteen käsittelyn aluksi on syytä jälleen korostaa asianosaisten olevan yksimielisiä siitä, että kansalliset markkinat ovat erilliset kyseessä olevien tuotteiden osalta. On lisäksi todettava, että koska lisenssit, joista sitoumuksissa määrätään, antavat yksinoikeuden, kussakin niistä yhdeksästä jäsenvaltiosta, joita asia koskee, Moulinex-merkille osoitetaan vain yksi lisenssinsaaja. Sitoumusten 1 kohdan c alakohdan viimeisen alakohdan mukaan kunkin lisenssinsaajan on lisäksi sitouduttava siihen, että se myy Moulinex-merkkisiä tuotteita vain sillä alueella tai niillä alueilla, jotka sille on osoitettu ja joille tuotteet on tarkoitettu. Tämän johdosta on todettava, että Moulinex-merkkiin lisenssin saaneet eivät pääsääntöisesti kilpaile suoraan keskenään.
- 173 Seuraavaksi on muistutettava, että edellä on katsottu, että kyseisten tuotteiden rinnakkaistuonti jäsenvaltioiden välillä on vähämerkityksistä. Sellaisten Moulinex-merkkisten tuotteiden rinnakkaistuonti, joita kukin lisenssinsaajista on päästänyt markkinoille omalla alueellaan, aiheuttaa näin ollen vain vähämerkityksistä kilpailua muiden lisenssinsaajien kannalta.

- 174 Näissä olosuhteissa se, että eri jäsenvaltioissa on eri lisenssinsaajat, ei voi missään tapauksessa vaarantaa lisenssinsaajien elinkelpoisuutta. On joka tapauksessa muistutettava, että sitoumusten 1 kohdan g ja i alakohdan mukaan lisenssinsaajien on täytettävä tietyt edellytykset, joiden täyttymistä komissio valvoo.
- 175 Tämän vuoksi on katsottava, ettei komissio ole tehnyt ilmeistä arviointivirhettä. Kantajan väite on näin ollen hylättävä.

g) Mahdollisuus neuvotella sitoumuksista uudelleen Ranskan kilpailuviranomaisten suorittaman arvioinnin jälkeen

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

- 176 Kantaja väittää De'Longhin tukemana, että komissio on tehnyt vakavan arviointivirheen hyväksyessään sitoumusten 2 kohdan g alakohtaan sisältyvän varauman.
- 177 Kantajan mukaan tästä varaumasta seuraa, että SEB voi pyytää komissiota muuttamaan hyväksytyjä sitoumuksia (eli se voi pyytää vapautusta niistä), jos Ranskan viranomaiset ehdottavat ratkaisua, joka on ristiriidassa sen kanssa tai ylittää sen, mikä on tarpeen tavanomaisen kilpailutilanteen palauttamiseksi muualla kuin Ranskan markkinoilla.

- 178 Kantaja väittää, että tämän johdosta on erittäin todennäköistä, että Ranskan viranomaiset mitätöivät komission edellyttämät korjaustoimenpiteet tai hankkivat SEB:lle mahdollisuuden neuvotella uudelleen komissiolle annetuista sitoumuksista, jos ne hyväksyvät muita sitoumuksia kuin komissio.
- 179 Kantaja katsoo, että jo tällaisen vaaran olemassaolo heikentää vakavasti niiden ehtojen pysyvyyttä, jotka komissio on asettanut sen edellytykseksi, että se hyväksyy yrityskaupan muissa jäsenvaltioissa kuin Ranskassa. Lisäksi varauma hävittää kaiken kaupallisen houkuttelevuuden SEB:n muissa jäsenvaltioissa myöntämiltä lisensseiltä, koska SEB:n komissiolle tarjoamat sitoumukset ovat epävarmoja.
- 180 Komissio vaatii Ranskan tasavallan ja SEB:n tukemana, että kantajan tältä osin esittämät väitteet ja perustelut on hylättävä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 181 On muistutettava, että sitoumusten 2 kohdan g alakohdassa määrätään seuraavaa:

”Jos se, että jokin toinen kilpailuviranomainen hyväksyy tämän keskittymän, edellyttää sitoumuksia, jotka joko ovat ristiriidassa näiden sitoumusten kanssa tai johtavat tilanteeseen, joka ylittää sen, mikä on tarpeen kilpailutilanteen palauttamiseksi kullakin relevanteilla markkinoilla, SEB-konserni voi pyytää komis-

siota muuttamaan näitä sitoumuksia ristiriitaisuuksien poistamiseksi tai SEB-konsernin vapauttamiseksi kokonaan tai osittain niistä näihin sitoumuksiin sisältyvistä ehdoista ja velvollisuuksista, jotka eivät enää ole tarpeellisia.”

- 182 Komissio on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tältä osin esittämään kirjalliseen kysymykseen vastatessaan täsmentänyt, että tällä määräyksellä on pyritty välttämään tilanne, jossa keskittymän osapuolet joutuvat ehdottamaan Ranskan kilpailuviranomaisille, joille komissio on siirtänyt keskittymän relevantteja Ranskan markkinoita koskevien vaikutusten tutkimisen, sitoumuksia, jotka ovat suhteettomia tehokkaan kilpailun palauttamista koskevaan tavoitteeseen nähden. Komissio on siten vastauksissaan selvittänyt, että Ranskan kilpailuviranomaisten vaatimat sitoumukset ”olisivat ristiriidassa” komission hyväksymien sitoumusten kanssa esimerkiksi siinä tapauksessa, että niissä veloitettaisiin SEB luovuttamaan tuotantoyksiköitä. Tällaisessa tapauksessa SEB ei nimittäin enää pystyisi tekemään lisenssinsaajien pyynnöstä toimitussopimuksia kaikkien tai joidenkin kyseessä olevien tuotteiden osalta, siten kuin sitoumusten 1 kohdan d alakohdan ensimmäisessä alakohdassa määrätään.
- 183 On kantajan tavoin katsottava, että sitoumusten 2 kohdan g alakohta (jäljempänä uudelleen neuvottelua koskeva määräys) on omiaan vaikuttamaan hyväksymispäätöksessä hyväksytyihin sitoumuksiin. Kuten esimerkiksi, jonka komissio on esittänyt kuvaillakseen tilannetta, jossa sitoumukset ”olisivat ristiriidassa”, ilmenee, kyseisen määräyksen soveltaminen saattaa johtaa siihen, että komissio muuttaa hyväksymispäätöksessä hyväksytyjä sitoumuksia ottaakseen huomioon sen, mihin tulokseen Ranskan kilpailuviranomaisten menettely on päättynyt. Näin ollen komissio voisi esimerkkinä mainitsemassaan tapauksessa kyseisen määräyksen nojalla poistaa SEB:lle sitoumusten 1 kohdan d alakohdan ensimmäisessä alakohdassa asetetun veloitteen toimittaa lisenssinsaajille tuotteita näiden pyynnöstä.
- 184 Näin ollen on todettava, että uudelleen neuvottelua koskeva määräys saattaa heikentää hyväksymispäätöksessä hyväksytyjen sitoumusten tehokkuutta kahdella tavalla. Määräys on yhtäältä omiaan johtamaan siihen, että sitoumuksia

muutetaan myöhemmin, ja sitä kautta vahingoittamaan oikeuksia, joita lisenssinsaajat ovat saaneet hyväksymispäätöksessä hyväksytyjen sitoumusten perusteella. Toiseksi uudelleen neuvottelua koskeva määräys on jo sen vuoksi, että sen mukaan sitoumuksia voidaan myöhemmin muuttaa, omiaan heikentämään toimijoiden halukkuutta hakea lisenssiä Moulinex-merkkiin.

- 185 Kantajan väitteitä ja perusteluja tutkittaessa on otettava huomioon nämä kaksi näkökohtaa.
- 186 Siltä osin kuin kantaja arvostelee tällä väitteellään komissiota ensinnäkin siitä, että tämä on hyväksynyt uudelleen neuvottelua koskevan määräyksen, vaikka se on omiaan johtamaan hyväksymispäätöksen mukaisten sitoumusten muuttamiseen, on muistutettava, että Ranskan kilpailuviranomaiset ovat siirtopäätöksen nojalla 8.7.2002 tekemällään päätöksellä hyväksyneet keskittymän sitoumuksia vaatimatta.
- 187 Näissä olosuhteissa on syytä todeta, että — kuten komissio on perustellusti huomauttanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjallisiin kysymyksiin vastatessaan — SEB ei voi vaatia sitoumusten 2 kohdan g alakohdan soveltamista, koska tämän määräyksen mukaan sen soveltaminen edellyttää, että Ranskan kilpailuviranomaiset vaativat sitoumuksia, jotta ne hyväksyisivät keskittymän.
- 188 Koska kantajan väite on jäänyt vaille kohdetta asian tullessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaistavaksi, lausunnon antaminen asiassa raukeaa.
- 189 Joka tapauksessa on todettava, että vaikka Ranskan kilpailuviranomaiset olisivat keskittymän hyväksyessään vaatineet sitoumuksia, hyväksymispäätöksessä hyväksytyjen sitoumusten muuttaminen edellyttää sitoumusten 2 kohdan g alakohdan mukaan, että SEB ensin pyytää sitä, joten väite pitäisi jättää tutki-

matta, koska kantajan oikeusasema ei ole kanteen nostamiseen mennessä muuttunut.

- 190 Kantajan oikeusasema olisi nimittäin muuttunut vain siinä tapauksessa, että SEB olisi pyytänyt, että sitoumuksista neuvotellaan uudelleen, ja komissio olisi sen johdosta muuttanut hyväksymispäätöksen mukaisia sitoumuksia. Tällaisessa tapauksessa kantajan olisi tarpeen vaatiessa pitänyt nostaa kumoamiskanne ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Tältä osin on korostettava, ettei kyseinen kanne olisi kohdistunut sitoumusten 2 kohdan g alakohtaan vaan uuteen päätökseen, jonka komissio olisi tehnyt muuttaakseen hyväksymispäätöksen mukaisia sitoumuksia.
- 191 Siltä osin kuin kantaja arvostelee tällä väitteellään komissiota toiseksi siitä, että tämä on hyväksynyt uudelleenneuvottelua koskevan määräyksen, vaikka jo se seikka, että hyväksymispäätös sisältää tällaisen määräyksen, on omiaan heikentämään toimijoiden halukkuutta hakea lisenssiä, on tutkittava, minkäluonteisia vaikutuksia määräyksellä oli näihin toimijoihin hyväksymispäätöksen tekoajankohtana.
- 192 Tältä osin on huomautettava, että hyväksymispäätöksen tekoajankohtana uudelleenneuvottelua koskeva lauseke vaikutti Moulinex-merkkiä koskevaa lisenssiä mahdollisesti hakevien oikeusasemaan sitä kautta, että tuona ajankohdalla oli epävarmaa, mihin tulokseen Ranskan kilpailuviranomaisten menettely päättyy.
- 193 Tämän epävarmuuden tiedettiin kuitenkin poistuvan, kun Ranskan kilpailuviranomaiset tekevät asiassa päätöksen. Uudelleenneuvottelua koskeva määräys ei näissä olosuhteissa siis estänyt Moulinex-merkkiä koskevien lisenssisopimusten tekemistä vaan enintään viivästytti sitä, kunnes lisenssistä kiinnostuneet toimijat saisivat tietää Ranskassa käytävän menettelyn tuloksesta.

194 On kuitenkin todettava, ettei lisenssisopimusten tekemiseen vaikuttanut viivästys ollut rajaton. Asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 6 kohdan mukaan kyseessä olevan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on nimittäin julkaistava kertomus tai ilmoitus keskittymää koskevan käsittelyn tuloksesta viimeistään neljän kuukauden kuluttua siitä, kun komissio on siirtänyt tapauksen sen käsiteltäväksi. Lisäksi sitoumusten 1 kohdan h alakohdan mukaan SEB:n on lisenssisopimuksia tehdessään noudatettava tiettyjä määräaikoja, joita voidaan pidentää poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi. Asianosaisten ovat istunnossa ilmoittaneet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle, että määräaika oli pidennetty tällä tavalla juuri sen vuoksi, että lisenssinsaajiksi ehdolla olevat olisivat saaneet tiedon siitä, mihin tulokseen Ranskan viranomaisten menettelyssä oli tultu. Lopuksi on todettava, että 2 kohdan e alakohdan iv alakohdan mukaan siinä tapauksessa, ettei SEB ole tehnyt lisenssisopimuksia 1 kohdan h alakohdassa asetetuissa määräajoissa, asiamies hoitaa tehtävän sen sijasta.

195 Tästä seuraa, ettei sitoumusten 2 kohdan g alakohta ollut omiaan heikentämään sitoumusten tehokkuutta päätöksentekoaikajakohtana. Kantajan tätä koskeva väite on näin ollen perusteeton.

h) Italian, Espanjan ja Suomen jättäminen lisenssivaatimuksen ulkopuolelle

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

196 De'Longhi on istunnossa väittänyt, etteivät sitoumukset mahdollistaneet niiden vakavien epäilyjen hälventämistä, jotka koskivat keskittymän yhteensoveltuvuutta tietyille relevanteille markkinoille Italiassa, Espanjassa ja Suomessa.

- 197 Relevanttien Italian markkinoiden osalta De'Longhi huomauttaa näin ollen, että hyväksymispäätöksen itsensä mukaan uuden yksikön markkinaosuus ylittää 40 prosenttia kolmilla relevanteilla tuotemarkkinoilla eli yleiskoneiden, seurustelu- ja viihdelaitteiden ja vedenkeitinten markkinoilla. De'Longhi toteaa, ettei komissio kuitenkaan ole vaatinut mitään sitoumuksia tämän jäsenvaltion osalta. Arvioituaan päätöksen 121 perustelukappaleessa, että keskittymän vaikutus kilpailuun yleiskoneiden markkinoilla on heikko, koska uusi yksikkö joutuu kilpailemaan erityisesti Braunin (markkinaosuus 10—20 prosenttia), Philipsin (markkinaosuus 0—10 prosenttia) ja De'Longhin (markkinaosuus 0—10 prosenttia) kanssa, komissio on nimittäin päättelyt päätöksen 123 perustelukappaleessa, ettei keskittymä aiheuttanut vakavia epäilyjä vedenkeitinten ja seurustelu- ja viihdelaitteiden markkinoilla, koska kumpienkin markkinoiden osuus pienten kodinkoneiden koko keittiötuoteryhmän arvosta on vain noin 0—5 prosenttia, joten jälleenmyyntiä harjoittavat asiakkaat pystyvät rankaisemaan kaikista yrityksistä harjoittaa näillä markkinoilla kilpailua rajoittavaa toimintaa vähentämällä SEB:n ja Moulinexin tuotteiden ostoja sellaisilla muilla markkinoilla, joilta yhdistetty yksikkö saa 90—100 prosenttia liikevaihdostaan. Komission mukaan tämä mahdollisuus tekee kaikki keskittymän osapuolten hinnankorotukset kannattamattomiksi näillä molemmilla relevanteilla markkinoilla.
- 198 De'Longhi huomauttaa, että samanlaista päättelyä on noudatettu relevanttien Espanjan markkinoiden (115—117 perustelukappale) ja relevanttien Suomen markkinoiden (118—120 perustelukappale) osalta.
- 199 De'Longhin mukaan tällaiselle päättelylle ei ole mitään perustetta. Se katsoo päinvastoin, että suurmyymäläalalla toimivat jälleenmyyjät kostotoimenpiteiden sijasta haluavat pikemminkin toimia yhteistyössä SEB:n kanssa syrjäyttääkseen tästä jakelumuodosta ne SEB:n kanssa kilpailevat toimittajat, jotka eivät pysty tarjoamaan samoja toimitusehtoja kuin se.
- 200 Komissio vaatii Ranskan tasavallan ja SEB:n tukemana, että De'Longhin väitteet ja perustelut on hylättävä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 201 On muistutettava, että kantajan vastauksesta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjalliseen kysymykseen, jolla kantajaa on pyydetty täsmentämään väitettään, joka koskee tiettyjen jäsenvaltioiden jättämistä sitoumusten ulkopuolelle, ilmenee, ettei kantaja tällä väitteellään riitautta Italian, Espanjan ja Suomen relevantteja markkinoita koskevaa analyysia sellaisenaan vaan ainoastaan sen, ettei komissio ole tutkinut eri kansallisten markkinoiden vuorovaikutusta.
- 202 Edellä esiin tuoduilla väitteillään ja perusteluillaan De'Longhi puolestaan kuitenkin pyrkii riitauttamaan nimenomaan komission analyysin Italian, Espanjan ja Suomen relevanteista markkinoista.
- 203 On todettava, että näin tehdessään De'Longhi muuttaa oikeudenkäynnin alaa siitä, miten se on määritelty kanteessa. Vaikka yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan kolmas kohta ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 116 artiklan 3 kohta eivät estä väliintulijaa esittämästä tukemansa asianosaisen väitteistä poikkeavia tai niihin nähden uusia väitteitä, jottei sen väliintuloa rajoitettaisi pelkästään kanteessa esitettyjen väitteiden toistoksi, ei kuitenkaan voida katsoa, että nämä määräykset sallisivat sen muuttaa tai vääristää kanteessa määriteltyä oikeudenkäynnin alaa esittämällä uusia kanneperusteita (ks. vastaavasti asia 30/59, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg v. korkea viranomainen, tuomio 23.2.1961, Kok. 1961, s. 1 ja 37, Kok. Ep. I, s. 69; asia C-313/90, CIRFS ym. v. komissio, tuomio 24.3.1993, Kok. 1993, s. I-1125, Kok. Ep. XIV, s. I-95, 22 kohta; asia C-245/92 P, Chemie Linz v. komissio, tuomio 8.7.1999, Kok. 1999, s. I-4643, 32 kohta; asia T-459/93, Siemens v. komissio, tuomio 8.6.1995, Kok. 1995, s. II-1675, 21 kohta; yhdistetyt asiat T-371/94 ja T-394/94, British Airways ym. v. komissio, tuomio 25.6.1998, Kok. 1998, s. II-2405, 75 kohta; yhdistetyt asiat T-125/96 ja T-152/96, Boehringer v. neuvosto ja komissio, tuomio 1.12.1999, Kok. 1999, s. II-3427, 183 kohta ja asia T-395/94, Atlantic Container Line ym. v. komissio, tuomio 28.2.2002, Kok. 2002, s. II-875, 382 kohta).

- 204 Näin ollen on katsottava, että koska väliintulijoiden on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 116 artiklan 3 kohdan mukaan hyväksyttävä asia sellaisena kuin se on väliintulohetkellä ja koska väliintulokirjelmässä saadaan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan neljännen kohdan mukaan esittää vain jonkun asianosaisten vaatimuksia tukevia vaatimuksia, De'Longhilla ei väliintulijana ole kelpoisuutta esittää tätä perustetta, joka koskee Italian, Espanjan ja Suomen jättämistä lisenssivaatimuksen ulkopuolelle. Tämä väliintulijan esittämä peruste on näin ollen jätettävä tutkimatta.
- 205 On lisäksi huomautettava, että se, että ensimmäisen oikeusasteen olisi tutkittava tämä peruste ja tilanteen vaatiessa todettava se perustelluksi, saattaisi johtaa puolustautumisoikeuksien loukkaamiseen oikeudenkäyntivaiheessa. Koska kyseisestä perusteesta ei ole tässä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 76 a artiklaan perustuvassa nopeutetussa menettelyssä esitetty työjärjestyksen 116 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua kirjelmää, mikä perustuu 76 a artiklan 2 kohtaan, ja koska peruste on väistämättä ja vastaansanomattomasti esitetty vasta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen istunnossa, se on omiaan loukkaamaan komissiolla kontradiktorisen periaatteen perusteella olevaa oikeutta ottaa asianmukaisesti kantaa tähän kysymykseen (ks. vastaavasti asia C-480/99 P, Plant ym. v. komissio ja South Wales Small Mines, tuomio 10.1.2002, Kok. 2002, s. I-277, 24 ja 33 kohta ja asia C-259/96 P, neuvosto v. De Nil ja Impens, tuomio 14.5.1998, Kok. 1998, s. I-2915, 31 kohta).
- 206 Kyseinen peruste on näin ollen hylättävä.

i) Markkinoiden jakaminen Moulinex-merkin osalta

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

- 207 De'Longhi on vasta istunnossa väittänyt, että hyväksymispäätöksessä hyväksytyt sitoumukset johtavat markkinoiden jakamiseen Moulinex-merkin osalta.

De'Longhi on korostanut, että sitoumusten 1 kohdan c alakohdan viimeinen alakohta vahvistaa tätä markkinoiden jakamista, koska siinä kielletään lisenssinsaaajia viemästä Moulinex-merkillä myymiään tuotteita muiden lisenssinsaaajien ja SEB:n alueille.

208 De'Longhin mukaan perustamissopimuksen [81] artiklan 3 kohdan soveltamisesta tekniikansiirtosopimusten ryhmiin 31 päivänä tammikuuta 1996 annettu komission asetus (EY) N:o 240/96 (EYVL L 31, s. 2) ei kata tällaista markkinoiden jakamista, joten se on kielletty 81 artiklan 1 kohdassa.

209 De'Longhi katsoo, että koska se on hallinnollisen menettelyn aikana kiinnittänyt komission huomiota tähän ongelmaan, komission olisi pitänyt varmistua siitä, etteivät sitoumukset aiheuta epäilyksiä tältä osin.

210 Komissio vaatii Ranskan tasavallan ja SEB:n tukemana, että De'Longhin väitteet ja perustelut on hylättävä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

211 On huomautettava, että väittäessään, että sitoumuksilla jaetaan markkinat Moulinex-merkin osalta, De'Longhi vetoaa kanneperusteeseen, jota kantaja ei ole esittänyt.

- 212 Vaikka yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 37 artiklan kolmas kohta ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 116 artiklan 3 kohta eivät estä väliintulijaa esittämästä tukemansa asianosaisen väitteistä poikkeavia tai niihin nähden uusia väitteitä, jottei sen väliintuloa rajoitettaisi pelkästään kanteessa esitettyjen väitteiden toistoksi, ei kuitenkaan voida katsoa, että nämä määräykset sallisivat sen muuttaa tai vääristää kanteessa määriteltyä oikeudenkäynnin alaa esittämällä uusia perusteita (ks. vastaavasti em. asia De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg v. korkea viranomainen; em. asia CIRFS ym. v. komissio, tuomion 22 kohta; em. asia Chemie Linz v. komissio, tuomion 32 kohta; em. asia Siemens v. komissio, tuomion 21 kohta; em. yhdistetyt asiat British Airways ym. v. komissio, tuomion 75 kohta; em. yhdistetyt asiat Boehringer v. neuvosto ja komissio, tuomion 183 kohta ja em. asia Atlantic Container Line ym. v. komissio, tuomion 382 kohta).
- 213 Näin ollen on katsottava, että koska väliintulijoiden on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 116 artiklan 3 kohdan mukaan hyväksyttävä asia sellaisena kuin se on väliintulohetkellä ja koska väliintulokirjelmässä saadaan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 40 artiklan neljännen kohdan mukaan esittää vain jonkun asianosaisen vaatimuksia tukevia vaatimuksia, De'Longhilla ei väliintulijana ole kelpoisuutta esittää tätä perustetta, joka koskee sitoumuksilla toteutettua markkinoiden jakamista. Tämä väliintulijan esittämä peruste on näin ollen jätettävä tutkimatta.
- 214 Vaikka väliintulijan esittämä peruste voitaisiin ottaa tutkittavaksi, se olisi joka tapauksessa perusteeton.
- 215 Asetuksen N:o 4064/89 2 artiklan 1 kohdasta ilmenee, että kun komissio keskittymän soveltuvuutta yhteismarkkinoille tutkiessaan arvioi, luodaanko keskitymällä tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu määräävä asema tai vahvistetaan sellaista, sen on otettava ”huomioon tar[ve] ylläpitää ja kehittää tehokasta kil-

pailua yhteismarkkinoilla muun muassa kaikkien kyseessä olevien markkinoiden rakenteen sekä yhteisön alueelta ja sen ulkopuolelta olevien yritysten todellisen ja mahdollisen kilpailun kannalta”.

- 216 Näin ollen pitää De’Longhin väittämin tavoin paikkansa, ettei komissio voi asetuksen N:o 4064/89 soveltamismenettelyssä hyväksyä sitoumuksia, jotka ovat perustamissopimuksella käyttöön otettujen kilpailusääntöjen vastaisia sen vuoksi, että ne estävät tehokkaan kilpailun ylläpitämistä tai kehittämistä yhteismarkkinoilla. Komission on tässä yhteydessä arvioitava näiden sitoumusten yhteensoveltuvuutta erityisesti EY 81 artiklan (joka on EY 83 artiklassa olevan viittauksen kautta yksi asetuksen N:o 4064/89 oikeudellisista perustoista) 1 ja 3 kohdassa asetettujen arviointiperusteiden mukaan (ks. asia T-251/00, Lagardère v. komissio, tuomio 20.11.2002, Kok. 2002, s. II-4825, 85 kohta).
- 217 Nyt esillä olevassa asiassa on kuitenkin todettava ensinnäkin, että sitoumusten 1 kohdan c alakohdan viimeisen alakohdan mukaan ”lisenssinsaaja tai -saajat sitoutuvat siihen, että ne myyvät Moulinex-merkkisiä tuotteita vain sillä alueella tai niillä alueilla, jotka niille on osoitettu ja joille tuotteet on tarkoitettu”. Toisin kuin De’Longhi väittää, tämän määräyksen sanamuodosta ei ilmene, että sitoumuksissa nimenomaisesti kiellettäisiin Moulinex-merkin lisenssinsaajia harjoittamasta muihin jäsenvaltioihin suuntautuvaa vientiä. Määräystä voidaan nimittäin tulkita niin, että siinä pelkästään veloitetaan lisenssinsaajat myymään Moulinex-merkkisiä tuotteita niille osoitetulla alueella. Määräyksen, jolla lisenssinsaaja veloitetaan keskittämään lisenssin kattamien tuotteiden myynti omalle alueelleen, tarkoituksena ei lähtökohtaisesti ole kilpailun rajoittaminen eikä siitä lähtökohtaisesti seuraa, että kilpailu rajoittuu, siten kuin EY 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitetaan.
- 218 Toiseksi on todettava, että vaikka riidanalaista määräystä olisi — kuten kantaja väittää — tulkittava niin, että siinä kielletään lisenssinsaajia viemästä Moulinex-merkkisiä tuotteita muihin jäsenvaltioihin, De’Longhi ei ole osoittanut, missä suhteessa määräys on tässä tapauksessa ristiriidassa EY 81 artiklan

1 kohdan kanssa. De'Longhi ei nimittäin ole selvittänyt, miten riidanalainen määräys voi olla omiaan rajoittamaan kilpailua relevanteilla yhteisön markkinoilla tuntuvasti tai vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan merkittävästi, siten kuin EY 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitetaan, kun otetaan huomioon, että relevantit tuotemarkkinat ovat maantieteelliseltä laajuudeltaan kansalliset ja ettei jäsenvaltioiden välillä ole merkittävää rinnakkaistuontia. Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä kuitenkin ilmenee, että sellainenkaan sopimus, jossa sovitaan ehdottomasta aluesuojasta, ei kuulu EY 81 artiklan 1 kohdan kiellon soveltamisalaan, jos se vaikuttaa markkinoihin ainoastaan merkityksettömällä tavalla (asia C-306/96, Javico, tuomio 28.4.1998, Kok. 1998, s. I-1983, 17 kohta; yhdistetyt asiat 100/80—103/80, Musique diffusion française ym. v. komissio, tuomio 7.6.1983, Kok. 1983, s. 1825, Kok. Ep. VII, s. 133, 85 kohta ja asia 5/69, Völk, tuomio 9.7.1969, Kok. 1969, s. 295, Kok. Ep. I, s. 407, 7 kohta).

- 219 De'Longhi ei ole myöskään näyttänyt toteen, miten Moulinex-merkin lisenssinsaaja, joka ei saisi suojaa muiden lisenssinsaajien vähintäänkin aktiiviselta kilpailulta alueella, joka sille on osoitettu, voisi hyväksyä riskin, joka liittyy siihen, että se myy Moulinex-merkkisiä tuotteita ”co-brandinginä” niin, että niissä on myös sen oma tavaramerkki. Tältä osin on muistutettava, että sitoumuksilla pyritään siihen, että lisenssinsaajat voisivat sen siirtymävaiheen aikana, jonka kuluessa niillä on oikeus käyttää omaa tavaramerkkiään Moulinex-merkin yhteydessä, varmistaa siirtymisen Moulinex-merkistä niiden omiin merkkeihin, jotta nämä pystyisivät kilpailemaan Moulinex-merkin kanssa tehokkaasti siirtymävaiheen päättymisen jälkeen, kun SEB:llä on taas oikeus käyttää Moulinex-merkkiä kyseisissä yhdeksässä jäsenvaltiossa. On kuitenkin myönnettävä, että tällaisessa asiayhteydessä se, etteivät lisenssinsaajat saisi mitään suojaa toisten lisenssinsaajien vähintäänkin aktiivista kilpailua vastaan, voisi haitata Moulinex-merkin kanssa kilpailevien tavaramerkkien vahvistamista ja siten vahingoittaa kilpailun relevanteilla markkinoilla yhteisön alueella. Tämän vuoksi on katsottava, että riidanalainen määräys ei, siltä osin kuin siinä kielletään aktiivinen myynti, väistämättä rajoita kilpailua EY 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin tavoin (ks. vastaavasti asia 258/78, Nungesser ja Eisele v. komissio, tuomio 8.6.1982, Kok. 1982, s. 2015, 57 kohta ja asia 262/81, Coditel ym., tuomio 6.10.1982, Kok. 1982, s. 3381, Kok. Ep. VI, s. 527, 15 kohta).

220 Edellä todetusta seuraa, että De'Longhin väitteet ja perustelut, jotka koskevat sitoumuksilla toteutettua markkinoiden jakamista, on hylättävä.

j) Ensimmäistä kanneperustetta koskevat päätelmät

221 Kaikesta edellä todetusta seuraa, ettei yksikään kantajan väitteistä ja perusteista osoita, että komissio olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen hyväksyessään SEB:n ensimmäisen vaiheen päätteeksi ehdottamat sitoumukset.

222 Ensimmäinen kanneperuste on näin ollen hylättävä kokonaisuudessaan.

Toinen kanneperuste, joka koskee sitoumusten myöhästymistä

a) Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

223 Kantaja väittää De'Longhin tukemana, ettei komission olisi pitänyt sallia sitä, että SEB sai markkinatutkimuksen jälkeen tehdä olennaisia muutoksia korjaustoimenpiteitä koskevaan ehdotukseensa, vaan komission olisi sen sijaan pitänyt tehdä asetuksen N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan c alakohtaan perustuva päätös.

- 224 Kantaja väittää, että ensimmäisen vaiheen korjaustoimenpiteitä saa markkina-tutkimuksen jälkeen muuttaa vain vähän, koska sitoumusten ”tarkoituksena on ratkaista yksinkertaisella tavalla helposti tunnistettavissa oleva kilpailuongelma” (korjaustoimenpiteistä annetun tiedonannon 37 kohta). SEB:n ensimmäisessä vaiheessa alun perin ehdottamat sitoumukset olivat kantajan mielestä nyt esillä olevassa asiassa vakavasti ja selvästi riittämättömiä.
- 225 Komissio vaatii Ranskan tasavallan ja SEB:n tukemana, että kantajan tältä osin esittämät väitteet ja perustelut on hylättävä.

b) Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 226 On muistutettava, että keskittymän osapuolet olivat ensimmäisen vaiheen aikana ehdottaneet komissiolle sitoumuksia kolmesti eli 5.12.2001, 18.12.2001 ja jonakin myöhempanä, tarkemmin määrittelemättömänä ajankohtana, ennen kuin hyväksymispäätös tehtiin 8.1.2002.
- 227 Näillä sitoumuksilla oli pääpiirteittäin seuraava sisältö:

— 5.12.2001 esitetyn sitoumusten alkuperäisen version (jäljempänä sitoumusten alkuperäinen versio) mukaan ne viisi Moulinex-merkkisten tuotteiden ryhmää, joista oli kysymys, olisi poistettu markkinoilta kaikkialla Euroopan talousalueella kahden vuoden ajaksi;

- 18.12.2001 esitetyn sitoumusten muutetun version (jäljempänä sitoumusten muutettu versio) mukaan Moulinex-merkkiin olisi annettu kolmen vuoden ajaksi yksinoikeuslisenssi kaikkien tuoteryhmien osalta Belgiassa, Kreikassa, Alankomaissa ja Portugalissa sekä rasvakeitinten tuoteryhmän osalta Saksassa, Itävallassa, Tanskassa, Norjassa ja Ruotsissa, minkä lisäksi SEB olisi sitoutunut olemaan tulematta markkinoille Moulinex-merkillä yhden vuoden ajan lisenssin voimassaoloajan päättymisen jälkeen ja lisenssinsaajille olisi asetettu hankintavelvollisuus neljän tuoteryhmän osalta;

- sitoumusten lopullisen, hyväksymispäätöksessä hyväksytyn version (jäljempänä sitoumusten lopullinen versio) mukaan Moulinex-merkkiin annetaan viiden vuoden ajaksi yksinoikeuslisenssi kaikkien pienet kodinkoneet -tuoteryhmien osalta Itävallassa, Saksassa, Belgiassa, Tanskassa, Kreikassa, Norjassa, Alankomaissa, Portugalissa ja Ruotsissa, minkä lisäksi SEB sitoutuu olemaan tulematta markkinoille Moulinex-merkillä kolmen vuoden ajan lisenssin voimassaoloajan päättymisen jälkeen ja lisenssinsaajalle asetetaan Saksassa kahden vuoden pituinen hankintavelvollisuus yhden tuoteryhmän osalta.

228 On todettava, että asetuksen N:o 447/98 18 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Sitoumukset, joita kyseiset yritykset ehdottavat komissiolle asetuksen — — N:o 4064/89 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti ja joihin osapuolet haluavat kyseisen asetuksen 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla tehtävän päätöksen perustuvan, on annettava komissiolle tiedoksi kolmen viikon kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.”

- 229 Koska keskittymästä on nyt esillä olevassa asiassa ilmoitettu 13.11.2001, määräaika, jonka kuluessa sitoumuksia olisi pitänyt ehdottaa komissiolle ensimmäisen vaiheen kuluessa, päättyi asetuksen N:o 447/98 6—9 artiklassa ja 18 artiklan 3 kohdassa määritellyn määräaikojen laskentamenetelmän mukaan 5.12.2001. Tästä seuraa, että sitoumusten alkuperäinen versio toimitettiin komissiolle asetuksen N:o 447/98 18 artiklan 1 kohdassa säädetyssä määräajassa.
- 230 On kuitenkin kiistatonta, ettei sitoumusten alkuperäinen versio ole se, jonka komissio lopulta hyväksyi hyväksymispäätöksessä. Hyväksymispäätöksen 135 perustelukappaleen mukaan komissio ei nimittäin voinut sitoumusten alkuperäisen version perusteella hälventää kaikkia vakavia epäilyjä keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, koska alkuperäinen versio ei olisi mahdollistanut Moulinexin korvaamista toisella toimijalla, eikä se koskenut kokonaisuudessaan niitä markkinoita, joilla keskittymistoimi saattoi aiheuttaa vakavia epäilyjä.
- 231 On kiistatonta, että keskittymän osapuolet ovat toimittaneet sekä sitoumusten muutetun että lopullisen version asetuksen N:o 447/98 18 artiklan 1 kohdassa säädetyin kolmen viikon määräajan päätyttyä. Näissä olosuhteissa on tutkittava, oliko komissiolla oikeus hyväksyä nämä sitoumukset rikkomatta viimeksi mainittua säännöstä.
- 232 Tutkinnan aluksi on tarkasteltava asetuksen N:o 4064/89 ja asetuksen N:o 447/98 sovellettavia säännöksiä.
- 233 On todettava, että asetuksen N:o 447/98 18 artiklan 1 kohdan mukaan keskittymän osapuolten on annettava sitoumukset, joihin ne ”haluavat [ensimmäisen vaiheen päätteeksi tehtävän] päätöksen perustuvan”, komissiolle tiedoksi kolmen viikon kuluessa.

- 234 On samoin todettava, että asetuksen N:o 4064/89 10 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, että ensimmäisen vaiheen kesto pidennetään kuudeksi viikoksi, jos keskittymään osallistuvat yritykset keskittymästä ilmoitettuaan esittävät tämän asetuksen 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti sitoumuksia, jotka ”osapuolet tarkoittavat otettaviksi huomioon” ensimmäisen vaiheen päätteeksi tehtävässä päätöksessä.
- 235 Näistä säännöksistä ilmenee, että asetuksen N:o 447/98 18 artiklan 1 kohdassa säädetty kolmen viikon määräaika on tarkoitettu määräajaksi, joka sitoo keskittymän osapuolia siten, ettei komissio ole velvollinen ottamaan osapuolten määräajan päättymisen jälkeen esittämiä sitoumuksia huomioon ensimmäisessä vaiheessa. Edellä mainituista säännöksistä ei sitä vastoin ilmene, että komissiota olisi kielletty ottamasta tällaisia myöhässä esitettyjä sitoumuksia huomioon.
- 236 Jotta voitaisiin ratkaista, onko asetuksen N:o 447/98 18 artiklan 1 kohtaa kuitenkaan tulkittava tällä tavalla, kyseisen säännöksen sanamuotoa on tarkasteltava ottaen huomioon tavoitteet, joihin säännöksellä pyritään.
- 237 Tältä osin on todettava, että kyseisestä säännöksestä on säädetty asetuksessa N:o 447/98, jolla on asetuksen N:o 1310/97 antamisen johdosta kumottu asetuksessa N:o 4064/89 säädettyistä ilmoituksista, määräajoista ja kuulemisista 21 päivänä joulukuuta 1994 annettu komission asetus (ETY) N:o 3384/94 (EYVL L 377, s. 1). Asetukseen N:o 4064/89 on asetuksella N:o 1310/97 sisällytetty säännökset, jotka koskevat sitoumusten tarjoamista ensimmäisen vaiheen aikana. Komissio toteaa asetuksen N:o 447/98 16 perustelukappaleessa, että määräajat asetuksessa N:o 4064/89 tarkoitettujen sitoumusten toimittamiselle ovat tarpeen ”jotta komissio voisi asianmukaisesti arvioida sitoumukset, joilla pyritään tekemään keskittymästä yhteismarkkinoille soveltuva, ja neuvotella säännöllisesti muiden asianosaisten, kolmansien ja jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa”.

- 238 Tästä perustelukappaleesta siis ilmenee, että komissio on asetuksen N:o 447/98 18 artiklan 1 kohdassa säädetyn määräajan käyttöönotolla pyrkinyt varmistumaan siitä, että sillä on käytettävissään tarpeeksi aikaa sitoumusten arviointiin ja kolmansien kuulemiseen. Vaikka tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttääkin väistämättä, että tämän säännöksen mukainen määräaika sitoo keskittymän osapuolia, jotta nämä eivät pystyisi ennen ensimmäisen vaiheen päättymistä esittämään sitoumuksia sellaisena ajankohtana, ettei komissiolla ole tarpeeksi aikaa niiden arvioimiseen ja kolmansien kuulemiseen, se ei sitä vastoin millään tavalla edellytä, että määräaika sitoisi myös komissiota, koska tämä pystyy asian olosuhteet huomioon ottaen aivan hyvin arvioimaan, että lyhyempi aika riittää edellä mainittujen arviointien ja kuulemisten suorittamiseen.
- 239 Tästä seuraa, että asetuksen N:o 447/98 18 artiklan 1 kohta on ymmärrettävä niin, että vaikka keskittymän osapuolet eivät voi velvoittaa komissiota ottamaan huomioon kolmen viikon määräajan jälkeen esitettyjä sitoumuksia ja niihin tehtyjä muutoksia, komissiolla on sitä vastoin oltava toimivalta hyväksyä keskittymä nämä sitoumukset huomioon ottaen siinäkin tapauksessa, että niihin tehdään muutoksia kolmen viikon määräajan päätyttyä, jos se katsoo, että sillä on tarpeeksi aikaa sitoumusten ja muutosten tutkimiseen.
- 240 Edellä todetusta seuraa näin ollen, että komissiolla oli oikeus hyväksyä sitoumusten muutettu ja lopullinen versio asetuksen N:o 447/98 18 artiklan 1 kohdassa säädetyn kolmen viikon määräajan päätyttyä, koska määräaika ei sitonut sitä.
- 241 Joka tapauksessa on todettava, että — toisin kuin kantaja väittää — komissio on sitoumukset hyväksyessään noudattanut periaatteita, jotka se on tällä alalla ilmaissut korjaustoimenpiteistä antamassaan tiedonannossa.

242 Tältä osin on aluksi korostettava, että — toisin kuin komissio on vastineessaan antanut ymmärtää — edellä mainittu tiedonanto ei ole täysin vailla oikeudellista sitovuutta. Komission hyväksymät keskittymien valvontaa koskevat tiedonannot nimittäin sitovat sitä, edellyttäen, ettei niillä poiketa perustamissopimuksen määräyksistä ja asetuksen N:o 4064/89 säännöksistä (ks. vastaavasti asia C-382/99, Alankomaat v. komissio, tuomio 13.6.2002, Kok. 2002, s. I-5163, 24 kohta ja asia C-351/98, Espanja v. komissio, tuomio 26.9.2002, Kok. 2002, s. I-8031, 53 kohta). Komissio ei myöskään saa olla noudattamatta itse itselleen asettamia sääntöjä (ks. erityisesti asia T-7/89, Hercules Chemicals v. komissio, tuomio 17.12.1991, Kok. 1991, s. II-1711, Kok. Ep. XI, s. II-79, 53 kohta).

243 Komissio on korjaustoimenpiteistä antamansa tiedonannon mukaan kuitenkin todennut seuraavaa:

”37 Jos arvioinnissa käy ilmi, etteivät ehdotetut sitoumukset ole riittäviä poistamaan sulautuman aiheuttamia kilpailuongelmia, tästä ilmoitetaan osapuolille. Koska I vaiheen korjaustoimenpiteiden tarkoituksena on ratkaista yksinkertaisella tavalla helposti tunnistettavissa oleva kilpailuongelma, ehdotettuihin sitoumuksiin voidaan hyväksyä ainoastaan pieniä muutoksia. Muutokset ovat suoraan seurausta kuulemismenettelystä ja ne muodostuvat selvennyksistä, tarkennuksista ja/tai muista parannuksista, jotka varmistavat sitoumusten toimivuuden ja tehokkuuden.”

244 Siltä osin kuin nyt esillä olevassa asiassa on kysymys sitoumusten lopullisella versiolla sitoumusten muutettuun versioon tehdyistä muutoksista, on selvää, että nämä ovat korjaustoimenpiteistä annetun tiedonannon 37 kohdassa tarkoitettuja pieniä muutoksia, mitä kantajakaan ei ole kiistänyt. Sitoumusten aikaisempaan versioon nähden sitoumusten lopullisessa versiossa nimittäin vain pidennetään yksinoikeuslisenssin ja sitä seuraavan, markkinoille tulosta pidättymistä koskevan velvollisuuden kesto, ulotetaan neljää jäsenvaltiota koskenut periaate, jonka mukaan lisenssi koskee kaikkia pieniin kodinkoneisiin kuuluvia tuotteita, kos-

kemaan vielä viittä jäsenvaltiota ja pienennetään hankintavelvollisuuden ulottuvuutta. Koska nämä muutokset koskevat vain sitoumusten muutetussa versiossa määrättyjen velvollisuuksien ajallista, tuotekohtaista ja maantieteellistä soveltamisalaa, niitä voidaan pitää sellaisina pieninä muutoksina, joilla pyritään parantamaan tai tarkentamaan sitoumusten muutettua versiota, siten kuin korjaustoimenpiteistä annetun tiedonannon 37 kohdassa tarkoitetaan.

245 Siltä osin kuin on kysymys muutetulla versiolla sitoumusten alkuperäiseen versioon tehdyistä muutoksista, joilla Moulinex-merkin markkinoilta vetämistä koskeva velvollisuus muutettiin velvollisuudeksi myöntää kyseistä tavaramerkkiä koskeva yksinoikeuslisenssi, on todettava, että yksinoikeuslisenssin myöntämisestä — aivan kuten tavaramerkin markkinoilta vetämisestä — seuraa, että Moulinex-merkin haltija eli tässä tapauksessa SEB menettää oikeuden käyttää sitä kyseessä olevilla alueilla. Sitä, että yksinoikeuslisenssin myöntäminen sen lisäksi antaa kolmannelle oikeuden käyttää tavaramerkkiä, voidaan tältä osin pitää ”parannuksena” pelkkään markkinoilta vetämiseen nähden.

246 Nyt esillä olevassa asiassa on lisäksi todettava, että sitoumusten muutetun version 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdan ensimmäisessä alakohdassa ja 1 kohdan 2 alakohdan b alakohdan ensimmäisessä alakohdassa määrättiin, että SEB pidättyy käyttämästä Moulinex-merkkiä yhden vuoden ajan lisenssisopimusten voimassaoloajan päättymisestä. Sitoumusten muutetun version 1 kohdan 1 alakohdan a alakohdan toisessa alakohdassa ja 1 kohdan 2 alakohdan a alakohdan kolmannessa alakohdassa määrättiin lisäksi, että lisenssinsaajat voivat luopua Moulinex-merkin käytöstä milloin tahansa lisenssin kolmivuotisen voimassaoloaikana siirtyäkseen lopullisesti omaan tavaramerkkiinsä. Näiden määräysten mukaan Moulinex-merkki olisi pidetty poissa markkinoilta vähintään yhden vuoden ajan ja ainakin teoriassa enintään neljän vuoden ajan. Sitoumusten lopullisen version hyväksymisen seurauksena lisenssin voimassaoloaika on pidentynyt viideksi vuodeksi ja SEB:n velvollisuus pidättyä Moulinex-merkin käytöstä lisenssisopimuksen voimassaoloajan päättymisen jälkeen on pidentynyt kestoltaan kolmivuotiseksi, joten Moulinex-merkki vedetään markkinoilta vähintään kolmeksi vuodeksi ja ainakin teoriassa enintään kahdeksaksi vuodeksi. Tästä seuraa, että — toisin kuin kantaja väittää — sitoumusten muutetussa versiossa ja lopullisessa versiossa ei ole pelkästään korvattu alkuperäisessä versiossa edellytettyä Moulinex-merkin markkinoilta vetämistä tätä

tavaramerkkiä koskevien lisenssien myöntämisellä, vaan niissä on vahvistettu tätä markkinoilta vetämistä velvoittamalla SEB myöntämään lisenssejä. Tästä samasta syystä sitoumusten muutettu versio ja lopullinen versio merkitsevät ”parannusta” sitoumusten alkuperäiseen versioon nähden.

247 Lisäksi on todettava, että vaikka kolmansia ei ilmeisestikään ole nimenomaisesti kuultu sitoumusten alkuperäisestä versiosta, parannusta voidaan pitää sellaisena ”suora[na] seurau[ksena] [kolmansien] kuulemismenettelystä”, jolla pyritään varmistamaan sitoumusten ”toimivu[u]s ja tehokku[u]s”. Kantaja on kilpailijoille osoitetun kyselyn 25. kysymykseen antamassaan vastauksessa nimittäin itse korostanut, että ”kun varmistetaan kestäväää asemaa kullakin relevanteista kansallisista markkinoista, kahdella seikalla eli merkkiuskollisuudella ja rakenteellisella pääsyllä eri jakeluverkostoihin on perustavanlaatuinen merkitys”. Nämä kantajan vastaukseen sisältyvät seikat huomioon ottaen komissio on kolmansien kuulemisen perusteella voinut loogisesti päätellä, että Moulinex-merkkiä koskeva lisenssi oli suora ratkaisu kolmansien havaitsemiin ongelmiin, koska tällainen lisenssi — toisin kuin pelkkä tavaramerkin markkinoilta vetäminen — mahdollistaa Moulinexin korvaamisen toimijalla, jolla on hallussaan jokin tunnettu merkki ja jolla on pääsy jakelukanaviin.

248 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiakirja-aineistosta ilmenee lisäksi, että De’Longhi on 17.12.2001 päivätyssä, ”SEB:n mahdollisia sitoumuksia” koskevassa muistiossa nimenomaisesti todennut komissiolle, että ”luovutuksen vaihtoehtona voitaisiin vaatia, että SEB sitoutuu myöntämään Moulinex-merkkiä koskevia lisenssejä kolmansille kaikilla kansallisilla markkinoilla, joilla keskitymällä on erityisen merkittäviä kilpailunvastaisia vaikutuksia”. Siitä huolimatta, että De’Longhi on — kuten se on istunnossa todennut — lieventänyt tätä kannanottoa sitoumuksia koskevaan kyselyyn antamassaan, 3.1.2002 päivätyssä vastauksessa, kannanotto on seikka, joka on omiaan osoittamaan, että komissio on voinut katsoa, että lisenssiä koskeva sitoumus oli suoraan seurausta kolmansien kuulemisesta, koska De’Longhi oli itse suositellut tätä vaihtoehtoa, ennen kuin SEB ehdotti sitä.

249 Sitoumusten muutettua versiota ja lopullista versiota voidaan kaikkien näiden syiden perusteella pitää sellaisina pieninä muutoksina, jotka komissio on kor-

jaustoimenpiteistä annetun tiedonannon 37 kohdan mukaan voinut hyväksyä asetuksen N:o 447/98 18 artiklan 1 kohdassa säädetyn määräajan jälkeen.

250 Toinen kanneperuste on näin ollen hylättävä kokonaisuudessaan.

Päätelmät kanteesta, siltä osin kuin sillä vaaditaan hyväksymispäätöksen kumoamista

251 Kaikesta edellä todetusta seuraa, että kantajan kanne on hylättävä perusteettomana, siltä osin kuin sillä vaaditaan hyväksymispäätöksen kumoamista.

2. Kanteen arviointi siltä osin kuin sillä vaaditaan siirtopäätöksen kumoamista

252 Koska komissio on kiistänyt, että kanne voitaisiin ottaa tutkittavaksi siltä osin kuin sillä vaaditaan siirtopäätöksen kumoamista, on aluksi tutkittava, voiko kantaja riitauttaa kyseisen päätöksen.

Tutkittavaksi ottaminen

253 Komissio väittää, että kanne on jätettävä tutkimatta kahdesta syystä. Komissio väittää ensinnäkin, ettei siirtopäätös koske kantajaa suoraan ja erikseen. Toiseksi

komissio väittää, ettei kanne vastaa työjärjestyksessä asetettuja muotovaatimuksia, siltä osin kuin sillä vaaditaan siirtopäätöksen kumoamista.

a) Päätöksen kohdistuminen kantajaan suoraan ja erikseen

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

- 254 Komissio väittää Ranskan tasavallan ja SEB:n tukemana työjärjestyksen 114 artiklan perusteella, että kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat täysin, siltä osin kuin se koskee siirtopäätöstä, jota ei ollut osoitettu Philipsille ja joka ei koske tätä yritystä suoraan ja erikseen.
- 255 Komissio korostaa, että siirtopäätös on osoitettu vain Ranskan tasavallalle, joten Philipsin, joka ei ole päätöksen adressaatti, on näytettävä toteen, että päätös koskee sitä suoraan ja erikseen EY 230 artiklan neljännen kohdan mukaisesti.
- 256 Komissio katsoo, että 9 artiklan nojalla tehty siirtopäätös on EY 230 artiklassa tarkoitettu ”päätös”. Se menee pidemmälle kuin pelkkä valmisteleva toimenpide hallinnollisessa menettelyssä, koska sillä siirretään lopullisesti vastuu niiden ilmoitettuun keskittymään liittyvien näkökohtien arvioinnista, jotka komissio siirtää kyseisen jäsenvaltion viranomaisten käsiteltäviksi.

- 257 Komissio väittää kuitenkin, että asetuksen N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesta päätöksestä (ks. esim. asia T-87/96, *Assicurazioni Generali ja Unicredito v. komissio*, tuomio 4.3.1999, Kok. 1999, s. II-203 ja asia T-2/93, *Air France v. komissio*, tuomio 19.5.1994, Kok. 1994, s. II-323, Kok. Ep. XV, s. II-49) poiketen saman asetuksen 9 artiklan perusteella tehty päätös, kuten siirtopäätös, ei vaikuta kolmansien, kuten Philipsin, oikeusasemaan. Komission käsityksen mukaan tällainen päätös vaikuttaa sen jäsenvaltion oikeusasemaan, jolle keskittymän käsittely siirretään. Komissio ei ole esittänyt huomautuksia siitä, voiko päätös vaikuttaa keskittymästä ilmoittaneiden osapuolten oikeusasemaan.
- 258 Komissio korostaa ensinnäkin, että kun on kysymys asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan nojalla tehdystä päätöksestä, kansallisten viranomaisten on ehdottomasti tutkittava siirron kohteena olevaan keskittymään liittyvät näkökohdat. Komissio selvittää tältä osin, että tällainen päätös voidaan tehdä vain 9 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa mainituissa olosuhteissa, joiden edellytyksenä on, että on todella olemassa sellainen kilpailuun liittyvä kysymys, jonka käsitteleminen soveltuu hyvin kansallisille viranomaisille. Komissio toteaa vielä, että asia siirretään siinä tarkoituksessa, että ”sovelletaan jäsenvaltion kansallista kilpailulainsäädäntöä” (9 artiklan 3 kohdan b alakohta), ja että 9 artiklan 8 kohdan mukaan ”kyseessä olevat jäsenvaltiot voivat toteuttaa ainoastaan toimenpiteitä, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä tehokkaan kilpailun turvaamiseksi kyseessä olevilla markkinoilla tai sen palauttamiseksi”. Komission mukaan tästä seuraa, että siirtopyynnössä esiin tuotu kilpailua koskeva kysymys on tutkittava ja ettei se millään tavalla vaikuta kansallisen tutkintamenettelyn tulokseen tai määrää tätä ennalta.
- 259 Toiseksi komissio korostaa, ettei kolmansilla ole kerrassaan mitään osaa asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan mukaisessa menettelyssä, koska kysymys on täysin komission ja pyynnön esittäneen jäsenvaltion kahdenvälisestä menettelystä. Komission mielestä tämä on vahva viite siitä, että lainsäätäjän tarkoituksena on ollut, etteivät tällaiset päätökset vaikuta kolmansien oikeusasemaan, sillä muutoin olisi todennäköisesti säädetty, että niitä on pyydettävä esittämään huomautuksensa.

- 260 Komissio toteaa lisäksi, että vasta Ranskan viranomaisten lopullinen päätös vaikuttaa Philipsin oikeusasemaan. Komission mukaan arviointi, joka koskee keskittymän vaikutuksia Ranskan markkinoihin, on siis täysin auki ja mikä tahansa Philipsin kanne, joka koskee Ranskan markkinoiden tilannetta, on näin ollen ennenaikainen ja komission kannalta katsottuna suunnattu väärään kohteeseen. Komissio toteaa vielä, että Philipsillä on käytettävissään Ranskan oikeuden tarjoamat mahdollisuudet riitauttaa Ranskan viranomaisten kanta, jollei se hyväksy sitä.
- 261 Komissio kiistää näin ollen kaikkien niiden väitteiden ja perustelujen paikkansapitävyyden, joihin kantaja on vedonnut osoittaakseen, että sen kanne voidaan ottaa tutkittavaksi.
- 262 Siltä osin kuin on kysymys Philipsin aktiivisesta osallistumisesta asian käsittelyyn, komissio muistuttaa, ettei kolmansilla ole mitään osaa siirtopäätökseen johtavassa yhteisön menettelyssä. Sillä, että Philips on kehottanut komissiota hylkäämään Ranskan viranomaisten pyynnön, ei komission mukaan ole tältä osin mitään vaikutusta. Siltä osin kuin Philips viittaa siihen, että se on osallistunut Ranskan viranomaisten menettelyyn, komissio katsoo, että tällä seikalla voi olla merkitystä sellaisen kanteen kannalta, jonka yritys mahdollisesti haluaa nostaa Ranskassa tämän menettelyn johdosta, mutta että sillä ole mitään merkitystä toisen viranomaisen eli komission tekemästä päätöksestä nostettua kantetta käsiteltäessä.
- 263 Sen osalta, että komissio on kilpailutilannetta arvioidessaan ottanut huomioon erityisesti Philipsin aseman keskittymän osapuolten tärkeimpänä kilpailijana, komissio korostaa, että Philips yhdistää tämän väitteen nimenomaan hyväksymispäätökseen. Komissio päättelee tästä, ettei Philips aio vedota siihen, siltä osin kuin on kysymys siirtopäätöksestä nostetun kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksistä. Komissio katsoo, että Philips on selvästi oikeassa, kun se ei tukeudu hyväksymispäätöksen sanamuotoon sellaisten markkinoiden osalta, joiden analysoimisen komissio on antanut toisen viranomaisen tehtäväksi.

- 264 Siltä osin kuin Philips on ollut eräs (vaille menestystä jääneistä) ehdokkaista Moulinexin tiettyjen toimintojen hankkijaksi ja siltä osin kuin Ranskan ministerin päätös ja komission asetuksen N:o 4064/89 6 artiklan 2 kohdan perusteella asettamat ehdot vaikuttavat tuntuvasti sen asemaan markkinoilla, komissio toteaa toistamiseen, että koska nämä väitteet ja perustelut kohdistuvat Ranskan viranomaisten päätökseen, niillä voi olla merkitystä Philipsin tästä päätöksestä nostamaa kannetta käsiteltäessä. Komissio korostaa, ettei siirtopäätöksellä sitä vastoin ole ollut mitään vaikutusta Philipsin asemaan Ranskan markkinoilla.
- 265 Komissio katsoo kaikkien näiden syiden perusteella, että kanne on jätettävä tutkimatta, siltä osin kuin se kohdistuu siirtopäätökseen. Komissio pyytää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta lausumaan asian tämän seikan tutkittavaksi ottamisesta nimenomaisesti, koska kyseessä on pääasiallinen peruste siirtopäätöksen osalta ja koska seikalla on sille huomattava merkitys, sillä senkaltaiset väitteet, joita Philips on esittänyt, voisivat vakavasti haitata asioiden tehokasta ja nopeaa käsittelyä tämän asetuksen yhteydessä, jos niiden katsotaisiin täyttävän tutkittavaksi ottamisen edellytykset.
- 266 Kantaja, jota De'Longhi tukee, katsoo, että siirtopäätös koskee sitä suoraan ja erikseen ja että sen kanne on tämän vuoksi otettava tutkittavaksi, siltä osin kuin sillä vaaditaan siirtopäätöksen kumoamista.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 267 Komissio ei oikeudenkäyntiväitteellään kiistä, että siirtopäätös on päätös, josta voidaan nostaa kumoamiskanne. Sitä vastoin se väittää, ettei kannetta voida ottaa tutkittavaksi, koska kantaja ei ole näyttänyt toteen, että päätös koskee sitä suoraan ja erikseen.

268 On muistutettava, että EY 230 artiklan neljännen kohdan mukaan ”luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi — — nostaa kanteen hänelle osoitetusta päätöksestä tai päätöksestä, joka siitä huolimatta, että se on annettu asetuksena tai toiselle henkilölle osoitettuna päätöksenä, koskee ensin mainittua henkilöä suoraan ja erikseen”.

269 Kantaja ei ole siirtopäätöksen adressaatti, koska komissio on osoittanut päätöksen asian siirtoa asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti pyytäneelle jäsenvaltiolle. Näissä olosuhteissa on tutkittava, koskeeko kyseinen päätös kantajaa suoraan ja erikseen.

Suora intressi

270 Oikeudenkäyntiväitteensä sanamuodon mukaan komissio väittää, että vaikka siirtopäätöksellä on kyseisen jäsenvaltion kannalta oikeusvaikutuksia, sillä ei ole mitään oikeusvaikutuksia kolmansiin nähden, koska päätös ei millään tavalla vaikuta asiakysymystä koskevaan lopulliseen päätökseen, jonka Ranskan kilpailuviranomaiset tekevät käsiteltävikseen siirrettyjen keskittymään liittyvien näkökohtien osalta. Komission näkemyksen mukaan vain viimeksi mainittu päätös voi vaikuttaa kantajan kilpailuasemaan relevanteilla Ranskan markkinoilla.

271 Tällä kannanotollaan komissio siis kiistää, että siirtopäätös koskisi kantajaa suoraan.

272 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisön toimi koskee yksityistä kantajaa suoraan vain, jos toimella on välittömiä vaikutuksia yksityisen kantajan oikeusasemaan ja sen täytäntöönpano on täysin automaattista ja perustuu

yksinomaan yhteisön lainsäädäntöön ilman muiden, välissä olevien sääntöjen soveltamista (ks. erityisesti asia C-386/96 P, Dreyfus v. komissio, tuomio 5.5.1998, Kok. 1998, s. I-2309, 43 kohta ja asia T-9/98, Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie v. komissio, tuomio 22.11.2001, Kok. 2001, s. II-3367, 47 kohta).

- 273 Näin on erityisesti silloin kun niillä, joille toimi on osoitettu, on vain teoreettinen mahdollisuus olla ryhtymättä siinä edellytettyihin toimenpiteisiin, koska heidän tahdostaan ryhtyä toimen mukaisiin toimenpiteisiin ei ole epäilystäkään (asia 11/82, Piraiki-Patraiki ym. v. komissio, tuomio 17.1.1985, Kok. 1985, s. 207, 8—10 kohta ja em. asia Dreyfus v. komissio, tuomion 44 kohta).
- 274 Nyt esillä olevassa asiassa on näin ollen selvitettävä, onko siirtopäätös omiaan aiheuttamaan välittömiä ja automaattisia oikeusvaikutuksia kantajan osalta vai johtuvatko kyseiset vaikutukset päinvastoin Ranskan kilpailuviranomaisten siirtopäätöksen nojalla tekemästä päätöksestä.
- 275 Tältä osin on yhdyttävä komission kantaan, jonka mukaan siirtopäätös ei ole omiaan vaikuttamaan suoraan kantajan kilpailuasemaan relevanteilla Ranskan markkinoilla. Siirtopäätöksen osalta on nimittäin todettava, ettei komissio ole hyväksymispäätöksessä lausunut keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, siltä osin kuin on kysymys keskittymän vaikutuksista relevantteihin Ranskan markkinoihin, vaan se on siirtänyt tämän kysymyksen tutkimisen Ranskan kilpailuviranomaisille, jotka olivat esittäneet tätä koskevan pyynnön 7.12.2001. Asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaan viimeksi mainittujen on tutkittava kansallisen kilpailu-oikeutensa perusteella, miten keskittymä vaikuttaa relevantteihin Ranskan markkinoihin. Ainoat velvoitteet, joita asetuksessa N:o 4064/89 on tältä osin asetettu Ranskan kilpailuviranomaisille, ovat yhtäältä 9 artiklan 6 kohdassa asetettu vaatimus, että niiden on ratkaistava asia viimeistään neljän kuukauden kuluessa siitä, kun komissio on siirtänyt tapauksen niiden käsiteltäväksi, ja toi-

saalta 9 artiklan 8 kohdassa asetettu vaatimus, että ne saavat toteuttaa ”ainoastaan toimenpiteitä, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä tehokkaan kilpailun turvaamiseksi kyseessä olevilla markkinoilla tai sen palauttamiseksi”. Koska nämä velvoitteet eivät kuitenkaan määrää täsmällisesti ja varmasti, mihin tulokseen Ranskan kilpailuviranomaiset tulevat asiakysymystä tutkiessaan, on katsottava, ettei siirtopäätös ole omiaan vaikuttamaan suoraan kantajan kilpailuasemaan relevanteilla Ranskan markkinoilla, koska tällainen vaikutus voi olla vain Ranskan kilpailuviranomaisten lopullisella päätöksellä.

- 276 Tämä seikka ei kuitenkaan osoita, ettei siirtopäätös koske kantajaa suoraan. Sitä, koskeeko yhteisön toimi suoraan kolmatta, jolle tointa ei ole osoitettu, on nimittäin arvioitava ottaen huomioon kyseisen toimen tarkoitus. Siirtopäätöksellä ei ole tarkoitus lausua siitä, miten keskittymä vaikuttaa siirtopäätöksen kohteena oleviin relevantteihin markkinoihin, vaan siirtää vastuu tiettyjen keskittymään liittyvien näkökohtien tutkimisesta asian siirtoa pyytäneille kansallisille viranomaisille, jotta nämä ratkaisisivat asian kansallisen kilpailuoikeutensa perusteella. Kun huomioon otetaan tämä tarkoitus, nyt esillä olevassa asiassa on merkityksetöntä, ettei siirtopäätös vaikuta suoraan kantajan kilpailuasemaan relevanteilla Ranskan markkinoilla.
- 277 Arvioitaessa, vaikuttaako siirtopäätös kantajaan suoraan, on varmistuttava pelkästään siitä, onko kyseisellä päätöksellä kantajaan nähden välittömiä ja automaattisia oikeusvaikutuksia, siltä osin kuin sen tarkoituksena on keskittymän jonkin osan tutkinnan siirtäminen Ranskan kilpailuviranomaisille.
- 278 Tältä osin on muistutettava, että asetuksen N:o 4064/89 1 artiklan 1 kohdan ja 22 artiklan 1 kohdan mukaan asetusta sovelletaan lähtökohtaisesti vain yhteisönlaajuisiin keskittymiin, sellaisina kuin nämä on määritelty asetuksen 1 artiklan 2 ja 3 kohdassa. Asetuksen N:o 4064/89 21 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan yhteisönlaajuiset keskittymät on pääsääntöisesti jätetty jäsenvaltioiden kilpailulainsäädännön soveltamisen ulkopuolelle.

- 279 Siirtäessään tiettyjen kyseiseen keskittymään liittyvien näkökohtien tutkinnan Ranskan kilpailuviranomaisille, komissio on nyt esillä olevassa asiassa lopettanut asetuksen N:o 4064/89 soveltamista koskevan menettelyn — joka oli aloitettu ilmoituksella, joka koski sopimusta, jonka mukaan SEB hankkii omistukseensa osan Moulinexin varoista — toteamalla, että asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa asian siirtämiselle asetetut edellytykset ovat täyttyneet eli että ”keskittymä uhkaa luoda sellaisen määräävän aseman tai vahvistaa sellaista määräävää asemaa, jonka seurauksena tehokas kilpailu olennaisesti estyy kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit täyttävillä kyseessä olevan jäsenvaltion markkinoilla”. Asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa nimittäin säädetään, että kun komissio todettuaan, että tällaiset erilliset markkinat ja tällainen uhka ovat olemassa, siirtää koko yhteisönlaajuisen keskittymän tai osan siitä kyseessä olevan jäsenvaltion toimivalttaisten viranomaisten käsiteltäväksi, nämä soveltavat kansallista kilpailuoikeuttaan.
- 280 Tästä seuraa, että tämän kanteen kohteena oleva siirtopäätös johtaa yhtäältä siihen, ettei siirron kohteena olevaan keskittymän osaan sovelleta asetusta N:o 4064/89, ja toisaalta siihen, että tämä keskittymän osa osoitetaan asian kansallisen kilpailuoikeutensa perusteella ratkaisevien Ranskan kilpailuviranomaisten yksinomaisen valvontaan.
- 281 On todettava, että tätä kautta siirtopäätös vaikuttaa kantajan oikeusasemaan.
- 282 Koska siirtopäätöksellä määritetään kyseisen keskittymän lainmukaisuuden arviointiperusteet sekä siihen sovellettava menettelytapa ja mahdolliset sanktiot viittaamalla kansalliseen kilpailuoikeuteen, sillä muutetaan kantajan oikeusasemaa poistamalla kantajalta se mahdollisuus, että komissio tutkisi kyseisen keskittymän lainmukaisuuden asetuksen N:o 4064/89 perusteella (ks. vastaavasti em. asia Assicurazioni Generali ja Unicredito v. komissio, tuomion 37—44 kohta).

- 283 Kansalliseen lainsäädäntöön perustuvaa keskittymän valvontaa ei nimittäin voida merkityksensä ja vaikutustensa osalta rinnastaa komission asetuksen N:o 4064/89 nojalla suorittamaan valvontaan (asia T-3/93, Air France v. komissio, tuomio 24.3.1994, Kok. 1994, s. II-121, Kok. Ep. XV, s. II-1, 69 kohta).
- 284 On lisäksi todettava, että koska siirtopäätöksellä lopetetaan asetuksen N:o 4064/89 mukainen menettely, sillä viedään kolmansilta asetuksen N:o 4064/89 18 artiklan 4 kohtaan perustuvia menettelyllisiä oikeuksia, joita ne olisivat sitä vastoin voineet käyttää, jos komissio olisi aloittanut toisen vaiheen.
- 285 Lopuksi on todettava, että kyseisellä päätöksellä komissio estää kolmansiä käyttämästä hyväkseen niille perustamissopimuksella annettua oikeussuojaa. Kun komissio siirtää niiden vaikutusten tutkimisen, joita keskittymällä on relevantteihin Ranskan markkinoihin, Ranskan kilpailuviranomaisille, jotka ratkaisevat asian kansallisen kilpailuoikeutensa perusteella, se vie kolmansilta mahdollisuuden riitauttaa kansallisten viranomaisten tältä osin tekemät arvioinnit myöhemmin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa EY 230 artiklan perusteella, kun taas siinä tapauksessa, että asian käsittelyä ei siirrettäisi, komission arvioinnit voitaisiin riitauttaa tällä tavalla.
- 286 Koska siirtopäätöksellä estetään kantajan osalta asetuksen N:o 4064/89 ja siinä kolmansien hyväksi säädettyjen menettelyllisten oikeuksien sekä perustamissopimukseen perustuvan oikeussuojan soveltaminen, on katsottava, että siirtopäätös on omiaan vaikuttamaan kantajan oikeusasemaan.
- 287 On katsottava, että vaikutus on suora, koska siirtopäätös ei edellytä mitään täydentäviä täytäntöönpanotoimia, jotta asian käsittely todella siirtyisi. Heti kun komissio on tehnyt siirtopäätöksen, asian käsittely siirtyy välittömästi kyseiselle

jäsenvaltiolle, joka saa täten toimivallan arvioida siirron kohteena olevaa keskittymän osaa kansallisen kilpailuoikeutensa mukaisesti.

- 288 On lisäksi muistutettava, että nimenomaan Ranskan viranomaiset olivat asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti pyytäneet komissiota siirtämään niille sen tutkimisen, mitä vaikutuksia keskittymällä on relevantteihin Ranskan markkinoihin. Näissä olosuhteissa oli mahdoton ajatella, että Ranskan viranomaiset eivät ryhtyisi siirtopäätöksessä edellytettyihin toimenpiteisiin, mistä nyt esillä olevassa asiassa todistaa kaiken lisäksi se, että Ranskan kilpailuviranomaiset tekivät 8.7.2002 lopullisen päätöksensä niistä keskittymään liittyvistä näkökohdista, joiden käsittely oli siirretty niille.
- 289 Tämän vuoksi on katsottava, että siirtopäätös vaikuttaa kantajaan suoraan.
- 290 Se komission korostama seikka, että kantaja voi nostaa kansallisen viranomaisen päätöksestä kanteen käyttäen sisäisiä muutoksenhakukeinoja ja tilanteen edellyttäessä pyytää tässä yhteydessä ennakkoratkaisupyynnön esittämistä EY 234 artiklan mukaisesti, ei kyseenalaista tätä päätelmää. Kansallisissa tuomioistuimissa mahdollisesti käytettävissä olevien sisäisten muutoksenhakukeinojen olemassaolo ei voi sulkea pois mahdollisuutta riitauttaa yhteisön toimielimen tekemän päätöksen laillisuutta suoraan yhteisöjen tuomioistuimissa EY 230 artiklan perusteella (em. asia T-3/93, Air France v. komissio, tuomion 69 kohta).

Erillinen intressi

- 291 On muistutettava, että muut oikeussubjektit kuin ne, joille päätös on osoitettu, voivat väittää, että päätös koskee niitä erikseen, vain siinä tapauksessa, että

päätös vaikuttaa niihin niille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosi-asiallisen tilanteen takia, jonka perusteella ne erottuvat kaikista muista ja ne voidaan näin ollen yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu (ks. erityisesti asia 25/62, Plaumann v. komissio, tuomio 15.7.1963, Kok. 1963, s. 197 ja 223, Kok. Ep. I, s. 181 ja asia C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores v. neuvosto, tuomio 25.7.2002, Kok. 2002, s. I-6677, 36 kohta).

292 Komissio ei nyt esillä olevassa asiassa kiistä, että hyväksymispäätös koskee kantajaa erikseen. On nimittäin kiistatonta, että kantaja on yksi keskittymän osapuolten tärkeimmistä tämänhetkisistä kilpailijoista relevanteilla markkinoilla. Kantaja on hyväksymispäätöksen 32 perustelukappaleessa siten mainittu sellaisena toimijana, jolla on SEB:n, Moulinexin, Boschin, Braunin ja De'Longhin tavoin laaja tuotevalikoima pienten kodinkoneiden alalla ja joka toimii yleiseurooppalaisella tasolla. Komissio on lisäksi hyväksymispäätöksessä useaan kertaan, erityisesti 51, 57, 65 ja 75 perustelukappaleessa, ottanut keskittymää arvioidessaan huomioon erityisesti kantajan aseman. On vielä todettava, että kantaja on osallistunut aktiivisesti hyväksymispäätöksen tekemiseen johtaneeseen ainoaan hallinnolliseen menettelyyn ja esittänyt huomautuksia, jotka ovat voineet vaikuttaa siihen, miten komissio on arvioinut keskittymää ja sitoumuksia, joita on ehdotettu keskittymän aiheuttamien kilpailuongelmien ratkaisemiseksi.

293 Komissio väittää kuitenkin, että vaikka nämä tekijät ovat omiaan yksilöimään kantajan, siltä osin kuin sen kanteella vaaditaan hyväksymispäätöksen kumoamista, niillä ei ole merkitystä tutkittaessa, voidaanko kanne ottaa tutkittavaksi, siltä osin kuin sillä vaaditaan siirtopäätöksen kumoamista.

294 Tätä väitettä ei voida hyväksyä.

295 On nimittäin katsottava, että koska hyväksymispäätös edellä esiin tuodut riidattomat seikat huomioon ottaen koskee kantajaa erikseen, kantaja olisi siinä tapauksessa, ettei asian käsittelyä olisi siirretty, voinut EY 230 artiklaan perustuvalla kumoamiskanteella riitauttaa sen, miten komissio on arvioinut keskittymän vaikutuksia relevantteihin Ranskan markkinoihin.

296 Tältä osin on korostettava, että vaikka komissio väittää, ettei hyväksymispäätöksessä käsitellä kantajan asemaa relevanteilla Ranskan markkinoilla, se ei sitä vastoin väitä, ettei kantaja ole yksi keskittymän osapuolten tämänhetkisistä ja tärkeimmistä kilpailijoista kyseisillä markkinoilla. Komissio on lisäksi nimenomaisesti todennut siirtopäätöksen 34 perustelukappaleessa, että kantajalla on relevanteilla Ranskan markkinoilla laajin tuotevalikoima keskittymän osapuolten jälkeen. Ranskan viranomaiset ovat siirtopyynnössään samoin todenneet, että Philips-merkki on Ranskassa ”tärkein” SEB:n ja Moulinexin kanssa kilpaileva merkki.

297 Koska siirtopäätöksellä viedään kantajalta mahdollisuus riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa arvioinnit, jotka se olisi voinut riitauttaa, jollei asian käsittelyä olisi siirretty, on katsottava, että siirtopäätös koskee kantajaa erikseen samalla tavoin kuin hyväksymispäätös olisi koskenut sitä, jollei asian käsittelyä olisi siirretty (ks. vastaavasti asia C-68/95, T. Port, tuomio 26.11.1996, Kok. 1996, s. I-6065, 59 kohta).

298 Tämän vuoksi on katsottava, että siirtopäätös koskee kantajaa erikseen.

Päätelmä

299 Edellä esiin tuoduista seikoista ilmenee, että siirtopäätös koskee kantajaa suoraan ja erikseen.

300 Kantaja voi näin ollen riitauttaa kyseisen päätöksen lainmukaisuuden EY 230 artiklan perusteella.

b) Työjärjestyksessä asetettujen muotovaatimusten täytyminen kannekirjelmän osalta

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

301 Komissio, jota Ranskan tasavalta ja SEB tukevat, väittää, että vaikka Philipsin aikomuksena oli nostaa tämä kanne ja pyytää, että asia käsiteltäisiin työjärjestyksen 76 a artiklan mukaisessa nopeutetussa menettelyssä, se ei ole missään vaiheessa pyytänyt komissiolta siirtopäätöksen jäljennöstä (tai toisintoa, joka ei sisällä luottamuksellisia tietoja). Tämän huolimattomuuden johdosta kantaja on nostanut kanteen, joka on puutteellinen, koska siihen ei ole työjärjestyksen 44 artiklan 4 kohdassa edellytetyin tavoin liitetty kanteen kohteena olevaa tointa.

302 Komissio on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tätä koskevaan kysymykseen vastatessaan vahvistanut istunnossa, että se vaatii, että kanne on tästä syystä jätettävä tutkimatta muotovaatimusten laiminlyönnin perusteella.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

303 Yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan toisessa kohdassa, jota työjärjestyksen 44 artiklan 4 kohdan nojalla sovelletaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen, määrätään, että kanteeseen on tarvittaessa liitettävä säädös, jonka mitättömäksi julistamista pyydetään.

304 Nyt esillä olevassa asiassa on kiistatonta, ettei kanteeseen ollut liitetty siirtopäätöstä.

305 On kuitenkin todettava ensinnäkin, ettei työjärjestyksessä määrätä, että kanne on automaattisesti jätettävä tutkimatta, jos siihen ei ole liitetty kanteen kohteena olevaa säädöstä. Työjärjestyksen 44 artiklan 4 kohdassa nimittäin määrätään pelkästään, että kanteen kohteena oleva säädös on liitettävä kanteeseen ”tarvittaessa”. Työjärjestyksen 44 artiklan 6 kohdassa määrätään lisäksi, että jollei kanne täytä 44 artiklan 3—5 kohdassa asetettuja edellytyksiä, kirjaajan on asetettava kantajalle kohtuullinen määräaika, jonka kuluessa tämän on täydennettävä kannettaan. Jollei kantaja toimi näin, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päättää, aiheuttavatko puutteet kanteen jättämisen tutkimatta muotovaatimusten laiminlyönnin perusteella. Nyt esillä olevassa asiassa kirjaaja ei kuitenkaan ole kehottanut kantajaa täydentämään kannettaan.

306 Toiseksi on todettava, että vaikka kantaja on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjallisiin kysymyksiin vastatessaan myöntänyt, ettei se ole pyytänyt komissiolta siirtopäätöksen jäljennöstä, se on istunnossa vedonnut kirjeeseen, jossa se on pyytänyt jäljennöstä ja jonka vastauksena komissio on

toimittanut sille 7.2.2002 jäljennöksen hyväksymispäätöksestä mutta ei siirtopäätöksestä. Komissio ei ole kiistänyt tätä väitettä. Komissio on itse todennut istunnossa, että jos tällainen pyyntö on esitetty ja jos komissio on hylännyt sen, kanne ei ole virheellinen sen vuoksi, ettei siihen ole liitetty siirtopäätöstä.

307 Komission tältä osin esittämä oikeudenkäyntiväite on näin ollen hylättävä.

c) Tutkittavaksi ottamista koskeva päätelmä

308 Edellä todetusta ilmenee, että kanne voidaan ottaa tutkittavaksi, siltä osin kuin sillä vaaditaan siirtopäätöksen kumoamista.

Asiakysymykset

309 Kantaja on vedonnut neljään kanneperusteeseen vaatiessaan siirtopäätöksen kumoamista. Ensimmäinen kanneperuste koskee asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan taustalla olevien periaatteiden loukkaamista. Toinen kanneperuste perustuu siihen, että komissio on poikennut kohtuuttomasti asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan osalta vakiintuneesta käytännöstään. Kolmannen kanneperusteen mukaan asetuksen N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan c alakohdasta ja 6 artiklan 2 kohtaa on rikottu, koska siirtopäätöksellä aiheutetaan haittaa hyväksymispäätökselle. Neljäs kanneperuste koskee perustelujen puutteellisuutta tai hyvän hallinnon periaatteen loukkaamista.

- 310 Kantaja on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjalliseen kysymykseen vastatessaan täsmentänyt, että kanteen 87 kohta, jonka otsikko on ”asetuksen N:o 4064/89 mukaisen toimivallan ja sen mukaisten velvollisuuksien väärinkäyttö”, ei ole erillinen kanneperuste vaan että se on tarkoitettu ainoastaan neljän edellä esitetyn kanneperusteen yhteenvedoksi. Kanteen tätä osaa ei näin ollen tarvitse käsitellä erillisenä kanneperusteena.

a) Ensimmäinen ja toinen kanneperuste, jotka koskevat yhtäältä asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan taustalla olevien periaatteiden loukkaamista ja toisaalta kohtuutonta poikkeamista kyseisen säännöksen osalta vakiintuneesta käytännöstä

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

- 311 Kantaja väittää De’Longhin tukemana ensinnäkin, että huolimatta asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 3 kohdan sanamuodosta, jossa annetaan ymmärtää, että 9 artiklan 2 kohdassa asetetun edellytyksen täytyessä komissio voi vapaasti joko käsitellä asian itse tai siirtää asian relevantin osan kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi, tämä komissiolla oleva valinnanvapaus ei ole rajaton.
- 312 Kantaja huomauttaa, että komissio ja neuvosto ovat asetusta N:o 4064/89 annettaessa (ja muutettaessa) todenneet seuraavaa:

”tiettyjen markkinoiden muodostaessa merkittävän osan yhteismarkkinoista, 9 artiklassa säädettyä menettelyä käsittelyn siirtämiseksi jäsenvaltioon on sovellettava ainoastaan poikkeustapauksissa. On asianmukaista ottaa lähtökohdaksi periaate, että keskittymä, joka luo määräävän aseman tai vahvistaa sellaista

yhteismarkkinoiden merkittäväällä osalla, on julistettava yhteismarkkinoille soveltumattomaksi. Neuvosto ja komissio katsovat, että 9 artiklan soveltaminen olisi rajoitettava tapauksiin, joissa kyseisen jäsenvaltion kilpailuetuja ei voida riittävästi suojella muulla tavoin.” (Sulautumien valvonta Euroopan unionissa, Euroopan yhteisöjen komissio, Bryssel-Luxemburg, 1998, s. 54)

- 313 Kantaja katsoo nyt esillä olevassa asiassa, ettei ole mitään syytä uskoa, ettei Ranskan etuja voitaisi suojella asianmukaisesti muutoin kuin siirtämällä asian käsittely Ranskan viranomaisille.
- 314 Kantaja korostaa tältä osin ensinnäkin, ettei komissio ole hyväksymispäätöksessään ilmoittanut (27 perustelukappale), että tässä asiassa kyseessä olevien eri kansallisten tuotemarkkinoiden rakenteelliset ominaispiirteet poikkesivat toisistaan, ja että komissio on viimeaikaisissa asioissa sitä paitsi osoittanut, että se pystyy käsittelemään Ranskan markkinoilla ilmenneitä kilpailuongelmia (ks. esim. asia COMP/M.2283 — Schneider/Legrand, päätös 10.10.2001 ja asia COMP/M.1628 — TotalFina/Elf, päätös 9.2.2000).
- 315 Toiseksi kantaja väittää, että siirtopäätöksessä poiketaan komission vakiintuneesta käytännöstä, koska tässä asiassa kyseessä olevilla kansallisilla markkinoilla vallitseva tilanne ei rakenteellisesti poikkea muilla markkinoilla vallitsevasta tilanteesta.
- 316 Kantaja huomauttaa, että koska tavaramerkit ovat kaikkien jäsenvaltioiden kaikilla kansallisilla markkinoilla avain menestykseen ja koska SEB:n/Moulinexin tavaramerkkivalikoima on kaikilla kansallisilla markkinoilla ylivertainen, ainoa Ranskan markkinoihin liittyvä näkökohta, joka voi erottaa ne muista markkinoista, on se, että niillä on aihetta kaikkein vakavimpiin epäilyihin kilpailun osalta, mikä on pikemmin aste- kuin luonnekysymys. Kantaja väittää, ettei tämä voi olla pätevä syy asian käsittelyn osittaiseen siirtoon.

317 Kantajan mukaan kysymyksiä, joista aiheutuu lukuisilla kansallisilla markkinoilla yhtä vakavia epäilyjä kuin nyt esillä olevassa asiassa, ei päinvastoin saisi jakaa osiin, koska tällainen hajottaminen vain vaarantaa asian johdonmukaisen arvioinnin ja tehokkaiden korjaustoimenpiteiden toteuttamisen. Kantaja mainitsee esimerkkinä asian Carnival Corporation / P & O Princess, jossa komissio on todennut seuraavaa:

”Komissio on perusteellisesti punninnut siirtoa puolustavia ja vastustavia seikkoja ja erityisesti sitä, että Royal Caribbeanin tekemä kilpaileva tarjous P&O Princessistä on parhaillaan tutkittavana Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Koska komission omassa alustavassa tutkimuksessa ilmeni kuitenkin, että Carnivalin aikoma toimenpide aiheutti kilpailuongelmia myös muissa jäsenvaltioissa, komissio katsoo aiheelliseksi olla hajottamatta asiaa eikä tutkia sitä rinnakkaisesti Euroopassa” (lehdistötiedote 11.4.2002, IP/02/552).

318 De’Longhi on istunnossa korostanut, että asetuksen N:o 4064/89 9 artiklalla käyttöön otettu siirtomenettely on poikkeus periaatteesta, jonka mukaan komissiolla on yksinomainen toimivalta yhteisönlaajuisten keskittymien osalta. De’Longhi väittää, että sen välttämiseksi, että keskittymien valvontaa koskevassa yhteisön järjestelmässä olisi todettava vakava puute, tätä säännöstä on tulkittava niin, ettei siirtomenettely haittaa yhteisön oikeuden yhdenmukaista soveltamista ja niiden korjaustoimenpiteiden tehokkuutta, joista komissio on päättänyt varmistaa vääristymättömän kilpailun järjestelmän Euroopan unionissa. De’Longhin mukaan se, että komissio voi 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisten edellytysten täytyessä 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan joko käsitellä keskittymän itse tai siirtää sen käsittelyn kansallisille viranomaisille, ei suinkaan todista, että komissiolla on laaja harkintavalta, vaan se päinvastoin osoittaa, että komission on noudatettava varovaisuutta siirtomenettelyn soveltamisessa, koska 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ei veloiteta siirtämään asian käsittelyä.

319 Komissio vaatii Ranskan tasavallan ja SEB:n tukemana, että kanneperuste on hylättävä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

320 Aluksi on muistutettava, että asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan mukaan asian käsittely voidaan siirtää kahdessa eri tapauksessa.

321 Ensimmäisessä tapauksessa, josta säädetään 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa, kyseisen jäsenvaltion on asian siirtoa koskevassa pyynnössään osoitettava, että ”keskittymä uhkaa luoda sellaisen määräävän aseman tai vahvistaa sellaista määräävää asemaa, jonka seurauksena tehokas kilpailu olennaisesti estyy kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit täyttävillä kyseessä olevan jäsenvaltion markkinoilla”. Asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että jos komissio katsoo kyseessä olevien tavaroiden tai palvelujen markkinat ja maantieteelliset viitemarkkinat huomioon ottaen, että sellaiset erilliset markkinat ja sellainen uhka ovat olemassa, se joko edellä mainitun säännöksen a alakohdan mukaisesti ”käsittelee itse tapauksen säilyttääkseen tehokkaan kilpailun kyseessä olevilla markkinoilla tai palauttaakseen sen” tai edellä mainitun säännöksen b alakohdan mukaisesti ”siirtää koko tapauksen tai osan siitä kyseessä olevan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi niin, että sovelletaan jäsenvaltion kansallista kilpailulainsäädäntöä”.

322 Jälkimmäisessä tapauksessa, josta säädetään 9 artiklan 2 kohdan b alakohdassa, kyseisen jäsenvaltion on asian siirtoa koskevassa pyynnössään osoitettava, että ”keskittymä vaikuttaa kilpailuun kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit täyttävillä kyseisen jäsenvaltion markkinoilla, jotka eivät muodosta merkittävää osaa yhteismarkkinoista”. Asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaan ”tapauksissa, joissa jäsenvaltio ilmoittaa komissiolle, että keskittymä vaikuttaa sen alueella oleviin erillisiin markkinoihin, jotka eivät ole merkittävä osa yhteismarkkinoita, komissio siirtää erillisiin markkinoihin liittyvän tapauksen tai osan siitä jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten käsiteltäväksi, jos se katsoo keskittymän vaikuttavan tällaisiin erillisiin markkinoihin”.

- 323 Nyt esillä olevassa asiassa on kiistatonta, että Ranskan viranomaiset ovat pyytäneet asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan perusteella, että kyseisen keskittymän käsittely siirrettäisiin osittain niille niiden vaikutusten tutkimiseksi, joita keskittymällä on relevantteihin tuotemarkkinoihin Ranskassa. Siirtopäätöksen mukaan komissio on todennut, että tässä säännöksessä asetetut edellytykset olivat täyttyneet, ja se on 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesti päättänyt, ettei se tutki keskittymän vaikutuksia relevantteihin Ranskan markkinoihin itse vaan siirtää tutkinnan Ranskan kilpailuviranomaisille, jotka ratkaisevat asian kansallisen kilpailuoikeuden perusteella.
- 324 Kantaja arvostelee ensimmäisessä ja toisessa kanneperusteessaan komissiota pääasiallisesti siitä, että tämä on siirtänyt asian käsittelyn asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan vastaisesti. Kantaja on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen istunnossa esittämään kysymykseen vastatessaan vahvistanut väittävänsä näillä kanneperusteilla, että siirtopäätös on sekä asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan että 9 artiklan 3 kohdan vastainen.
- 325 Sen selvittämiseksi, ovatko nämä kanneperusteet aiheellisia, on tutkittava ensinnäkin, olivatko 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetty siirtämisen edellytykset täyttyneet nyt esillä olevassa asiassa, ja toiseksi, onko komissio soveltanut 9 artiklan 3 kohtaa oikein päättäessään siirtää sen tutkimisen, miten keskittymä vaikutti relevantteihin Ranskan markkinoihin, Ranskan kilpailuviranomaisille sen sijaan, että se olisi käsitellyt tämän kysymyksen itse.
- 326 Ensinnäkin sen osalta, onko 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädettyjä edellytyksiä noudatettu, on todettava aluksi, että asian siirtämiselle tässä säännöksessä asetetut edellytykset ovat oikeudellisia ja niitä on tulkittava objektiivisten seikkojen perusteella. Tämän takia yhteisöjen tuomioistuinten on valvottava

kokonaisvaltaisesti sitä, kuuluuko keskittymä 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan soveltamisalaan, ottaen huomioon sekä käsiteltävänä olevaan asiaan liittyvät konkreettiset seikat että sen, onko komission arvio tekninen tai monimutkainen.

327 Tältä osin on todettava, että tämän säännöksen sanamuodon mukaan kahden edellytyksen on täyttyvä samanaikaisesti, jotta keskittymän käsittely voitaisiin siirtää jäsenvaltiolle 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla. Ensinnäkin edellytetään, että keskittymä uhkaa luoda sellaisen määräävän aseman tai vahvistaa sellaista määräävää asemaa, jonka seurauksena tehokas kilpailu olennaisesti estyy kyseessä olevan jäsenvaltion markkinoilla. Toiseksi edellytetään, että nämä markkinat täyttävät kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit.

328 Ensimmäisen edellytyksen osalta on todettava, että komissio on siirtopäätöksen 41 perustelukappaleessa katsonut, että keskittymä ”uhkaa ensi arviolta luoda sellaisen määräävän aseman, jonka seurauksena tehokas kilpailu olennaisesti estyy pienten kodinkoneiden myyntimarkkinoilla Ranskassa”.

329 Siirtopäätöksestä ilmenee, että komissio on tältä osin tukeutunut seuraaviin neljään seikkaan:

— ensinnäkin siihen, että uusi yksikkö on relevanteilla Ranskan markkinoilla ylivertainen kooltaan. Komissio on 29—32 perustelukappaleen mukaan ottanut erityisesti huomioon, että keskittymän osapuolten markkinaosuus ylittää 60 prosenttia 11 relevanteilla tuotemarkkinoilla, että uusi yksikkö on neljä kertaa suurempi kuin seuraavaksi suurin kilpailija ja että keskittymän molemmilla osapuolilla on jo ennen keskittymää ollut erittäin huomattava asema. Komission mukaan tästä seuraa, ettei keskittymässä ole kysymys alalla johtoaseman hankkivien kahden keskikokoisen toimijan sulautumisesta vaan olemassa olevan markkinajohtajan olennaisesta vahvistumisesta ja että keskittymä johtaa lähimmän kilpailijan poistamiseen markkinoilta

- toiseksi siihen, että uudella yksiköllä on relevanteilla Ranskan markkinoilla ylivertainen tuotevalikoima. Komissio on 33—35 perustelukappaleessa todennut erityisesti, että keskittymä ei anna uudelle yksikölle mahdollisuutta täydentää valikoimaansa vaan mahdollisuuden tulla markkinajohtajaksi kaikkien olemassaolevan valikoimansa tuotteiden osalta ja siten vahvistaa neuvotteluasemaansa jälleenmyyntiä harjoittaviin asiakkaisiin nähden

- kolmanneksi siihen, että uudella yksiköllä on relevanteilla Ranskan markkinoilla ylivertainen tavaramerkkivalikoima. Komissio on 36—38 perustelukappaleessa todennut erityisesti, että keskittymän osapuolilla on seitsemän tavaramerkkiä, joista kahta eli SEB:tä ja Caloria myydään erityisesti Ranskassa

- lopulta neljänneksi siihen, että todellinen ja mahdollinen kilpailu Ranskassa on riittämätöntä. Komissio on 39—41 perustelukappaleessa todennut pääasiallisesti, että markkinoillepääsyn esteet ovat vahvistuneet huomattavasti, kun huomioon otetaan uuden yksikön koko kaikilla relevanteilla markkinoilla Ranskassa sekä sen tuote- ja tavaramerkkivalikoima.

330 On katsottava, että nämä seikat ovat omiaan osoittamaan, että keskittymä uhkaa asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun tavoin luoda määräävän aseman relevanteilla Ranskan markkinoilla tai vahvistaa tällaista määräävää asemaa, mitä ei sitä paitsi ole edes kiistetty. Komissio on näin ollen perustellusti katsonut siirtopäätöksessä, että tällainen uhka oli olemassa. Näin ollen on katsottava, että ensimmäinen 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetyistä asian siirtämisen edellytyksistä oli täyttynyt.

331 Seuraavaksi on tutkittava, oliko myös toinen, erillisten markkinoiden olemassaoloa koskeva edellytys täyttynyt.

- 332 Tältä osin on todettava, että asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan komissio ratkaisee erillisten markkinoiden olemassaoloa koskevan kysymyksen ”kyseessä olevien tavaroiden tai palvelujen markkinat ja 7 kohdassa tarkoitetut maantieteelliset viitemarkkinat huomioon ottaen”; 7 kohdan teksti on esitetty edellä 10 kohdassa.
- 333 Kun asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 3 kohdan ensimmäinen alakohta ja 9 artiklan 7 kohta luetaan yhdessä, niistä ilmenee, että ratkaistessaan, muodostaako jäsenvaltio tämän asetuksen 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut erilliset markkinat, komission on otettava huomioon asetuksen 9 artiklan 7 kohdassa mainitut arviointiperusteet, jotka koskevat erityisesti kyseessä olevien tuotteiden tai palvelujen luonnetta ja ominaisuuksia, markkinoillepääsyn esteitä, kuluttajien valintoja ja alueiden välisiä merkittäviä eroja markkinaosuuksien sekä hintojen osalta.
- 334 Kuten hyväksymispäätöksen kumoamista koskevia vaatimuksia tutkittaessa on jo todettu, nyt esillä olevassa asiassa ei ole kiistetty, että kansalliset markkinat ovat erilliset kyseessä olevien tuotteiden osalta.
- 335 Komissio on siirtopäätöksen 22 perustelukappaleessa siten todennut, että se on päätenyt siihen käsitykseen, että on olemassa erilliset kansalliset markkinat, otettuaan huomioon ”erityisesti sen, i) että markkinaosuudet vaihtelevat sekä jäsenvaltioittain että tuoteryhmittäin, ii) että merkkien pääsy markkinoille vaihtelee suuresti eri markkinoiden välillä, iii) että hintatasot voivat vaihdella huomattavasti kansallisten markkinoiden välillä ja niiden suuntaukset lisäksi poikkeavat toisistaan, iv) että myynti- ja markkinointipolitiikat ovat kansallisia kuluttajien jäsenvaltioittain vaihtelevien erityispiirteiden ja valintojen huomioon ottamiseksi, v) että logistiset rakenteet ovat kansalliset, vi) että jakelurakenteet ovat kansalliset ja eri jakelukanavien (suurmyymälät, erikoisliikeketjut, tavara-

talot jne.) suhteellinen merkitys vaihtelee suuresti jäsenvaltioittain ja vii) että asiakkaiden ja tavarantoimittajien väliset suhteet muodostuvat pääasiallisesti kansallisesti, silloinkin kun kysymys on kansainvälisistä suurmyymäläkonserneista”.

- 336 On katsottava, että nämä arviointiperusteet osoittavat asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 7 kohdan mukaisesti, että kilpailun edellytykset kunkin jäsenvaltion, muun muassa Ranskan, relevanteilla markkinoilla ovat ”huomattavan erilaiset” kuin toisten jäsenvaltioiden relevanteilla markkinoilla vallitsevat kilpailun edellytykset.
- 337 Relevanttien Ranskan markkinoiden osalta siirtopäätöksen 20 perustelukappaleesta ilmenee lisäksi, että Ranskan viranomaisten mukaan kilpailun edellytykset relevanteilla Ranskan markkinoilla ovat erityiset sen vuoksi, että ”i) uudella yksiköllä on erittäin suuri markkinaosuus Ranskassa ja pienempi markkinaosuus muissa maissa, vaikka tuontitason ja kuljetuskustannusten pienuuden olisi pitänyt edistää niiden yhdenmukaistumista, ii) uudella yksiköllä on ylivertainen tavaramerkkivalikoima, joka luo markkinoillepääsyn esteitä, jotka ovat ominaisia Ranskan markkinoille, ja iii) muista maista poiketen jakelurakenne on Ranskassa erityislaatuinen suurmyymälöiden osalta ja edelleen kansallisella tasolla tehtävien hankintasopimusten osalta”.
- 338 Kun nämä seikat otetaan huomioon, kantaja ei voi väittää, etteivät relevantit Ranskan markkinat poikkeaisi rakenteellisesti muiden jäsenvaltioiden relevanteista markkinoista. Se, että uuden yksikön markkinaosuus on Ranskassa suurempi kuin muissa jäsenvaltioissa, että markkinoillepääsyn esteet ovat merkittäviä ja että kyseessä olevien tuotteiden vähittäismyynti tapahtuu pääasiallisesti suurmyymälöissä, nimittäin johtaa siihen, että relevanttien Ranskan markkinoiden kilpailurakenne on erilainen kuin muissa jäsenvaltioissa.

339 Kantaja on sitä paitsi myöntänyt nimenomaisesti, että relevantit Ranskan markkinat poikkeavat muiden jäsenvaltioiden markkinoista sen johdosta, että niillä kilpailuun liittyvät epäilyt ovat ”kaikkein vakavimpia”. Toisin kuin kantaja väittää, tällainen ero, joka ei johdu kilpailun luonteesta vaan voimakkuudesta, on omiaan yksilöimään jäsenvaltion asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin tavoin. Niihin arviointiperusteisiin, jotka on mainittu 9 artiklan 7 kohdassa, johon 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa viitataan, kuuluu nimittäin nimenomaisesti se, että on ”merkittävä[ä] ero[ja] yritysten markkinaosuuksissa kysymyksessä olevan ja läheisten alueiden välillä”.

340 Kaikkien näiden syiden perusteella on näin ollen katsottava, että relevantit Ranskan markkinat ovat asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettut erilliset markkinat. Koska toinenkin tässä säännöksessä asian siirtämiselle asetetuista edellytyksistä oli täyttynyt, komissio on perustellusti katsonut, että kyseessä olevan keskittymän käsittely voitiin siirtää 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti.

341 On kuitenkin vielä toiseksi varmistuttava siitä, onko komissio soveltanut tätä säännöstä oikein, kun se on tosiasiallisesti siirtänyt Ranskan kilpailuviranomaisten tutkittavaksi, miten keskittymä vaikuttaa relevantteihin Ranskan markkinoihin. Kuten De'Longhi on perustellusti korostanut, 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan komissio ei ole velvollinen siirtämään keskittymän tutkintaa kyseessä olevan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, vaikka se katsoisi asian siirtämisen edellytysten täyttyneen, vaan se voi myös päättää käsitellä tapauksen itse.

342 Asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisestä alakohdasta kylläkin ilmenee tältä osin, että komissiolla on laaja harkintavalta tätä valintaoikeutta käyttäessään. Kuten komissio on itse myöntänyt vastineessaan, tämä harkintavalta ei kuitenkaan ole rajaton. On nimittäin todettava, että 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa täsmennetään, että komissio voi päättää,

että se käsittelee tapauksen itse ”säilyttääkseen tehokkaan kilpailun kyseessä olevilla markkinoilla tai palauttaakseen sen”. Asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 8 kohdassa säädetään lisäksi, että kyseessä olevat jäsenvaltiot ”voivat toteuttaa ainoastaan toimenpiteitä, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä tehokkaan kilpailun turvaamiseksi kyseessä olevilla markkinoilla tai sen palauttamiseksi”.

343 Näistä säännöksistä ilmenee, että vaikka asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa annetaan komissiolle laaja harkintavalta sen osalta, siirtääkö se keskittymän käsittelyn jäsenvaltiolle vai ei, se ei voi päättää siirtää keskittymän käsittelyä, jos jäsenvaltion esittämää siirtopyyntöä tutkittaessa täsmällisten ja yhtäpitävien seikkojen muodostama kokonaisuus osoittaa, ettei asian siirtäminen mahdollista tehokkaan kilpailun säilyttämistä kyseessä olevilla markkinoilla tai sen palauttamista.

344 On näin ollen katsottava, että valvonta, jota yhteisöjen tuomioistuimet harjoittavat sen osalta, onko komissio käyttänyt harkintavaltaansa oikein päättäessään siitä, siirretäänkö keskittymän käsittely, on rajoitettua valvontaa, joka saa asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 3 ja 8 kohta huomioon ottaen kohdistua vain siihen, onko komissio voinut ilmeiseen arviointivirheeseen syyllistymättä katsoa, että asian käsittelyn siirtäminen kansallisille kilpailuviranomaisille mahdollistaa tehokkaan kilpailun säilyttämisen kyseessä olevilla markkinoilla tai sen palauttamisen, jolloin sen ei välttämättä tarvitse käsitellä tapausta itse.

345 Nyt esillä olevassa asiassa on todettava, että toisin kuin komissio, joka on hyväksynyt keskittymän vasta sen jälkeen, kun Moulinex-merkin osalta oli tarjottu sitoumuksia, Ranskan kilpailuviranomaiset ovat 8.7.2002 tekemällään päätöksellä hyväksyneet keskittymän, siltä osin kuin on kysymys sen vaikutuksista relevantteihin Ranskan markkinoihin, vaatimatta sitoumuksia ja tukeutuen niin sanottuun maksukyvyttömän yrityksen pelastamista koskevaan oppiin (failing firm defence).

346 On kuitenkin muistutettava, että toimen lainmukaisuutta on arvioitava sen hyväksymisajankohdan mukaisesti. Sen selvittämiseksi, onko komissio soveltanut sille asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa annettua harkintavaltaa oikein, ei nyt esillä olevassa asiassa ole siten tarpeen ratkaista, onko Ranskan kilpailuviranomaisten päätös yhteensoveltuva komission hyväksymispäätöksen kanssa, vaikka viimeksi mainitun päätöksen 41 perustelukappaleessa hylätään nimenomaisesti ajatus maksukyvyttömän yrityksen pelastamista koskevan opin (failing firm defence) soveltamisesta, vaan riittää, että ratkaistaan, oliko komissiolla siirtopäätöksen tekoajankohtana oikeus katsoa, että asian käsittelyn siirtäminen mahdollistaa tehokkaan kilpailun säilyttämisen kyseessä olevilla markkinoilla tai sen palauttamisen.

347 Tältä osin on kuitenkin todettava, että kyseisessä jäsenvaltiossa on keskittymien valvontaa koskevaa erityislainsäädäntöä sekä erikoistuneita toimielimiä, joiden tehtävänä on varmistaa tämän lainsäädännön täytäntöönpano kansallisten tuomioistuinten harjoittaman valvonnan alaisina, mitä kantaja ei ole kiistänyt. Ranskan viranomaiset ovat siirtopyynnössään lisäksi yksilöineet tarkasti ne kilpailuongelmat, joita keskittymä aiheuttaa relevanteilla Ranskan markkinoilla.

348 Näissä olosuhteissa on katsottava, että komissio on kohtuullisesti voinut katsoa, että Ranskan kilpailuviranomaiset määräävät siirtopäätöksen nojalla tekemässään päätöksessä toimenpiteistä, jotka mahdollistavat tehokkaan kilpailun säilyttämisen kyseessä olevilla markkinoilla tai sen palauttamisen. Näin on sitäkin suuremmalla syyllä sen vuoksi, että — toisin kuin kantaja väittää — asian siirtäminen Ranskan kilpailuviranomaisille ei ollut omiaan aiheuttamaan haittaa hyväksymispäätökselle ja siinä hyväksytyille sitoumuksille, koska kansalliset markkinat ovat erilliset kyseessä olevien tuotteiden osalta.

349 Se kantajan — ja istunnossa De'Longhin — tähdentämä seikka, että asian siirtäminen Ranskan kilpailuviranomaisille johti keskittymän tutkinnan hajottamiseen ja vaaransi siten keskittymän johdonmukaisen arvioinnin, ei voi kyseenalaistaa tämän päätelmän paikkansapitävyyttä.

350 Tällainen hajottaminen ei kylläkään ole toivottavaa, kun otetaan huomioon asetuksen N:o 4064/89 taustalla oleva ”yhden luukun” periaate, jonka nojalla komissiolla on yksinomainen toimivalta tutkia yhteisönlaajuiset keskittymät. Ei nimittäin voida kiistää, että yhteisönlaajuisen keskittymien, jotka koskevat tuotteita, joiden osalta kansalliset markkinat ovat erilliset, järjestelmällinen siirtäminen jäsenvaltioiden käsiteltäväksi on omiaan tekemään tämän periaatteen sisällyksettömäksi. Komissio on vastineessaan jopa todennut, että tapauksessa, jossa kukin jäsenvaltio — kuten nyt esillä olevassa asiassa — muodostaa erilliset kansalliset markkinat, komissio voisi joutua siirtämään keskittymän tutkinnan kaikille sitä pyytävälle jäsenvaltioille.

351 Edellä 312 kohdassa lainatun julistuksen mukaan neuvosto ja komissio ovat asetuksen N:o 4064/89 antamisajankohtana kuitenkin korostaneet, että ”9 artiklan soveltaminen olisi rajoitettava tapauksiin, joissa kyseisen jäsenvaltion kilpailuetuja ei voida riittävästi suojella muulla tavoin”.

352 Toisin kuin komissio on tämän asian yhteydessä väittänyt, nämä toteamukset ovat edelleen relevantteja sen jälkeenkin, kun asetusta N:o 4064/89 on muutettu asetuksella N:o 1310/97. Asetuksella N:o 1310/97 tehdyt muutokset eivät nimittäin varsinaisesti koske 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja siirron edellytyksiä, jotka ovat olennaisilta osiltaan säilyneet muuttumattomina asetuksen N:o 4064/89 antamisesta lähtien, vaan niitä siirron edellytyksiä, joista on säädetty 9 artiklan 2 kohdan b alakohdassa, josta ei ole kysymys nyt esillä olevassa asiassa. Komissio on asetuksen N:o 1310/97 antamista edeltäneessä vihreässä kirjassa (komission vihreä kirja sulautuma-asetuksen tarkistamisesta, COM(96) 19 lopullinen, 31.1.1996) muistuttanut siirtomenettelyllä tavoitellusta päämäärästä seuraavasti:

”94 [Se] katsoo, että etenkin jos raja-arvoja ei alenneta, 9 artiklaan tehtävät muutokset olisi rajattava niin, että ne eivät horjuttaisi nykyisten siirtämässäänösten herkkää tasapainoa tai kumoaisi ’yhden luukun’ periaatteen etuja. Liian usein toistuva 9 artiklan soveltaminen voisi vähentää

yritysten oikeusvarmuutta ja artikla olisi joka tapauksessa liitettävä kansallisten sulautumisjärjestelmien pääpiirteiden yhtenäistämiseen.”

353 Neuvosto on asetuksen N:o 1310/97 10 perustelukappaleessa todennut samoin, että ”[keskittymien siirtämistä koskevat säännöt] suojaavat asianmukaisesti jäsenvaltioiden kilpailuetuja, ja niissä otetaan huomioon oikeusvarmuus sekä ’yhden luukun’ periaate”.

354 On todettava, että nämä toteamukset selvästi osoittavat neuvoston ja komission tarkoittaneen, että asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa säädettyjä siirron edellytyksiä on tulkittava suppeasti niin, että yhteisönlaajuisia keskittymiä siirretään kansallisten viranomaisten käsiteltäviksi vain poikkeustapauksissa.

355 Koska — kuten edellä on todettu — asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 ja 7 kohdan sanamuoto kuitenkin mahdollistaa sen, että komissio siirtää keskittymän tutkinnan kansallisille viranomaisille, silloin kun on kysymys erillisistä kansallisista markkinoista, on todettava, että vaara, että yhteisönlaajuisia keskittymiä analysoitaisiin suuressa määrässä tapauksia hajotetusti tavalla, joka loukkaa ”yhden luukun” periaatetta, liittyy luonteenomaisesti siirtomenettelyyn, sellaisena kuin tästä on tällä hetkellä säädetty asetuksessa N:o 4064/89.

356 Toisin kuin De’Longhi on väittänyt, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ei edes valvoessaan, miten komissio on käyttänyt asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 3 kohdan ensimmäiseen alakohtaan perustuvaa harkintavaltaansa, kuulu asettua

lainsäätäjän sijaan siinä tarkoituksessa, että se korjaisi mahdolliset aukot, jotka vaikuttavat tämän asetuksen 9 artiklassa käyttöön otettuun siirtomekanismiin.

357 On samaten todettava, että se kantajan esiin tuoma seikka, ettei komissio ole nyt esillä olevassa asiassa noudattanut aikaisempaa tämän alan käytäntöään, minkä komissio on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjallisiin kysymyksiin vastatessaan sitä paitsi myöntänyt nimenomaisesti, on merkityksetön, koska tämän kanteen kohteena olevassa siirtopäätöksessä noudatettu käytäntö on asetuksen N:o 4064/89 9 artiklassa ja erityisesti sen 2 kohdan a ja b alakohdassa sekä 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa määriteltyjen oikeudellisten puitteiden mukainen. Myös sitä seikkaa, että komissio on Carnival / P & O-keskittymän osalta hylännyt Yhdistyneen kuningaskunnan siirtopyynnön sillä perusteella, että on parempi ”olla hajottamatta asiaa eikä tutkia sitä rinnakkaisesti Euroopassa”, on pidettävä merkityksettömänä, koska tuossa asiassa relevantit markkinat olivat eri kuin nyt kyseessä olevassa asiassa.

358 Kaikesta edellä esiin tuodusta ilmenee näin ollen yhtäältä, että asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetty siirron edellytykset olivat nyt esillä olevassa asiassa täyttyneet, ja toisaalta, että komissio on soveltanut edellä mainitun asetuksen 9 artiklan 3 kohdan ensimmäistä alakohtaa oikein, kun se on siirtänyt sen tutkimisen, miten keskittymä vaikuttaa relevantteihin Ranskan markkinoihin, Ranskan kilpailuviranomaisille.

359 Ensimmäinen ja toinen kanneperuste on tämän vuoksi hylättävä kokonaisuudessaan.

b) Kolmas kanneperuste, jonka mukaan asetuksen N:o 4064/89 6 artiklan 1 kohdan c alakohtaa ja 6 artiklan 2 kohtaa on rikottu, koska siirtopäätöksellä aiheutetaan haittaa hyväksymispäätökselle

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

360 Kantaja väittää De'Longhin tukemana, että siirtopäätöksellä viedään komissiolta kaikki keinot puuttua asiaan siinä tapauksessa, että Ranskan viranomaiset hyväksyvät sitoumuksia — tai edes sallivat kaupan ehdoitta — niin, että komission hyväksymät sitoumukset mitätöityvät, ja/tai että ne laiminlyövät Ranskassa esiintyvien vakavien kilpailuongelmien täydellisen poistamisen.

361 Kantaja katsoo, että kun otetaan huomioon SEB:n ja Moulinexin erittäin suuret markkinaosuudet ja vahva tavaramerkkivalikoima Ranskassa, ainoa asianmukainen sitoumus on se, että SEB velvoitetaan luovuttamaan Moulinex-merkki jollekin kilpailijalle käytettäväksi Ranskan markkinoilla. Kantajan mukaan kaikki muut tätä vähäisemmät sitoumukset mitätöivät sitoumukset yhdeksän muun jäsenvaltion osalta eivätkä korjaa niitä vakavia kilpailuongelmia, joita SEB:n ja Moulinexin keskittymä aiheuttaa Ranskan markkinoilla.

362 Kantaja katsoo erityisesti, että sentyyppinen sitoumus kuin ne, joita komissio on hyväksynyt muiden kansallisten markkinoiden osalta, ei ole riittävä ja asianmukainen toimenpide, koska siinäkään tapauksessa, että SEB pystyisi löytämään elinkelpoisen kilpailijan, joka haluaa saada Moulinex-merkkiin lisenssin rajoitetuksi ajaksi, viiden vuoden aika kolmella vuodella jatkettuna ei missään tapauksessa riitä siihen, että kuluttajan merkkiuskollisuus alkaisi kohdistua hyvin tunnetun Moulinex-merkin sijasta kilpailijan merkkiin.

363 Kantaja huomauttaa lopuksi, että kun komissio on hyväksynyt sen mahdollisuuden, että sitoumuksista voidaan neuvotella uudelleen Ranskassa käytävän menettelyn loputtua, se ei ole pelkästään siirtänyt pääasiallista vastuuta asiasta Ranskan viranomaisille, vaan se on myös aiheuttanut vakavan vaaran, että Ranskan ministerin valitsema lopullinen ratkaisu vaikuttaa jälkikäteen sitoumuksiin, joita SEB on jo tehnyt muiden jäsenvaltioiden osalta. Jos Ranskan viranomaiset joutuvat vaatimaan korjaustoimenpiteitä, jotka menevät pidemmälle kuin ne, jotka komissio on hyväksynyt muiden jäsenvaltioiden osalta, SEB voi vaatia, että näistä sitoumuksista neuvotellaan uudelleen, koska ne ovat risitiriidassa Ranskan viranomaisten hyväksymien sitoumusten kanssa tai menevät liian pitkälle.

364 De'Longhi on istunnossa korostanut, että kun otetaan huomioon, että asetuksen N:o 4064/89 9 artiklassa käyttöön otettu siirtomenettely on poikkeus periaatteesta, jonka mukaan komissiolla on yksinomainen toimivalta yhteisönlaajuuksien keskittymien osalta, komission kuuluu soveltaa tätä menettelyä varovasti ja tiukasti. De'Longhi katsoo näin ollen ensinnäkin, että komissio olisi voinut kuulla kansallista viranomaista etukäteen. Toiseksi se toteaa, että komissio olisi voinut aloittaa toisen vaiheen niiden keskittymään liittyvien näkökohtien osalta, joita siirto ei koskenut, säilyttääkseen mahdollisuuden olla yhteistyössä Ranskan kilpailuviranomaisten kanssa. Kolmanneksi De'Longhi väittää, että koska asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa sallitaan asian siirtäminen vain, jos keskittymä uhkaa luoda määräävän aseman tai vahvistaa sellaista, komissio on sillä, että se on tehnyt siirtopäätöksen tämän säännöksen perusteella, väistämättä sulkenut pois sen vaihtoehdon, että Ranskan kilpailuviranomaiset voisivat hyväksyä keskittymän maksukyvyttömän yrityksen pelastamista koskevan opin (failing firm defence) perusteella, koska tämä koskee tilannetta, jossa keskittymä ei ole syy määräävän aseman luomista tai vahvistamista koskevaan uhkaan (yhdistetyt asiat C-68/94 ja C-30/95, Ranska ym. v. komissio, tuomio 31.3.1998, Kok. 1998, s. I-1375, 110 kohta).

365 Komissio vaatii Ranskan tasavallan ja SEB:n tukemana, että kanneperuste on hylättävä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 366 Siltä osin kuin kantaja arvostelee tällä kanneperusteella komissiota siitä, että tämä on hyväksymispäätöksessä hyväksytyjen sitoumusten sanamuodon mukaan määrännyt, että sitoumuksista voidaan neuvotella uudelleen, kun Ranskan kilpailuviranomaisten menettely on päättynyt, on aluksi täsmennettävä, että väite on jo hylätty tarkasteltaessa kannetta siltä osin kuin siinä vaaditaan hyväksymispäätöksen kumoamista.
- 367 Kantaja vetoaa tällä kanneperusteella kuitenkin myös siihen, että keskittymän osittainen siirtäminen Ranskan kilpailuviranomaisten käsiteltäväksi on omiaan johtamaan ristiriitaisiin päätöksiin ilman, että komissio voisi puuttua siihen.
- 368 Tältä osin on muistutettava, että — kuten komission esittämää oikeudenkäyntiväitettä tarkasteltaessa on katsottu — kun komissio on asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan perusteella siirtänyt tiettyjen kyseiseen keskittymään liittyvien näkökohtien tutkinnan Ranskan kilpailuviranomaisille, se on lopettanut asetuksen N:o 4064/89 soveltamista koskevan menettelyn ja siirtänyt tutkinnan Ranskan kilpailuviranomaisille, jotka ratkaisevat asian kansallisen kilpailuoikeutensa perusteella.
- 369 Asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan sanamuodosta seuraa, että kun Ranskan kilpailuviranomaiset käyttävät toimivaltaansa, niitä sitoo yhtäältä tämän artiklan 6 kohdan mukaan se velvoite, että niiden on ratkaistava asia neljän kuukauden kuluessa siitä, kun komissio on siirtänyt tapauksen niiden käsiteltäväksi, ja toisaalta tämän artiklan 8 kohdan mukaan se velvoite, että ne saavat toteuttaa ”ainoastaan toimenpiteitä, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä tehokkaan kilpailun turvaamiseksi kyseessä olevilla markkinoilla tai sen palauttamiseksi”.

- 370 On lisäksi muistutettava, että EY 10 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki toimenpiteet, jotka ovat aiheellisia perustamissopimuksesta tai yhteisön toimielinten säädöksistä johtuvien veloitteiden täyttämisen varmistamiseksi, ja pidättäytyttävä kaikista toimenpiteistä, jotka ovat omiaan vaarantamaan perustamissopimuksen tavoitteiden saavuttamisen.
- 371 Kunhan Ranskan kilpailuviranomaiset noudattavat näitä määräyksiä, ne ovat vapaita tekemään niiden käsiteltäväksi siirrettyä keskittymää koskevan aineellisen ratkaisun sellaisen tutkinnan perusteella, jonka ne itse suorittavat kansallisen kilpailuoikeutensa mukaisesti.
- 372 Toisin kuin De'Longhi väittää, komissiolla ei näin ollen ollut mitään velvollisuutta kuulla Ranskan kilpailuviranomaisia etukäteen välttääkseen sen, että päätökset ovat ristiriidassa keskenään. On nimittäin todettava, että koska komissio on siirtopäätöksen tekemisellä lopettanut asetuksen N:o 4064/89 soveltamista koskevan menettelyn niiden keskittymään liittyvien näkökohtien osalta, joita siirto koski, ja siirtänyt näiden näkökohtien tutkintaa koskevan yksinomaisen toimivallan Ranskan kilpailuviranomaisille, jotka ratkaisevat asian kansallisen oikeutensa perusteella, komissiolla ei juuri tästä syystä ole mitään toimivaltaa käsitellä näitä näkökohtia. Komissio ei siis saa puuttua Ranskan kilpailuviranomaisten päätöksentekoprosessiin.
- 373 On samoin todettava, että — toisin kuin De'Longhi väittää — komissio ei ollut velvollinen aloittamaan toista vaihetta niiden keskittymään liittyvien näkökohtien osalta, joita siirto ei koskenut, pelkästään säilyttääkseen mahdollisuuden olla yhteistyössä Ranskan kilpailuviranomaisten kanssa. Kun komissio toteaa, että ilmoituksen tehneiden osapuolten ensimmäisen vaiheen aikana ehdottamat sitoumukset riittävät hälventämään kaikki vakavat epäilyt keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoilla, se nimittäin voi asetuksen N:o 4064/89 6 artiklan 2 kohdan mukaan hyväksyä keskittymän ensimmäisen vaiheen päätteeksi aloittamatta toista vaihetta. Joka tapauksessa on todettava, että vaikka komissio olisi päättänyt aloittaa toisen vaiheen niiden keskittymään liittyvien näkökohtien osalta, joita siirto ei koskenut, kuten edellä on todettu, sillä ei olisi ollut mitään

toimivaltaa käsitellä kansallisille viranomaisille siirrettyjä näkökohtia, koska se oli siirtopäätöksen tehdessään siirtänyt nämä näkökohdat Ranskan kilpailuviranomaisten käsiteltäviksi.

374 On vielä todettava, että De'Longhi on väärässä väittäessään, että se, että siirtopäätös perustuu asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a alakohtaan, estää Ranskan kilpailuviranomaisia hyväksymästä keskittymää maksukyvyttömän yrityksen pelastamista koskevan opin (failing firm defence) perusteella.

375 Jotta komissio voisi siirtää asian käsittelyn 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan perusteella, sen on tosiaankin todettava, että keskittymä uhkaa luoda määräävän aseman tai vahvistaa sellaista. Kun Ranskan kilpailuviranomaiset ovat hyväksyneet keskittymän maksukyvyttömän yrityksen pelastamista koskevan opin (failing firm defence) perusteella, ne ovat kuitenkin väistämättä katsoneet yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti (em. asia Ranska ym. v. komissio, tuomion 110 kohta), ettei keskittymä ollut syy määräävän aseman luomista tai vahvistamista koskevaan uhkaan, siltä osin kuin on kysymys sen vaikutuksista relevantteihin Ranskan markkinoihin.

376 Kuten komission oikeudenkäyntiväitettä tutkittaessa on korostettu, siirtopäätöksellä ei kuitenkaan ole tarkoitus ratkaista aineellisesti kysymystä keskittymän soveltuvuudesta yhteismarkkinoille vaan siirtää tämän kysymyksen tutkiminen siirtopyynnön esittäneille kansallisille viranomaisille, jotta nämä ratkaisisivat sen 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesti kansallisen oikeutensa perusteella. Komissio on siirtopäätöksen tekemisellä siten lopettanut asetuksen N:o 4064/89 soveltamista koskevan menettelyn niiden keskittymään liittyvien näkökohtien osalta, joita siirto koski, ja siirtänyt näiden näkökohtien tutkintaa koskevan yksinomaisen toimivallan Ranskan kilpailuviranomaisille.

377 Näin ollen on todettava, ettei komissio voi 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädettyjä siirtämisen edellytyksiä tutkiessaan ryhtyä tutkimaan keskittymän

soveltuvuutta yhteismarkkinoilla tavalla, joka sitoo kyseisiä kansallisia viranomaisia aineellisesti, koska muutoin 9 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohta menettäisi asiasisältönsä, vaan komission on tyydyttävä alustavan tutkinnan päätteeksi varmistumaan niiden seikkojen perusteella, jotka sillä on käytettävissään silloin, kun se arvioi siirtopyynnön aiheellisuutta, siitä, uhkaako siirtopyynnön kohteena oleva keskittymä luoda määräävän aseman relevanteilla markkinoilla tai vahvistaa sellaista.

- 378 Nyt esillä olevassa asiassa on kuitenkin todettava, etteivät kantaja tai De'Longhi kiistä, että keskittymä uhkasi luoda määräävän aseman relevanteilla Ranskan markkinoilla. Samoin on todettava, että Ranskan viranomaiset ovat osoittaakseen, että asian siirtäminen oli perusteltua, siirtopyynnössään selvittäneet pitkään niitä lukuisia syitä, joiden vuoksi keskittymä uhkasi luoda määräävän aseman näillä markkinoilla tai vahvistaa sellaista.
- 379 Kuten ensimmäistä ja toista kanneperustetta tutkittaessa on jo katsottu, komissiota ei näissä olosuhteissa voida arvostella siitä, että se on sellaisiin seikkoihin, joita sillä oli käytettävissään siirtopyynnön aiheellisuutta arvioidessaan, perustuneen alustavan tutkinnan päätteeksi katsonut siirtopäätöksen 41 perustelukappaleessa, että tällainen uhka oli olemassa. Sillä, että Ranskan kilpailuviranomaiset ovat kansallisen oikeuden perusteella myöhemmin suorittamassaan perusteellisessa tutkinnassa päätyneet siihen tulokseen, ettei keskittymä ollut tämän uhan syy, ei ole tältä osin merkitystä, koska Ranskan kilpailuviranomaisen suorittamalla tutkinnalla oli eri kohde kuin komission suorittamalla tutkinnalla.
- 380 Pitää paikkansa, että nyt esillä olevan asian tosiseikat ja erityisesti Ranskan kilpailuviranomaisten 8.7.2002 tekemän päätöksen sisältö huomioon ottaen voi olla toivottavaa, että asetuksessa N:o 4064/89 asetettaisiin siirtopyynnön esittäneille ja asian käsiteltäväkseen saaneille jäsenvaltioille ankarampia velvoitteita, jotta vältettäisiin keskenään ristiriidassa olevat päätökset. Kuten ensimmäistä ja toista kanneperustetta tutkittaessa on jo katsottu, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ei kuitenkaan kuulu asettua lainsäätäjän sijaan siinä tarkoituksessa, että se korjaisi mahdolliset aukot, jotka vaikuttavat asetuksen 9 artiklassa käyttöön otettuun siirtomekanismiin.

381 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei nykytilanteessa näin ollen voi kuin todeta, että siinä tapauksessa, että asia siirretään kansallisille viranomaisille osittain, vaara, että näiden päätös on ristiriidassa komission päätöksen kanssa tai että sitä on peräti mahdoton sovittaa yhteen tämän kanssa, liittyy luonteenomaisesti asetuksen N:o 4064/89 9 artiklalla käyttöön otettuun siirtomekanismiin.

382 Komissiota ei näissä olosuhteissa siis voida arvostella siitä, ettei se pysty puuttamaan kansallisten viranomaisten päätöksentekoprosessiin.

383 Jos jäsenvaltio laiminlyö EY 10 artiklaan sekä asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 6 ja 8 kohtaan perustuvat velvoitteensa, komissio voi tarpeen vaatiessa enintään päättää nostaa tätä jäsenvaltiota vastaan EY 226 artiklan mukaisen kanteen. Yksityiset oikeussubjektit puolestaan voivat riitauttaa kansallisten viranomaisten siirtopäätöksen nojalla tekemän päätöksen käyttäen kansallisen oikeuden mukaisia sisäisiä oikeussuojakeinoja.

384 Kaikesta edellä todetusta seuraa, että kolmas kanneperuste on hylättävä.

c) Neljäs kanneperuste, joka koskee EY 253 artiklan rikkomista tai vaihtoehtoisesti hyvän hallinnon periaatteen loukkaamista

Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat

385 Kantaja väittää De'Longhin tukemana, että komissio on rikkonut EY 253 artiklaa tai toissijaisesti loukannut hyvän hallinnon periaatetta, koska se ei ole lainkaan perustellut sitä, miksi se päätti hyväksyä asian siirtämisen Ranskan viranomaisten käsiteltäväksi.

- 386 Kantaja katsoo, että koska käytäntö, ettei asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 3 ja 4 kohdan nojalla tehtyjä päätöksiä julkaista, heikentää huomattavasti asianomaisten (sekä keskittymästä ilmoittaneiden osapuolten että niiden kilpailijoiden) mahdollisuutta saada asianmukaista oikeussuojaa tällaisia päätöksiä vastaan, komission olisi pitänyt jossain määrin kompensoida tätä selvyiden puuttumista esittämällä perustelut päätöksessä, jolla ilmoitettu keskittymä on hyväksytty siltä osin kuin sen käsittelyä ei ole siirretty kansallisille viranomaisille, samoin kuin siirtopäätöstä koskeneessa lehdistötiedotteessa.
- 387 Kantaja huomauttaa, että se, ettei nyt esillä olevassa asiassa ole esitetty perusteluja siirron osalta, poikkeaa komission tavanomaisesta käytännöstä (ks. osittaisia siirtoja koskevat lehdistötiedotteet asiassa COMP/M.2389 — Shell/DEA, asiassa COMP/M.2533 — BP/E.ON, IP/01/1222 ja IP/01/1247 ja asiassa COMP/M.2706 — Carnival Corporation / P & O Princess, IP/02/552).
- 388 Komissio vaatii Ranskan tasavallan ja SEB:n tukemana, että kanneperuste on hylättävä.

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 389 On muistutettava, että oikeuskäytännön mukaan päätöksentekijällä on velvollisuus perustella yksittäistapausta koskeva päätös sen vuoksi, että se, jota asia koskee, saisi riittävät tiedot siitä, onko päätös asianmukainen vai onko siinä mahdollisesti sellainen virhe, jonka perusteella sen pätevyys voidaan riitauttaa, ja sen vuoksi, että yhteisöjen tuomioistuimet voivat valvoa, onko päätös laillinen,

kuitenkin niin, että tämän velvollisuuden ulottuvuus riippuu kyseisen toimen luonteesta ja asiayhteydestä, jossa siitä on päätetty (ks. erityisesti asia T-49/95, Van Megen Sports v. komissio, tuomio 11.12.1996, Kok. 1996, s. II-1799, 51 kohta).

390 Kanteen mukaan kantajan pääasiallinen tavoite on, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaisi, että siirtoa ei ole hyväksymispäätöksessä perusteltu oikeudellisesti riittävällä tavalla.

391 Koska se, miten tointa on perusteltava, riippuu kuitenkin sen luonteesta, on katsottava, ettei komission tarvinnut EY 253 artiklaa noudattaakseen esittää siirtopäätöksen taustalla olleita syitä hyväksymispäätöksessä, koska hyväksymispäätöksellä ei siirretä keskittymän tutkintaa kansallisille viranomaisille asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan perusteella. Näin on sitäkin suuremmalla syyllä, kun mikään ei estänyt kantajaa pyytämästä komissiolta tämän kanteen nostamista varten sellaista siirtopäätöksen toisintoa, josta on poistettu luottamukselliset tiedot, vaikka pitääkin paikkansa, että asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 1 kohdassa ei säädetä siirtopäätösten antamisesta tiedoksi kolmansille. Kantaja on istunnossa lisäksi vedonnut kirjeeseen, joka osoittaa sen esittäneen tällaisen pyynnön, mitä komissio ei ole kiistänyt.

392 Väitteestä, jonka mukaan keskittymää koskeneessa lehdistötiedotteessa ei ollut perusteltu siirtoa, riittää, kun todetaan, ettei tällaisella perustelujen puuttumisella ole merkitystä, koska kantaja ei väitä, että lehdistötiedote sisälsi siirtopäätöksen. Koska keskittymää koskenut lehdistötiedote ei sisältänyt päätöstä, josta voitaisiin nostaa kumoamiskanne EY 230 artiklan perusteella, sitä ei voida arvostella siitä, ettei se sisältänyt riidanalaisen toimen perusteluja.

- 393 On siis tutkittava, onko siirtopäätöstä, sellaisena kuin komissio on esittänyt sen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen pyynnöstä, perusteltu riittävästi. Kantaja on istunnossa lisäksi todennut, että sen kanneperuste on ymmärrettävä näin, kun huomioon otetaan prosessinjohtotoimenpiteiden johdosta esitetty päätös.
- 394 Tältä osin on muistutettava, että siirtopäätös on tehty asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla. Edellä on ensimmäisen ja toisen kanneperusteen tutkinnan yhteydessä jo todettu, että kahden edellytyksen on täyttyvä, jotta keskittymän käsittely voitaisiin siirtää jäsenvaltiolle tämän säännöksen nojalla. Ensinnäkin edellytetään, että keskittymä uhkaa luoda sellaisen määräävän aseman tai vahvistaa sellaista määräävää asemaa, jonka seurauksena tehokas kilpailu olennaisesti estyy kyseessä olevan jäsenvaltion markkinoilla. Toiseksi edellytetään, että nämä markkinat täyttävät kaikki erillisten markkinoiden tunnusmerkit.
- 395 Näin ollen on katsottava, että asetuksen N:o 4064/89 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla tehty siirtopäätös täyttää EY 253 artiklan mukaisen perusteluvollisuuden vain, jos se sisältää riittävän ja asiassa merkityksellisen selvityksen seikoista, jotka on otettu huomioon katsottaessa yhtäältä, että keskittymä uhkaa luoda sellaisen määräävän aseman tai vahvistaa sellaista määräävää asemaa, jonka seurauksena tehokas kilpailu olennaisesti estyy kyseessä olevan jäsenvaltion markkinoilla, ja toisaalta, että on olemassa erilliset markkinat.
- 396 Ensin mainitun edellytyksen osalta on todettava, että siirtopäätöksen 27—41 perustelukappaleessa tuodaan selvästi esiin ne syyt, joiden perusteella komissio on ensi arviolta katsonut, että keskittymä uhkaa luoda sellaisen määräävän aseman, jonka seurauksena tehokas kilpailu olennaisesti estyy pienten kodinkoneiden myyntimarkkinoilla Ranskassa. Nämä syyt liittyvät ensinnäkin siihen, että uusi yksikkö on relevanteilla Ranskan markkinoilla ylivertainen

kooltaan (29—32 perustelukappale), tuotevalikoimaltaan (33—35 perustelukappale) ja tavaramerkkivalikoimaltaan (36—38 perustelukappale), ja toiseksi siihen, että todellinen ja mahdollinen kilpailu on näillä markkinoilla riittämätöntä (39—41 perustelukappale).

397 Toisen edellytyksen osalta on samoin todettava, että siirtopäätöksen 22 perustelukappaleessa tuodaan selvästi esiin ne syyt, joiden perusteella komissio on katsonut, että relevantit Ranskan markkinat muodostavat erilliset kansalliset markkinat. Komissio on tämän perustelukappaleen mukaan nimittäin todennut, että ”suuri osa keskittymän osapuolten asiakkaista ja kilpailijoista toteaa selvästi, että pienten kodinkonetuotteiden markkinat ovat kansalliset, kun huomioon otetaan erityisesti se, i) että markkinaosuudet vaihtelevat sekä jäsenvaltioittain että tuoteryhmittäin, ii) että merkkien pääsy markkinoille vaihtelee suuresti eri markkinoiden välillä, iii) että hintatasot voivat vaihdella huomattavasti kansallisten markkinoiden välillä ja niiden suuntaukset lisäksi poikkeavat toisistaan, iv) että myynti- ja markkinointipolitiikat ovat kansallisia kuluttajien jäsenvaltioittain vaihtelevien erityispiirteiden ja valintojen huomioon ottamiseksi, v) että logistiset rakenteet ovat kansalliset, vi) että jakelurakenteet ovat kansalliset ja eri jakelukanavien (suurmyymälät, erikoisliikeketjut, tavaratalot jne.) suhteellinen merkitys vaihtelee suuresti jäsenvaltioittain ja vii) että asiakkaiden ja tavarantoimittajien väliset suhteet muodostuvat pääasiallisesti kansallisesti, silloinkin kun kysymys on kansainvälisistä suurmyymäläkonserneista”.

398 Näissä olosuhteissa on katsottava, että siirtopäätöstä on perusteltu riittävästi.

399 Siltä osin kuin hyvän hallinnon periaatteen loukkaamista koskevalla väitteellä on tarkoitus arvostella komissiota perustelujen puuttumisesta, edellä on jo todettu, että siirtopäätöstä on perusteltu riittävästi. Siltä osin kuin kantaja pyrkii tällä väitteellä esittämään asiakysymystä koskevan itsenäisen kanneperusteen, riittää, kun todetaan, että väitteen tueksi ei ole kanteessa esitetty mitään näyttöä, joten se on hylättävä.

- 400 Neljäs kanneperuste on näin ollen hylättävä.
- 401 Kaikesta edellä todetusta seuraa, että kanne on hylättävä kokonaisuudessaan, siltä osin kuin sillä vaaditaan siirtopäätöksen kumoamista.

Oikeudenkäyntikulut

- 402 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan komission ja väliintulija SEB:n oikeudenkäyntikulut näiden vaatimusten mukaisesti sen lisäksi, että se vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.
- 403 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan kolmannen alakohdan mukaan De'Longhi vastaa väliintulijana omista oikeudenkäyntikuluistaan.
- 404 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan jäsenvaltiot, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Ranskan tasavalta vastaa näin ollen omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(kolmas jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

- 1) Kanne hylätään.
- 2) Kantaja vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se veloitetaan korvaamaan komission ja SEB:n oikeudenkäyntikulut.
- 3) De'Longhi vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.
- 4) Ranskan tasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Lenaerts

Azizi

Jaeger

Julistettiin Luxemburgissa 3 päivänä huhtikuuta 2003.

H. Jung

kirjaaja

K. Lenaerts

presidentti